

INFORMATIVNO-POLITIČKI TJEDNIK
IZLAZIO OD 1945. DO 1956.
OBNOVLJEN 2003.

HRVATSKA RIJEČ

ISSN 1451-4257
9 771451 425001

BROJ
424

Subotica, 6. svibnja 2011. Cijena 50 dinara

OSMA REDOVITA SJEDNICA
HNV-A U SOMBORU

DANI A. G. MATOŠA I
DR. JOSIPA ANDRIĆA

IZBORI ZA SUBOTIČKE
MJESNE ZAJEDNICE

PLAKATI HNK IZ ZAGREBA
KAO UMJETNIČKA DJELA

INTERVJU
HELENA SAGMAJSTER

BROJNI PROJEKTI U PRIPREMI

SUBOTICAGAS

Јавно комунално предузеће “Суботицагас” - Суботица

Szabadkai Gázművek Kommunális Közvéllalat - Szabadka

Javno komunalno poduzeće “Suboticaplin” - Subotica

24000 Subotica, Jovana Mikića 58

tel: 024/641-200, fax: 024/641-220

Dežurna služba: 024/641-211

Kredit za refinanciranje

bez valutne klauzule

bez naknade za
odobravanje, bez
depozita i udjela

odobravanje odmah
po otvaranju tekućeg
računa

NKS - referentna kamatna stopa
NBS + 6,00% godišnje

18,50 % godišnje
na dan 08.04.2011.

EKS = NKS

info**telefon**
021 488 4433
www.rbv.rs

do **84**
mjeseca

SLIKARI HRVATSKE LIKOVNE UDRUGE »CRO ART« NA LIKOVNOJ KOLONIJI NA OBALI RJEČICE BERAVE KOD BOĐANA

U tri riječi - **SVJEŽE, DOMAĆE, ZDRAVO !**

JKP "Суботичке пијаце"
Szabadkai Piacok KKV
JKP "Subotičke tržnice"

www.supijace.co.rs

PUTUJTE S **JP »SUBOTICA-TRANS«** NA MEĐUNARODNOJ LINIJI:
SUBOTICA-NOVI SAD-ZAGREB I OSTVARITE ZNAČAJNE POPUSTE.
POLASCI U 8,00 h SVAKOG DANA IZ SUBOTICE I ZAGREBA.

CIJENA KARATA:

DJECA DO 6 GODINA – VOZE SE BESPLATNO.
DJECA OD 6-12 GODINA (POPUST OD 50%) – 1.425,00 DINARA

STUDENTI:

JEDAN SMJER (POPUST OD 20%) – 2.280,00 DINARA.
POVRATNA (POPUST OD 30%) – 3.990,00 DINARA.

OSTALI:

JEDAN SMJER – 2.850,00 DINARA.
POVRATNA (POPUST OD 15%) – 4.845,00 DINARA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

Tel.: 024/555-566

Usamljeni glas

Dok teče prijenos sjednice Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju na kojoj će se objaviti odluka o zahtjevu vođe srpskih radikala Vojislava Šešelja za odbacivanjem optužnice, zatvaramo i ovaj broj koji će se na kioscima naći 6. svibnja. A na taj datum, kao i svake godine, podsjećamo se na događaje u Hrtkovcima od prije 19 godina. Šestog svibnja 1992. godine u srijemskom selu Hrtkovci održan je miting na kojem je čitan popis Hrvata i Mađara koji moraju otići. Iz Hrtkovaca se odselilo između 700 i 1000 Hrvata i ovo je mjesto postalo simbolom stradanja Hrvata u cijelome Srijemu.

Već 19 godinu zaredom Vojvođanski klub podsjeća na ove tragične događaje, ali i na činjenicu da niti nakon skoro dva desetljeća i 11 godina od dolaska demokratskih stranaka na vlast »inspiratori zla i njihovi izvršitelji, kao i organizatori 'humanog' preseljenja naroda nisu kažnjeni«. Ova nevladina organizacija podsjeća kako se u Srbiji ne vodi niti jedan proces protiv onih koji su protjerivali stanovnike Vojvodine »pogrešne« vjere i nacije te inzistira da se konačno pred istražnim i sudskim tijelima Srbije pokrene postupak protiv odgovornih za nasilno protjerivanje ljudi na nacionalnoj i vjerskoj osnovi. Osim toga Vojvođanski klub traži da republički parlament deklaracijom osudi protjerivanje nesrpskog stanovništva iz Vojvodine i ispriča se svim građankama i građanima koji su pretrpjeli torturu prije devetnaest godina.

Čitanje odluke se nastavlja i poslije podne no već je poznato da je Šešeljev zahtjev da bude oslobođen odlukom Sudskog vijeća, dva prema jedan, odbijen. Osvrćući se na Šešeljevu tvrdnju da je iseljavanje Hrvata iz Hrtkovaca 1991. bilo dobrovoljno, uz razmjenu imovine sa srpskim izbjeglicama iz Hrvatske, pretnosno vijeće je konstatiralo kako on nije negirao da je u govoru u Hrtkovcima u svibnju te godine »obećao da će započeti s retorizacijom ako dođe na vlast«. Predsjedavajući sudac je, među ostalim, naveo kako je vijeće utvrdilo da se ne može zaključiti da je odlazak Hrvata bio dobrovoljan, ako postoje okolnosti – nesigurnost i ozračje straha – koji tu suglasnost poništavaju. Čut će se o ovome sudskom procesu brojna mišljenja, analize i komentari. Možda će ovoga puta, za razliku od prethodnih godina, hrtkovački sindrom kao oznaka za iseljavanje Hrvata iz cijeloga Srijema, zauzeti više prostora u srbijanskim medijima. A možda i neće, jer, na žalost, suočavanje s prošlošću u Srbiji se često svodi na suočavanje s onime »što su oni radili nama«, a premalo je suočavanja s onime »što smo mi radili njima«. Priopćenje Vojvođanskog kluba je, na žalost, tek usamljeni glas i preslab doprinos nastojanjima da se događaji devedesetih godina u Srijemu rasvijetle do kraja.

J. D.

SADRŽAJ

AKTUALNO

Hrtkovci, simbol stradanja Hrvata u Srijemu

UBOJSTVA, MALTRETIRANJA, PRIJETNJE I PONIŽAVANJA.....7

TEMA

U Somboru počelo prikupljanje potpi-
sa za REKOM

**PUT PREMA UTVRĐIVANJU ČINJE-
NICA O RATNIM ZLOČINIMA.....10**

U Novom Sadu održan okrugli stol
o interkulturalnosti u manjinskim
medijima

**IZMEĐU GETOIZACIJE I AUTO-
GETOIZACIJE.....14**

INTERVJU

Helena Sagmajster, v. d. ravnateljica
Zoološkog vrta na Paliću

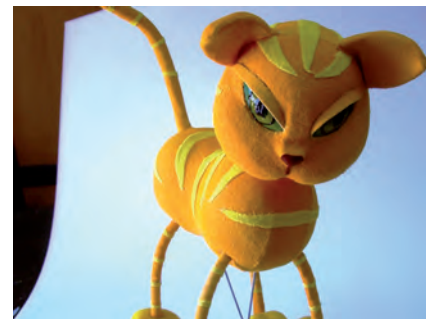
**USKLAĐIVANJE S EUROPSKIM
STANDARDIMA.....12-13**

SUBOTICA

Predstoje izbori za skupštine subo-
tičkih mjesnih zajednica

**INTERESI GRAĐANA U SJENI
VELIKIH IZBORA.....18-19**

Dugogodišnje iskustvo Ljubice
Suturović i Arsena Čosića u kreiranju
i izradi lutaka za kazališne i druge
stvaralačke scene

**VELIKA ZBIRKA KREACIJA ZA
DJECU.....22-23**

DOPISNICI

U Plavni i Baču održani III. dani A. G.
Matoša i dr. Josipa Andrića

**BUDIMO PONOSNI NA ONO ŠTO
IMAMO.....24-25**

Uskršnji koncert u crkvi sv. Jurja u
Vajskoj

POBJEDNI DAN SLAVIMO.....27

KULTURA

U Subotici otvorena izložba »Plakati
Hrvatskog narodnog kazališta iz
Zagreba«

**SAMOSVOJNA UMJETNIČKA
DJELA.....33**

ZABAVA

Obilježen prvi svibnja na Paliću i na
Trgu slobode

**ZABAVA I PROSVJEDNI PER-
FORMANS.....52**

Preradovićeva 13, 24000 Subotica; tel./fax. +381 24 554 623
e-mail: ured@hmv.org.rs www.hmv.org.rs

Hrvatsko nacionalno vijeće raspisuje

NATJEČAJ

za sufinansiranje projekata hrvatskih udruga kulture na teritoriju Republike Srbije iz područja kulture.
Ukupni proračun natječaja je 1.000.000 dinara.

Natječaj se raspisuje za:

potporu projektima iz područja kulturne baštine i suvremenog stvaralaštva Hrvata u Srbiji;
potporu organizaciji kulturnih priredba koje promoviraju kulturu Hrvata u Srbiji.

Cilj:

Pomoć hrvatskim udrugama i pojedincima koji djeluju u kulturi u očuvanju kulturnoga naslijeđa i razvitku suvremenog kulturnog stvaralaštva Hrvata u Srbiji.

Vrijeme realizacije: siječanj - srpanj 2011.

Opći uvjeti:

Pravo sudjelovanja na natječaju imaju hrvatske udruge kulture koje djeluju na teritoriju Republike Srbije i registrirane su u Agenciji za gospodarske registre.

Prijava na natječaj podnosi se na natječajnom obrascu HNV-a, uz ostalu traženu dokumentaciju poštom ili osobno na adresu:

Hrvatsko nacionalno vijeće

- ZA NATJEČAJ -

Preradovićeva 13

24000 Subotica

Prijave na natječaj s dokumentacijom podnose se najkasnije 15 dana od dana objavljivanja u „Hrvatskoj riječi“ i na internetskoj stranici Nacionalnog vijeća hrvatske nacionalne manjine. Poslana dokumentacija se ne vraća.

Prijave s nepotpunom, nepotpisanom i neovjerenom dokumentacijom te nepravodobno poslane neće se razmatrati.

Posebni uvjeti:

Udruge koje budu dobile sredstva u obvezi su poslati opisno i financijsko izvješće, koje uključuje popis financijske dokumentacije, bankovne izvratke i kopije računa, ugovora i sl. u roku od 30 dana od realizacije projekta ili programa. Udruge koje ne dostave izvješće neće imati pravo sudjelovati na sljedećim natječajima HNV-a.

Kriteriji za dodjelu sredstava prijavljenim udrugama:

prijava ispunjava sve uvjete Natječaja;

prijavljeni projekti ispunjavaju vrijednosne i estetske kriterije, osiguravaju vrhunsku umjetničku kvalitetu i profesionalnost u radu; svojim sadržajem i umjetničkim značajem projekti pridonose očuvanju kulturne baštine, razvitku kulture Hrvata u Srbiji u zemlji i inozemstvu, promoviraju kulturu Hrvata u Srbiji;

svojim kontinuiranim dugogodišnjim održavanjem (manifestacije) predstavljaju kulturni identitet sredine u kojoj se održavaju;

projekti koji uključuju mladež i djecu;

projekti koji pridonose unaprjeđenju i promidžbi suvremenog kulturnog i umjetničkog stvaralaštva Hrvata u Srbiji;

ravnomjerna teritorijalna zastupljenost udruga u kulturi;

projekti koji uključuju više subjekata kulturne scene;

projekti koji kao rezultat imaju nastanak trajnog kulturnog dobra (tiskani materijal, nosač zvuka, umjetničko djelo i dr.).

Rezultat natječaja bit će objavljen na službenim web stranicama Hrvatskoga nacionalnoga vijeća.

HNV UPUTIO DOPIS SUBOTIČKIM GRADSKIM TIJELIMA

Ne uvažavaju se i ne provode prethodno zatraženi prijedlozi Vijeća

Hrvatsko nacionalno vijeće uputilo je prošloga petka dopis subotičkim gradskim tijelima zbog nepoštovanja prijedloga Odbora za kulturu HNV-a glede raspodjele sredstava iz proračuna Grada Subotice, a koja se tiču programa od značenja za hrvatsku zajednicu. Pismo je upućeno predsjedniku Skupštine grada Subotice *Slavku Paraću*, gradonačelniku *Saši Vučiniću*, pomoćnici gradonačelnika za razvoj kulturno-prosvjetne djelatnosti i racionalizaciju školske mreže *Ljubici Kiselički*, te predsjednici Povjerenstva za dodjelu sredstava u oblasti kulture *Jasmini Jovančić-Vidaković*.

»U povodu rješenja gradonačelnika br. II-401-249/2011

od 8. travnja 2011., kojime je izvršena raspodjela sredstava iz gradskoga proračuna za financiranje i sufinanciranje programa i projekata u kulturi za tekuću godinu, ovim putem izražavam svoje duboko razočaranje i najoštrij protest zbog gotovo elementarnoga neuvažavanja prijedloga Hrvatskoga nacionalnog vijeća (HNV) za raspodjelu sredstava koja se odnosi na rad hrvatskih udruga i projekata od značenja za hrvatsku zajednicu«, navodi se u dopisu koji potpisuje predsjednik HNV-a dr. *Slaven Bačić*.

»Naime, unatoč tomu što pokrajinska i republička tijela uvažavaju i provode prethodno zatražene prijedloge HNV-a glede raspodjele sredstava za hrvatsku zajednicu, proizlazi da

Grad Subotica, u kojemu su međunarodno poštovanje i uvažavanje ne samo civilizacijska stečevina, već imaju i svoje institucionalne okvire, provodi vlastitu politiku prema hrvatskoj zajednici protivno stajalištima najvišega predstavničkoga tijela Hrvata u Republici Srbiji. Nažalost, moram podsjetiti da to nije usamljen slučaj u gradskoj politici prema hrvatskoj zajednici, za što najeklatantniji primjer predstavljaju višegodišnji pokušaji pomoćnice gradonačelnika usmjereni na dokidanje hrvatskih odjela u subotičkim osnovnim školama, pod izlikom racionalizacije, unatoč posve suprotnim preporukama Međuvladinoga mješovitoga odbora za praćenje provođenja Sporazuma o zaštiti manjina

između Srbije i Hrvatske, obećanjima predsjednika Republike Srbije te odlukama nekadašnjeg Pokrajinskoga tajništva za obrazovanje da obrazovanje na hrvatskom jeziku zbog specifičnih uvjeta neće biti predmetom racionalizacije. Slobodan sam u privitku ovoga dopisa dostaviti prijedlog HNV-a za raspodjelu sredstava te navedeno rješenje, da bi se usporedbom podataka došlo do boljega uvida u stupanj neuvažavanja prijedloga HNV-a, koji su doneseni temeljem zakonskih ovlasti nacionalnih vijeća«, navodi se u pismu te je zatražen prijam kod gradskih čelnika radi razjašnjenja ovih pitanja i sprečavanja budućih nesuglasica u povodu odluka na javnim natječajima, koji se tiču i hrvatske zajednice.

HRTKOVCI, SIMBOL STRADANJA HRVATA U SRIJEMU

Ubojstva, maltretiranja, prijetnje i ponižavanja

Šestog svibnja (kada Srpska pravoslavna crkva po Julijanskom kalendaru slavi Đurđevdan) navršit će se 19 godina kako je u Hrtkovcima na zboru građana u nazočnosti samozvanog vojvode dr. *Vojislava Šešelja*, predsjednika Srpske radikalne stranke, »ozvaničeno« protjerivanje građana nesrpske nacionalnosti iz višenacionalne Vojvodine. Toga je dana pročitao popis 17 »nepodobnih« građana hrvatske nacionalnosti, koji su se pod prijetnjama pojedinih izbjeglica ubrzo morali iseliti, a 20 obitelji hrvatske nacionalnosti nasilno je izbačeno iz svojih domova. Prijetilo se telefonom: »Ustašo seli se ili biraj dijete koje ti je draže!«, mještani, starosjedioci nalazili su zaklanog psa s porukom: »Seli se, što čekaš?«, nož zaboden u vrata sa sličnom porukom, inscenirane su

tuče mladića koji su došli i onih koji su rođeni u Hrtkovcima... Hrtkovčani su se selili, ostavljali svoje susjede i prijatelje, grobove, kuće, mijenjali za druge u Hrvatskoj. Među prvima su se iselili najugledniji građani: liječnik, učitelji, profesori... Mještani *Mijat Štefanac* (Hrvat) pronađen je mrtav u ataru između Hrtkovaca i Nikinaca. Maltretiran je župnik... Progon Hrtkovčana, mještana nesrpske nacionalnosti, nastavljao se. Mjesna je vlast na čelu s

Ostojom Sibinčićem (preminuo krajem 2008. godine) promijenila naziv sela u »Srbislavce«, a on je s istomišljenikom *Trivom Ivkovićem* zamijenio ploču na ulasku u selo, koju je policija sutradan uklonila. Od tada su Hrtkovci dugo bili »bezimenik«. Te dane Hrtkovčani su doživljavali kao pakao na zemlji.

Hrtkovci su zabilježeni kao sinonim protjerivanja Hrvata iz Srijema, ali to je prethodno učinjeno i u drugim mjestima: Slankamenu, Golubincima...

Danas se u ovim srijemskim selima nalaze neki drugi ljudi, koje su također nevolja i nacionalističko ludilo i isključivost protjerali iz svojih kuća. Jedno je vrijeme u crkvi u Kukujevcima, koja je jedna od najvećih i najljepših katoličkih crkava u Vojvodini, radila privatna stolarska radionica vlasnika jednog pridošlice iz Hrvatske.

Ostoja Sibinčić tih dana je govorio: »Svi Hrvati koji su napustili Hrtkovce, pardon Srbislavce, nisu imali patriot-skih osjećaja. Imali smo popise onih koji trebaju otići, a otišli su nekažnjeni. Domaći Srbi također nisu patrioti. Oni se opiru i s hladnoćom gledaju na izbjeglice. Oni su se asimilirali s Hrvatima. Kakvi su to onda Srbi?« Sibinčić je, inače, na TV Studio B patentirao floskulu »Izbjeglice su kvalitetniji Srbi od domaćih«.

Dodana vrijednost Strategije zasniva se na jačanju ravnopravne i partnerske između zemalja članica EU i onih koje to još nisu i omogućavanju pomoći na njihovom europskom putu

U VUKOVARU ODRŽANA DUNAVSKA KONFERENCIJA

Brojni projekti u pripremi

Vlada Republike Hrvatske bila je domaćinom Dunavske konferencije u Vukovaru, održane u petak, 29. travnja, u obnovljenoj kući hrvatskoga nobelovca *Lavoslava Ružičke*. Konferencija je okupila visoke dužnosnike 14 zemalja obuhvaćenih Strategijom te institucije Europske Unije.

Riječ je o jednoj u nizu konferencija o Strategiji EU za dunavsku regiju, pa se i ovom, vukovarskom konferencijom željelo dodatno senzibilirati pitanje važnosti Strategije i njezine uloge u poboljšanju životnih uvjeta na čitavom prostoru dunavske makroregije.

SUDIONICI

Nakon uvodnih pozdrava ministra vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske *Gordana Jandrokovića*, predsjednice Odbora dunavske regije *Mercedes Bresso*, povjerenika Europske komisije za regionalnu politiku *Johannesa Hahna* te predstavnice Vlade Republike Mađarske *Etelke Barsi-Pataky*, konferenciju je proglasila otvorenom premijerka Vlade RH *Jadranka Kosor*.

»Raduje me da današnja konferencija o provedbi dunavske strategije znakovito koincidira sa skorim završetkom hrvatskih pregovora o punopravnom članstvu, a mi ćemo kao najmlađa članica EU sve učiniti da pomognemo zemljama-kandidatima iz regije«. Istaknula je kako je Dunav oduvijek poveznica na ovim prostorima, a ovo je prigoda da svi skupa plodnosnije surađuju radi potvrde zajedničkog, dunavskog identiteta. Premijerka Kosor je na vrh hrvatskih prioriteta stavila Luku Vukovar i višenamjenski kanal Dunav-Sava, a pretpostavka da se ovo uspješno ostvari je nužnost da se u što kraćem roku obavi razminiranje na području Vukovarsko-

srijemske i Osječko-baranjske županije.

U raspravi su sudjelovali predstavnici svih sudionika konferencije: dopredsjednik Vlade Češke *Karel Schwarzenberg*, potpredsjednik Vlade Srbije *Božidar Đelić*, potpredsjednik Vlade Crne Gore *Vujica Lazović*, ministar za okoliš Slovačke *Jozsef Nagy*, ministar za okoliš Slovenije *Roko Žernić*, zamjenica MVP BiH *Ana Trišić-Babić*, državni tajnik u MVP Rumunjske *Anton Niculescu*, koordinator Strategije u Austriji *Johannes Eigner*, veleposlanik Njemačke u RH *Bernard Fischer*, veleposlanik Ukrajine u RH *Oleksandar Levechenko* i veleposlanik Moldavije u Mađarskoj *Alexandru Cordreanu*.

ZAKLJUČCI

Nakon završetka zasjedanja prisutnim se novinarima, a bilo nas je iz tridesetak redakcija iz Hrvatske i susjednih zemalja, obratila već spominjana četvorka: *Gordan Jandroković*, *Mercedes Bresso*, *Johannes Hahn* i *Etelka Barsi-Pataky*. Oni su obrazložili zaključke konferencije: »Vijeće Europske Unije, na sastanku od 13. travnja, usvojilo je Strategiju za dunavsku regiju i time otvorilo predimencijsku fazu konačnog usvajanja Strategije na zasjedanju u lipnju. Dodana vrijednost Strategije zasniva se na jačanju ravnopravnosti i partnerstva između zemalja članica EU i onih koje to još nisu i omogućavanju pomoći na njihovom europskom putu. U tom pravcu otvara se novi pravac komunikacije i prigode za suradnju u područjima utvrđenim kao prioriteti u Akcijskom planu, pa Vukovarska konferencija pridonosi širem upoznavanju preduvjeta za buduća djelovanja: trajna politička potpora provedbi Strategije; kontinuirani angažman svih zemalja sudionica; uključenost javnog i privatnog sektora; angažman lokalnih i regionalnih vlasti i sudjelovanje civilnog društva.

Treba istaknuti kako se *Gordan Jandroković* pohvalio da je Hrvatska preuzela obvezu subkoordiniranja u dva od 11 prioriteta naznačenih u Akcijskom planu te ponovio hrvatske prioritete – Luku Vukovar, kanal Dunav-Sava te zaštitu bioraznolikosti dunavske regije. Istaknuo je i spremnost

Visoki gosti uz simbol Vukovara

Hrvatske da pomogne susjedima i zemljama-kandidatima za EU i zahvalio Vukovaru i Vukovarcima na gostoprimstvu. Mora se reći kako su svi zahvalili Vukovaru, a Johannes Hahn je izjavio da Vukovar nije slučajno odabran za mjesto konferencije. Izabran je jer je hrvatski simbol i patnje i slobode, a Strategija ima za cilj omogućiti boljitak za 115 milijuna žitelja u dunavskoj regiji. Mercedes Bresso je istaknula kako je ova Strategija izazov za sve zemlje u dunavskoj regiji i svaka zemlja tu treba pronaći svoju računicu i izvući korist, a Etelka Barsi-Pataky očekuje da i današnji događaj treba pridonijeti okončanju hrvatskih pregovora s EU i rezultirati prijamom još u vrijeme mađarskog predsjedanja.

Vukovarska konferencija bila je i prigoda za razgovor s potpredsjednikom Vlade Republike Srbije Božidarom Đelićem koji je istaknuo vukovarsko gostoprimstvo, ali i potrebu da sada svi zasuču rukave kako bi prvi rezultati bili vidljivi već na sljedećem zasjedanju, početkom lipnja u Budimpešti.

»Mi u Srbiji već smo startali s više projekata sukladno kriterijima Strategije i računamo na petnaestak milijuna eura kroz prekograničnu suradnju s Rumunjskom, a za koji dan startaju nam i projekti o prekograničnoj suradnji s Hrvatskom. Nama je Dunav jako bitan i kao

simbol, jer Hrvatska će uskoro u EU i Dunav će k nama dolaziti iz Europske Unije, prolaziti kroz Srbiju i ponovno utjecati u EU. Na tom Dunavu mi trenutačno gradimo tri najveća dunavska mosta vrijednosti 250 milijuna eura, što je rekord ovoga momenta u Europi. I da spomenem Vojvodinu, koja će od dunavske strategije imati najveću korist, no ne zaboravite, Dunav ide i kroz druge dijelove Srbije tako da od ukupno 140 općina pokriva čak njih 80«, rekao je Đelić.

DOBRI SURADNJE REZULTATI

I dok rukopisi za ovaj broj Hrvatske riječi još ne krenu

prema tiskari, 3. svibnja, na spomendan Sv. Filipa i Jakova, Vukovar slavi Dan grada, pa smo gradonačelnika *Željka Saboa* pitali za dojmove s ovog događaja.

»Naš grad, Vukovar, svojevrstan je hrvatski brand, grad gdje je rat završio a mi, njegovi žitelji, stremimo boljoj budućnosti. U bivšoj državi Vukovar je bio drugi po BDP-u, odmah iz Maribora i mi i danas težimo tim vrijednostima. Uvjeran sam da će i današnje zasjedanje pridonijeti našim htijenjima, jer Vukovar je bio najveća luka u bivšoj državi, a treći u Europi, i ako ova strategija pomogne da ostvarimo ono što planiramo, takva bi ulaganja pomogla našem gospodarskom ozdrav-

ljenju, zapošljavanju i općenito boljitku. Mi sa Srbijom, s Vojvodinom, već imamo odličnih projekata, kolega iz Bača *Bogunović* i ja inicirali smo prošle godine susret na najvišoj državnoj razini, a s općinom Bački Petrovac imamo projekt o prekograničnoj suradnji koji je već polučio dobre rezultate«, kaže Sabo.

I za kraj smo odabrali još jednog sugovornika, župana Vukovarsko-srijemske županije *Božu Galića*: »Raduje me da je predsjednica Vlade Jadranka Kosor odabrala baš Vukovar kao domaćina današnjega skupa, jer do sada su domaćinstvo već imali Beč i Bratislava, a sljedeći je domaćin Budimpešta i drago mi je da su baš u našem gradu usvojeni zaključci koji će pridonijeti boljitku u dunavskom priobalju, i gospodarstvu, infrastrukturi i općenito boljitku života. U pripremi su brojni projekti, posebice o prekograničnoj suradnji i vjerujem da će to biti i mogućnost za poboljšanje položaja naših Hrvata u Vojvodini, s kojima mi u našoj županiji već imamo potpisane sporazume o suradnji. I do sada smo jako dobro surađivali, a ovo je i mogućnost da ta suradnja bude još bogatija, još uspješnija«, rekao je Božo Galić.

Slavko Žebić

Sudionici konferencije

U radu konferencije sudjelovao je i dopredsjednik Vlade Srbije Božidar Đelić

U SOMBORU POČELO PRIKUPLJANJE POTPISA ZA REKOM

Put prema utvrđivanju činjenica o ratnim zločinima

U četvrtak, 28. travnja, na štandu kod Gradske kuće u Somboru započelo je prikupljanje potpisa potpore za osnivanje Regionalne komisije (REKOM) koja bi trebala utvrditi činjenice o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava počinjenim na području bivše drža-

nacija i vjera s prostora bivše SFRJ, koji zagovaraju stvaranje neovisnog međudržavnog povjerenstva kao izvansudskog istražnog tijela koje bi bez uplita politike rasvijetlilo sudbinu svih žrtava na prostoru negdašnje države. Među njima su udruge žrtava, nestalih, veterana, logoraša, novinara, manjina i organizacija za

Niti u jednoj od država koje sudjeluju u akciji nije dovršen popis ubijenih u ratu, a više od 15 tisuća osoba smatra se nestalima.

Komisiju REKOM činilo bi 20 članova koje bi iz svojih redova izabrala svaka od država iz regije. Funkcionirala bi na principu međunarodnog tijela koje ima pravni subjekti-

ve od 1991. do 2001. godine. Akcija naziva »Regionalno odmrzavanje« počela je 26. travnja u Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani, Banjaluci, Prištini, Skoplju i Podgorici. U akciji sudjeluje oko 1500 organizacija i volontera svih

ljudska prava. Svemu ovome prethodila je priprema duža od godinu dana tijekom koje su širom regije održavani konzultativni sastanci. U Srbiji se na štandovima potpisi prikupljaju u 30 gradova, ali i u okviru kampanje »od vrata do vrata«.

vitet, a financirale bi je države i domaći i strani donatori.

Cilj kampanje koja će trajati do 6. lipnja je prikupiti milijun potpisa, a sve će koordinirati Inicijativa mladih za ljudska prava. Nakon završetka akcije prikupljeni će potpisi biti predani parlamentima, vladama i šefovima država zemalja regije s ciljem da oni svojim odlukama osnuju REKOM. Regionalnu komisiju su, između ostalih, podržali predsjednici Hrvatske i Srbije Ivo Josipović i Boris Tadić, Skupština Crne Gore, Europska komisija i Europski parlament, kao i brojne javne ličnosti.

Z. G.

Protivljenje osnivanju REKOM-a

Savez udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja izrazio je u priopćenju medijima protivljenje načinu na koji Koalicija za osnivanje REKOM-a pokušava pridobiti građane Hrvatske da se odazovu kampanji. Iz Saveza je priopćeno kako hrvatski građani u najvećoj mjeri nisu upoznati s programom i načelima Koalicije za REKOM i da će na temelju traženja potpisa za istinu o žrtvama biti izmanipulirana njihova trenutačna osjetljivost na sve što se događa vezano uz Domovinski rat, te da će dati svoj potpis načelima i ciljevima REKOM-a s kojima se ne slažu.

U SOMBORU ODRŽANA OSM

Usvojena izvješće

Osmi redovita sjednica Nacionalnog vijeća hrvatske nacionalne manjine održana je u prostorijama Hrvatskog doma u Somboru u petak, 29. travnja.

Na početku sjednice jednoglasno su usvojeni zapisnici sa šeste i sedme sjednice Vijeća, kao i prijedlog odluke o davanju mišljenja na izvješće o poslovanju i financijskom poslovanju Zavoda za kulturu vojvodanskih Hrvata za 2010. godinu i prijedlog odluke o davanju suglasnosti na izvješće o poslovanju NIU »Hrvatska riječ« za 2010. godinu.

MALO NOVCA, PUNO UDRUGA

Razmatran je i prijedlog odluke o raspisivanju natječaja za dodjelu sredstava manifestacijama i udrugama hrvatske nacionalne manjine u području kulture. Predsjednik HNV-a Slaven Bačić objasnio je kako je planirano da se dio proračunskih sredstava HNV-a izravno uputi za projekte i manifestacije hrvatskih udruga. Natječaj do sada nije raspisan jer je prošle godine bilo premalo vremena, te se prvo moralo dovesti u red ono što je ostalo iz prošlog sastava HNV-a. Za ovu godinu natječaj nije raspisan jer se nije znalo kolika će sredstva biti na raspolaganju, s obzirom na novi način financiranja od strane republičkih i pokrajinskih tijela. Bačić je rekao kako će u iduće tri godine jedan dio novca ići hrvatskim udrugama i manifestacijama, te da je to pozitivan pomak, jer ovakva praksa još nije postojala u radu Vijeća i ona zaslužuje posebnu pozornost. Dopredsjednik HNV-a Mata Matarić smatra kako su sredstva koja će se dodjeljivati udrugama i manifestacijama mala, s obzirom na broj hrvatskih udruga. Po njegovim riječima vrlo je važno da i ljudi koji se ne bave politikom budu organizirani i aktivni sudionici hrvatskog korpusa u Vojvodini i Srbiji. On je izrazio želju da se kod vrednovanja povjerenstva koje će provoditi natječaj posebice tretiraju starija kulturno-umjetnička društva, kao što je HKUD »Vladimir Nazor«.

SMA REDOVITA SJEDNICA HNV-A

ešća, najavljen natječaj za manifestacije i udruge

Predsjednik HNV-a Slaven Bačić rekao je kako će u iduće tri godine jedan dio novca ići hrvatskim udrugama i manifestacijama, te da je to pozitivan pomak, jer ovakva praksa još nije postojala u radu Vijeća i ona zaslužuje posebnu pozornost

u Somboru. Na pitanje *Josipe Ivanković* hoće li povjerenstvo formirati Vijeće ili Izvršni odbor, *Darko Sarić Lukendić* odgovara kako se o toj temi nije posebno raspravljalo, ali bodovanje treba biti poznato javno prije zaključenja natječaja, dok je najpozvaniji za razmatranje natječaja Odbor za kulturu.

Slaven Bačić ističe kako iz prošlog razdoblja postoje sredstva koja bi se mogla namijeniti ovom natječaju, ukoliko se trenutačni sudski spor završi u korist HNV-a. Naime, bivši predsjednik Izvršnog odbora HNV-a potražuje gotovo milijun dinara, a ako HNV u tom sporu dobro prođe, sredstva će biti namijenjena hrvatskim udrugama. I ovaj prijedlog odluke je jednoglasno usvojen, kao i prijedlog odluke o usvajanju pravilnika o radu Nacionalnog vijeća hrvatske nacionalne manjine. Zbog neispunjenja određenih uvjeta, sedma točka dnevnog reda skinuta je s dnevnog reda, te je predloženo da se pripremi za sljedeću sjednicu. Radi se o prijedlogu rješenja o imenovanju stručnog povjerenstva za odabir kandidata za besplatne doktorske studije na sveučilištima u Republici Hrvatskoj za pripadnike hrvatske zajednice iz Vojvodine. Predsjedavajući smatra kako pojedini odabrani kandidati povjerenstva koje će odlučivati o pripadnicima hrvatske zajednice koji će studirati u Hrvatskoj, nemaju odgovarajuće reference. S njim se složila i većina vijećnika. Za sljedeću sjednicu trebao bi se pripremiti nacrt pravilnika s određenim kriterijima, gdje bi budući članovi ovog povjerenstva trebali biti barem magistri znanosti. Također, jedan od uvjeta kandidatima koji će studirati u Hrvatskoj jest da se nakon zavr-

šenih doktorskih studija vrate u Srbiju.

BUĐUĆNOST HRVATSKOG JEZIKA U ŠKOLAMA

Za posljednju točku dnevnog reda ostavljena su tekuća pitanja. Zbog nedavnih nemilih događaja u Starom Slankamenu, gdje su od strane pojedinca napadane obitelji hrvatske nacionalnosti, ali i zbog drugih sličnih slučajeva i desetine dopisa koje stižu u ured HNV-a,

nuo je pitanje još uvijek neriješenog problema oko uvođenja hrvatskog jezika u službenu uporabu u mjestu Sot u općini Šid gdje su, prema zakonskim odredbama, ispunjeni svi uvjeti. Petar Kuntić je naveo kako uvođenje hrvatskog jezika koči jedna politička stranka koja je na vlasti u ovoj općini, ali ne treba odustajati. Predsjednik HNV-a obavijestio je vijećnike da je krovna institucija Hrvata u Vojvodini ove godine krenula s kampanjom u svezi s izučavanjem predmeta hrvatski

nikom. Dogovoren je redosljed poteza u svezi s obveznim anketiranjem djece, odnosno roditelja, oko upisa u odjele na hrvatskom jeziku i pohađanja predmeta hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture. HNV-u je već dostavljen popis škola s ovog područja gdje bi se ovaj predmet eventualno mogao izučavati. Spomenut je i problem oko izučavanja ovog predmeta u Bačkom Bregu, gdje su odjeli mali i broje svega 7 do 8 učenika. Slaven Bačić ističe kako to nije razlog neo-

predloženo je da se na sljedećoj sjednici osnuje odbor koji bi pratio takve povrede. Taj bi odbor, na prijedlog Slavena Bačića, trebao imati barem 5 do 7 članova.

Vijećnik *Mirko Ostrogonac* predložio je da se za uposlenike u HNV-u i zainteresirane vijećnike organizira tečaj hrvatskog jezika. *Mato Groznica* pokre-

jezik s elementima nacionalne kulture. *Darko Sarić Lukendić* i *Dužo Runje* bili su 28. travnja u Somboru gdje su razgovarali s načelnikom Školske uprave *Borislavom Staničkovim*. Nakon ovog sastanka dojam je Darka Sarića Lukendića da bi suradnja s novim načelnikom Školske uprave mogla biti plodonosnija od suradnje s prethodnim načel-

državanja ovog predmeta, jer se učenici više odjela mogu spojiti u jedan. Mata Matarić je zamjerio što nitko od predstavnika HNV-a iz Sombora nije obaviješten o sastanku s načelnikom Školske uprave, iako je vijećnica *Snežana Periškić* zadužena za školstvo i često surađuje s načelnikom Školske uprave.

Zlatko Gorjanac

HELENA SAGMAJSTER, V. D. RAVNATELJICA ZOOLOŠKOG VRTA NA PALIĆU

Usklađivanje s europskim standardima

Razgovor vodio: Dražen Prčić

*Problem podzemnih voda * Realizacija IPA projekata **

Edukacijska misija ZOO pedagogije

Paličko jezero, nadomak Subotice, jedna je od najpopularnijih vojvođanskih turističkih destinacija, a Zoološki vrt smješten u neposrednoj blizini obale nezaobilazna atrakcija za sve goste i posjetitelje. Novo proljeće nosi i novu sezonu za ovaj ZOO vrt u kojem je dipl. inženjerka hortikulture *Helena Sagmajster* vršiteljica dužnosti ravnateljice.

HR: Na ovoj dužnosti nalazite se od prosinca prošle godine. Kako izgleda biti na čelu »velikog životinjskog doma«? Ja sam već jako dugo zaposlena u ZOO vrtu, skoro trideset godina, s tim što sam najveći dio minulog radnog staža radila u svojoj struci inženjera hortikulture, dok sam posljednjih nekoliko godina obnašala i dužnost zamjenice ravnateljice. U novonastaloj situaciji, nakon smrti ravnatelja *Mirka Šinkovića*, proteklih nekoliko mjeseci upravljam vrtom uz pomoć troje neposrednih suradnika, i zajedničkim snagama nastojimo odgovoriti svim zahtjevima ovog vrlo odgovornog posla.

HR: Je li protekla, prema vremenskim prilikama, osobito duga zima na određeni način nepovoljno utjecala na životinjski i biljni svijet?

Za nama je zbilja duga zima. Imali smo izuzetno puno problema s podzemnim vodama,

ne samo ZOO vrt nego i cijelo područje Palića, tako da smo se, praktički, tijekom cijele zime borili s ovim problemom. Životinje smo relativno lako uspjeli zbrinuti, nasipanjem njihovih nastambi ili premještanjem na druge lokacije, ali kod biljnog svijeta je došlo do jednog većeg i trajnijeg problema. Primjerice, mnoga su se stabla pod utjecajem podzemnih voda izvrtala zbog velike količine vlažnosti, pa smo u suradnji s »Goranskim rasadnikom« uradili i promidžbenu akciju s ciljem alarmiranja javnosti u svezi s nastalim posljedicama.

HR: Dolaskom proljeća i toplijeg vremena započela je još jedna nova sezona, koja u novonastalim okolnostima zasigurno predstavlja i svojevrstan novi profesionalni izazov. Vjerujete li da će nastupajuća sezona biti dobra?

U svakom slučaju. Konačno je stiglo lijepo vrijeme, i nadamo se da će nastupajuća sezona biti dobra. Počele su, nešto ranije, i dažke ekskurzije, kao i bolje posječeni vikend posjeti, pa očekujemo da će u nastupajućem razdoblju posjetitelja biti sve više i više.

HR: Ima li novosti u pomlatku životinjskog svijeta i kojim se novim stanovnicima možete pohvaliti ovoga proljeća?

Određene priplode očekujemo nešto kasnije tijekom sezone,

ali u novo proljeće ulazimo i s nekim prinovima, poput malih ljama, bikova podolaca, klokanu, rodio se i posve nenadano jedan mali majmun, jer uopće nismo zamijetili skotnost njegove majke i po prvi puta imamo i jedno malo vatusi goveće.

HR: Pobrojana mladunčad dokazuje odavno poznatu istinu kako je ZOO vrt na Paliću iznimno kvalitetna sredina za parenje životinja koje žive u njemu. Što je to, po vašem mišljenju, što utječe na bogatstvo priplodnost?

Svih proteklih godina uloženo

snagu novi pravilnik koji propisuje određene, znatno zahtjevnije standarde.

HR: Koliko životinja danas živi u ZOO vrtu na Paliću?

Računamo da imamo negdje oko 700 životinja od 140 životinjskih vrsta pod našom svakodnevnom skrbi.

HR: U pitanju je golemi broj »gladnih usta« koja se svakoga dana moraju i nahraniti. Na koji način uspijevate osigurati potrebna sredstva i postoje li, s obzirom na aktualnu gospodarsku krizu, financijski problemi u reali-

Program usvajanja životinja

Svi ZOO vrtovi svijeta prakticiraju akciju »usvajanja životinja« u kojoj svojim novčanim prilogom određena životinja ima svog sponzora. Na taj se način omogućavaju kvalitetniji i bolji životni uvjeti, a sponzori uživaju određene povlastice prilikom posjeta svom »mezimcu«.

je puno truda na planu poboljšavanja uvjeta za život svih stanovnika našeg vrta, što je jamačno jedan od glavnih preduvjeta za potencijalnu mogućnost parenja. Nažalost, još uvijek ima objekata koji nisu prema potrebnim standardima, i nastojimo rekonstruirati ih i prilagoditi ih važećim potrebama, jer sljedeće godina stupa na

zaciji nabave hrane i ostalih neophodnih resursa?

Nikada ne možemo biti zadovoljni, i uvijek se moramo boriti za bolje i više, jer inače napretka ne može biti. U granicama mogućnosti države i grada Subotice, uspijevamo rješavati probleme i do sada smo to uvijek i uspijevali, na dobrobit svih naših životinjskih stanovnika.

Za ono što je prioritet, poput prehrane, grijanja, higijene i veterinarskih usluga, sredstava jednostavno mora biti. Što se konkretno prehrane tiče, dosta toga kupujemo, dok jedan dio potrebnih resursa uspijevamo proizvesti u vlastitoj režiji.

HR: Zahvaljujući novcu iz europskih razvojnih fondova ZOO vrt na Paliću ima mogućnosti »ići u korak s vremenom« i unaprjeđivati kvalitetu života svojih »stanara«. O kakvim se konkretnim projektima radi i što je sve učinjeno zahvaljujući dobivenom potporom?

Ovo je treći IPA projekt za koji smo aplicirali i skupa s drugim u tijeku je njihova realizacija, dok je prvi IPA projekt uspješno realiziran prije nekoliko godina. Dobivena sredstva ulazu se u poboljšanje uvjeta života u našem ZOO vrtu i, sukladno propisanim normama, njihovom usklađivanju s reguliranim euro standardima. U granicama financijskih mogućnosti radimo određene preinake i moguća proširenja životnih prostora u kojima se nalaze određene životinjske vrste, ali postoje problemi koji nisu ad hoc rješivi i za čiju će sanaciju biti potrebna i veći iznos novca. Nažalost, vremena nema baš previše jer se u roku od godinu dana (do 2012.) moramo uskladiti s važećim, zahtijevanim europskim normama.

HR: Što bi se moglo dogoditi ukoliko se ne uspijete »uskладiti s Europom«?

Zbilja ne znam što će se dogoditi ukoliko neki objekt do predviđenog roka ne bude usklađen sa zahtijevanim normama. Hoće li biti rješenje da određene životinje preselimo u drugi ZOO vrt i više ne držimo tu vrstu, ili ćemo ipak uspjeti pronaći određena dodatna sponzorska sredstva, ostaje nam tek da vidimo...

HR: Spomenuli ste mogućnost preseljenja životinja u neki drugi ZOO vrt. Kakva je suradnja s drugim »domovima životinja«?

ZOO vrtovi u suštini ne pozna-

ju granice, ali se problem pojavljuje kada se bilo koja vrsta suradnje treba i papirološki uskladiti. Tada državna granica postaje problem. Primjera radi, zbog pogreške u važećem mađarskom zakonu, granični prijelaz na Horgošu funkcionira samo u jednom smjeru što se tiče prometa divljih životinja, tako da uvoz može ići, ali izvoz ne. Ta okolnost nama nikako ne odgovara, jer ukoliko se odlučimo za izvoz neke životinje ta operacija mora ići preko Hrvatske ili Rumunjske, što je puno duži put i iziskuje znatno veće troškove. Ipak, već

na na dudu, i koja je na određeni način pitoma i pozitivno reagira na ljude, a nadasve je dobra mama i prihvatila je odgajanje bijelih lavića u beogradskom ZOO vrtu, gdje se sada nalazi. Trenutačno imamo situaciju s majmunčetom Milisavom, vrste patas, kojeg ručno hranimo i nadamo se da ćemo ga uspjeti vratiti u njegovu matičnu skupinu. Jer ukoliko to ne uspijemo, kao što je to slučaj i drugim vrstama odvojenim od skupine, primorani smo preseliti ih u neki drugi ZOO vrt.

HR: Palić se nalazi u srcu panonske ravnice koja se

Duži život

Prema statistici, životinje koje žive u ZOO vrtovima imaju duži životni vijek od životinja koje slobodno žive u divljini.

godinama imamo dobru suradnju sa susjednim ZOO vrtom u Segedinu, »išle« su primjerice kornjače, bizoni i druge životinje, a naš nekadašnji mali bijeli medvjedić Cuker otišao je u ZOO vrt u Nyiregyhazu i nedavno smo ga i posjetili u njegovom novom domu.

HR: Je li Cuker prepoznao svoje nekadašnje skrbnike i kako se adaptirao na život u novom okruženju?

Nije nas prepoznao, jer je u pitanju ipak specifična divlja životinja. U pogledu adaptacije nije bilo nikakvih problema, jer je to životinja rođena u zarobljeništvu, a novi i bolji životni uvjeti jamačno su doprinijeli tome.

HR: Bijeli medvjedi su priča za sebe, ali postoje li primjeri među drugim divljim životinjskim vrstama koje su uspjele ostvariti veću razinu bliskosti i »prepoznavanja« svojih ljudskih skrbnika?

Naravno da ima takvih primjera, ali se trudimo ne pretjerivati u pogledu ostvarivanja »bliskosti« i odvajati životinje od njihovih roditelja ukoliko to nije neophodno zbog određenih razloga ili okolnosti. Svojevremeno smo imali lavicu Kjaru, koja je umjetno othranje-

po svojim kontinentalnim životnim uvjetima umnogome razlikuje od uvjeta iz kojih potječu brojni današnji stanovnici njegovog ZOO vrta. Imaju li pojedine životinje problema u adaptaciji na vremenske uvjete koji u određenom godišnjem dobu temperaturno odudaraju od njihovih matičnih staništa?

Trudimo se osigurati sve osnovne životne uvjete i mogu reći kako se životinje vrlo dobro adaptiraju na Palić i život u ovoj našoj ravnici. Jedini malo ozbiljniji problem javlja se kod bijelih medvjeda koji se jednostavno moraju rashlađivati tijekom visokih temperatura, neophodna im je hladna voda i sustav filtriranja, a objekt u kojem su smješteni jedan je od najstarijih i potrebna mu je temeljita rekonstrukcija.

HR: Imate li neku osobnu želju po pitanju realiziranja neke inovacije u vrtu?

Puno ima želja u vezi s potrebnih inovacijama koje bi poboljšale životne uvjete naših »stanara«, a jedna od njih izravno je vezana uz moju struku. Još u vrijeme mog dolaska u ZOO vrt, kroz šalu sam spomenula kako bih jednoga dana voljela da imamo tzv. »palmen house«,

grijani prostor u kome se, skupa sa životinjama, nalazi egzotično mediteransko drveće i bilje. Pokušat ćemo, kroz neki od sljedećih projekata, ostvariti i ovu ideju koja bi zasigurno donijela dodatnu atraktivnost za naše posjetitelje.

HR: Postoji li želja za nekom životinjskom vrstom koje nema na aktualnom popisu, a koju biste voljeli imati?

Puno toga nedostaje, jer mi smo ipak jedan mali ZOO vrt. Primjera radi, mogli bismo nabaviti određene atraktivne životinje, poput recimo vodenkonja, ali on je strahovito zahtjevan za održavanje, puno prlja i traži puno novca koji je potrebno uložiti u filtracijske sustave. Ispred želja se, kao što to često biva, postavljaju financije.

HR: ZOO vrt na Paliću već desetljećima njeguje i razvija edukacijsku misiju kroz suradnju s osnovnim školama na teritoriju Subotice koje dio svoje praktične nastave izvođe upravo na njegovom prostoru. Na koji će se način ova suradnja razvijati u novoj sezoni?

Naš ZOO vrt je od 1981. godine uključen u sustav ZOO pedagogije i stvarno imamo respektabilan staž u praktičnoj sferi rada sa školskom djecom. Ponosni smo na činjenicu da su sve subotičke škole uključene u ovaj program kojim smo tijekom prošle godine, našim prijevozom od škole do ZOO vrta i nazad, uključili više od 21.000 mališana.

HR: Na koncu, kako osobno doživljavate posao kojim se bavite?

Za onog tko voli prirodu i životinje ovo je idealno radno mjesto koje ne poznaje radno vrijeme i određeni fond sati. Osobno, rad u ZOO vrtu na Paliću, uz ekipu mojih neposrednih suradnika, u potpunosti me ispunjava i s velikom radošću ga svakodnevno obavljam, kako u svojoj struci tako i na vodećem mjestu na kome se nalazim.

Preko 4500 svežih oglasa nedeljno

[illegible]

www.svastara.rs

VOJVODANSKA Svaštara

U NOVOM SADU ODRŽAN OKRUGLI STOL O INTERKULTURALNOSTI U MANJINSKIM MEDIJIMA

Između getoizacije i autogetoizacije

»Priča naših, prije svega vođanskih političara uvijek sadrži četiri M: multikulturalnost, multijezičnost, multietničnost i multikonfesionalnost, što doista jest nešto veoma dobro, ali ta četiri M samo su kvantitativan pokazatelj kako na jednom prostoru žive pripadnici različitih etničkih skupina«, smatra predsjednik NDNV-a Dinko Gruhonjić

Odbor za informiranje Nacionalnog vijeća slovačke nacionalne manjine i Asocijacija slovačkih novinara u srijedu, 28. travnja, u Novom Sadu su organizirali okrugli stol na temu: Interkulturalnost u medijima manjinskih nacionalnih zajednica: DA – MOŽDA – NE. O samoj interkulturalnosti kao odnosu među kulturama i o neophodnosti interakcije u manjinskim medijima govorili su predsjednik Odbora za informiranje Nacionalnog vijeća slovačke nacionalne manjine Samuel Žiak i predsjednik Nezavisnog društva novinara Vojvodine Dinko Gruhonjić.

U uvodnom obraćanju Samuel Žiak je istaknuo kako nema suradnje između različitih medija, kao i da postoji opasnost da ćemo sami sebe informirati, a da nitko drugi neće znati što se dešava u određenoj etničkoj zajednici. Ukazao je i na činjenicu da se sve nalazi u rukama čovjeka i da treba učiniti vidljivim kanale suradnje, te da ne treba uvijek puno novca, nego volje za ostvarivanje ideja.

NEDOSTATAK KOMUNIKACIJE

Dinko Gruhonjić je također upozorio na nedostatak komunikacije koji, po njegovom mišljenju, ostavlja teške posljedice kao što je i autogetoizacija države ostavila ogromne posljedice na dugi rok. Jedno od pitanja o kojima su sudionici razgovarali jest i pitanje strategije razvoja medija. Vršiteljica dužnosti predsjednice Asocijacije slovačkih novinara Vladimira Dorčova istaknula je kako su oni u slovačkom mediju krenuli u prikupljanje podataka od svih medija, govoreći kako će možda najveći problem u tom

procesu biti definiranje što je to slovački medij, ali usprkos tome taj posao planiraju završiti do kraja godine.

U razgovoru je sudjelovao i ravnatelj NIU »Hrvatska riječ« Ivan Karan, koji je govorio o tome kako se različite nacionalne zajednice malo poznaju međusobno, kao i da je potrebno stvoriti dobar balans kada se radi o tome koliko prostora u jednom manjinskom listu, radijskom ili televizijskom programu treba posvetiti ostalim manjinskim zajednicama, a koli-

ži četiri M: multikulturalnost, multijezičnost, multietničnost i multikonfesionalnost, što doista jest nešto veoma dobro, ali ta četiri M samo su kvantitativan pokazatelj kako na jednom prostoru žive pripadnici različitih etničkih skupina«, smatra Gruhonjić. »Međutim, ono što je kvaliteta života različitih etničkih skupina jest upravo četiri i: interkulturalnost, interetničnost, interjezičnost i interkonfesionalnost, o čemu se ovdje malo ili gotovo nikako ne govori. Prije svega govorimo o centrima

u Vojvodini, možda je preoštira klasifikacija, imamo multikulturalni nacionalizam gdje određenim, vrlo uskim skupinama ljudi odgovara sadašnja podjela koja jako liči na getoizaciju, gdje zapravo srpski mediji o manjinama izvještavaju samo na razini incidenta, a kada ih nema – o manjinama više nitko niti ne piše. Isto tako, unutar manjinskih medija vidimo tendenciju da se izvještava manje ili više samo o vlastitoj nacionalnoj zajednici i da je distanca prema većinskoj nacional-

»Stvoriti dobar balans« - Ivan Karan, direktor NIU »Hrvatska riječ«

ko sebi. Svoje su ideje iznosili i predstavnici »Hlasa ľudu«, »Magyar szo«, »Ruskog slova« i »Bunjevačkih novina«.

ČETIRI M I ČETIRI I

Gruhonjić je iznio nekoliko prijedloga kako poboljšati situaciju i to kroz objavljivanje tekstova drugih manjinskih zajednica, što bi, po njegovim riječima, i samim urednicima bila referenca. Ukazao je i na europske projekte istaknuvši Zavod za kulturu vojvođanskih Slovaka čiji djelatnici, uz sredstva koja dobivaju iz proračuna, dobar dio svojih djelatnosti financiraju upravo kroz spomenute projekte.

»Priča naših, prije svega vođanskih političara uvijek sadr-

odlučivanja koji ne promiču tu ideju, što dovodi do getoizacije i autogetoizacije ne samo manjinskih zajednica nego i same većinske zajednice. Svi su preokupirani na specifičan način samima sobom, što na kraju može dovesti do povećanja predrasuda jednih u odnosu na druge, do povećanja etničke distance, do asimilacije određenih manjinskih nacionalnih zajednica, do iseljavanja i većinskih i manjinskih nacionalnih zajednica. U konačnici možemo imati prilično loš scenarij za Vojvodinu. Interkulturalnost je upravo ono što je bila differentia specifična Vojvodine u odnosu možda na čitavu Europu, to je stvar na kojoj treba inzistirati, jer će od toga na kraju svi imati koristi. Po mom mišljenju danas

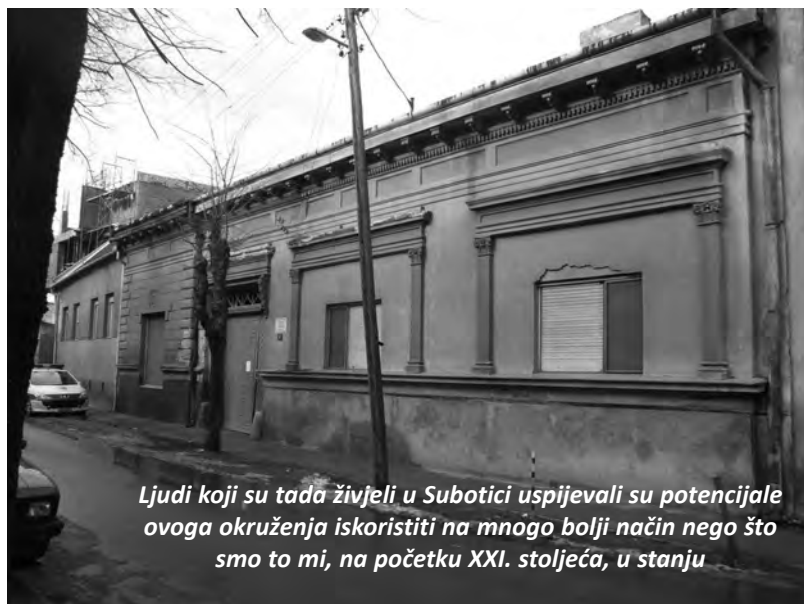
noj zajednici prilično velika. Po mom mišljenju to je ne samo getoizacija nego duboka provincijalizacija medijskog prostora što vodi padu tiraže i gledanosti kao i gubitku profita. Ima časnih iznimaka, ima medija kao što su Hrvatska riječ i Magyar szó koji imaju u sebi interkulturalnih sadržaja i koje ja zbog toga i pročitam. Stoga su ovakvi okrugli stolovi jedini način da ljudi shvate problem, jer se ne može ništa naučiti preko noći, jedini način je razgovor i što više okruglih stolova. I kada govorimo o današnjem razgovoru pitanje je kada su se ti ljudi posljedni put sastali i razgovarali, jer se radi o ljudima koji imaju utjecaja na donošenje strateških medijskih odluka.«

Ankica Jukić-Mandić

SUBOTICA KOJA NESTAJE

Kuća Ignácza Horowitza – Žarka Zrenjanina 8

Piše: dr. Viktorija Aladžić

Ljudi koji su tada živjeli u Subotici uspijevali su potencijale ovoga okruženja iskoristiti na mnogo bolji način nego što smo to mi, na početku XXI. stoljeća, u stanju

Mnoge kuće izgrađene u Subotici na prekretnici XIX. u XX. stoljeće izgubile su svoja stilska obilježja u adaptacijama i modernizacijama tijekom druge polovice XX. stoljeća. Suvremena arhitektura čistih površina, ravnih krovova, bez »nepotrebnih« dekorativnih zahvata, na ovim je prostorima »ušla u modu« s dolaskom socijalističke ideologije. Vlasnici starijih kuća, koje su bile podignute sukladno obilježjima nekoga od povijesnih stilova, počeli su se osjećati neugodno, dapače stidjeti zbog »zastarjelih« fasada svojih domova.

Osim moderne arhitekture stizale su i nove tehnologije gradnje, pa i nova teorija i praksa kada je u pitanju opremanje suvremenog doma. S tržišta su nestali stari drveni dvokrilni prozori, a pojavili se prozori i vrata novih standardiziranih oblika. Vlasnici mnogih kuća, u želji da budu »suvremenik«, jednostavno su oljuštili s fasada svojih kuća sve dekorativne detalje ranijih epoha i »modernizirali« svoju kuću prema novim stremljenjima u arhitekturi.

POKUŠAJ POMIRENJA STAROG I NOVOG

Na kući u Ulici Žarka Zrenjanina na broju 8 vidi se kako je vlasnik izvadio stare prozore i ugradio nove, moderne, no nije se htio odreći dekoracijskog ukrasa, pa je od detalja koji su postojali na fasadi zadržao one koji nisu smetali novim prozorima. Stvorio je tako nesklad, koji izvježbano oko poznavatelja arhitekture i povijesnih stilova ipak uočava, premda je vlasnik pokušao ostvariti nekakvo pomirenje staroga i novoga. No, do danas je već i ono »novo« postalo »staro«, a njegova kuća, kao i druge u ovom potezu, predviđena je za rušenje. S druge strane, ukusi su stalno podložni promjenama. Danas, srećom, ima sve više ljudi koji prepoznaju vrijednost arhitekture s kraja XIX. stoljeća i revnosno restauriraju svoje fasade. Fasada ove kuće, zahvaljujući djelomično očuvanim dekorativnim ukrasima, također bi mogla biti u potpunosti restaurirana.

Parcela na kojoj se kuća nalazi promijenila je u XIX. stoljeću više vlasnika. Godine 1838. njezin je vlasnik bio krojač *József Tűsky*, sa suprugom *Tezom*

Parčetić. Na parceli se nalazila skromna seoska kuća, zabatom orijentirana prema ulici, koju je od njih 1840. godine kupio *Lőrincz Ulrich*, da bi je 1850. godine prodao *Mihajlu Malagurskom*¹.

Sljedeći vlasnik ove parcele bio je *Ignác Horowitz*, koji 1883. godine predaje molbu kako bi umjesto stare seoske kuće podigao građansku kuću obrnute L osnove, prema projektu subotičkog arhitekta *Géze Koczka*². Ako usporedimo fasadu kuće s projektom, zapažamo kako je ona izvedena prema projektu, premda je i produžena za segment koji se nalazi sa zapadne strane ulazne kapije, koja je ostala originalna i nepromijenjena sve do naših dana. Fasada kuće izvedena je u neorenesansnom stilu, u maniri *Géze Koczka*, koji je najčešće u svojim projektima kuća rabio upravo ovaj stil.

Od trenutka projektiranja do trenutka izgradnje ipak se nešto dogodilo i promijenilo, budući da unutrašnjost kuće, iz nekog razloga, nije izvedena dosljedno Koczkinu projektu. Možebitni razlog leži u činjenici što je kuću projektirao bez kuhinje. Prema projektu ona ima salon, trpezariju i ostavu za hranu, ali je posve nejasno gdje je trebala biti kuhinja, kao i način njene povezanosti s ostalim prostorijama.

NAIZGLED OBIČNA KUĆA

Godine 1898. *Ignác Horowitz* predaje molbu kako bi dobio građevinsku dozvolu za podizanje šupe za drva i zaprežna kola, prema projektu arhitekta *Nándora Wagnera*³. U situaciji koja je prikazana u projektu vidi se da je kuća, nakon izgradnje

dobila osnovu u obliku slova L, a ne u obliku obrnutog L, kako je bilo planirano projektom *Géze Koczka*.

U Maluševljevu adresaru iz 1906. godine⁴ zabilježen je podatak da se *Ignác Horowitz* bavio trgovinom žitom, te da je broj njegovog telefona bio 101. Nakon njegove smrti njegova žena podnijela je molbu 1913. godine da vrata magazina zamijeni prozorom prema ulici⁵. Na osnovi ove molbe može se pretpostaviti da je dio kuće *Ignácza Horowitza* koji se nalazi lijevo od ulazne kapije služio kao magazin, možda i prodavaonica za žito, te da je nakon njegove smrti, pošto se više nije imao tko baviti trgovinom, njegova udovica ovu prostoriju pretvorila u sobu, moguće za izdavanje da bi sebi osigurala prihod.

Saznanja o tome kako je kuća, konačno, izgledala nakon izgradnje, a potom kako se funkcionalno koristila, moguće je saznati jedino detaljnim istraživanjem same kuće. Možda u ovom trenutku izgleda smiješno ukazivati na potrebu istraživanja jedne ovako naizgled obične kuće, ipak slaganjem kockica različitih istraživanja otkriva se veo po veo tajne uspjeha subotičkog društva koje je doživjelo nagli procvat krajem XIX. stoljeća. Ljudi koji su tada živjeli u Subotici uspijevali su potencijale ovoga okruženja iskoristiti na mnogo bolji način nego što smo to mi, na početku XXI. stoljeća u stanju, osim toga su mnogo više vodili računa i o prirodnom okruženju, te je svako istraživanje ovog povijesnog razvoja grada značajno jer pruža i te kako potrebna saznanja o tome kako se, nekada, na ovim prostorima moglo uspješno živjeti.

1 H IAS, F:272, Katastarski premer grada iz 1838. godine.

2 HAS, F:2, ép. eng. VI kör 1/1883.

3 HAS, F:2, ép. eng. VI kör 21/1898.

4 Malusev, S. (1906): Szabadka Sz. Kir. Város czim-és lakjegyzéke, Szabadka: Kladek és Hamburger, str. 125.

5 HAS, F:2, ép. eng. VI kör 16/1913.

Otkazi za 285 radnika Severa

Sporazumni raskid ugovora o radu potpisalo je 285 radnika Severa, a njima je, uz uručenje radnih knjižica, prošloga tjedna isplaćena i otpremnina u vrijednosti oko 150 eura po godini radnog staža. U Severu je od nekadašnjih devet, danas ostao samo jedan pogon velikih električnih strojeva s ukupno 469 radnika.

Otvorena tvrtka Dunkermotoren

U Subotici je otvorena nova tvrtka njemačke kompanije »Dunkermotoren« za proizvodnju specijalne pogonske tehnike namijenjene izvozu, u koju je investirano oko milijun eura. Tvrtku su otvorili potpredsjednica Vlade za gospodarski i regionalni razvoj *Verica Kalanović*, ministar za zaštitu životnog okoliša,

šte. Ovo je četvrta njemačka kompanija koja u posljednjih nekoliko godina ulaže u Suboticu, ali prva koja će zauzeti tri od 53 hektara u industrijskoj zoni u Malom Bajmoku.

DSHV na izborima za mjesne zajednice

Na predstojećim izborima za skupštine mjesnih zajednica Demokratski savez Hrvata u Vojvodini sudjelovat će u 29 izbornih jedinica. Ovoga puta DSHV će na izbore ići samostalno, a jedino na Paliću sa Savezom vojvođanskih Mađara, u Aleksandrovu i Malom Bajmoku s »Pučkom kasinom«.

Sport i zdravlje

Zavod za javno zdravlje Subotica i Visoka tehnička škola strukovnih studija sa partnerima, Kemijsko-tehnološkom školom »Lazar Nešić«, Klubom »Mjesečina«, Domom zdravlja, Apotekom, Crvenim križem, subotičkim fakultetima, plesnim skupinama i AKA trening centrom organiziraju sportski turnir (nogomet, košarka, stolni tenis, pikado, natezanje konopa) povodom obilježavanja Međunarodnog dana promocije tjelesne aktivnosti, 10. svibnja (utorak). Turnir se organizira u terminu od 10 do 17 sati u Kemijsko-tehnološkoj školi »Lazar Nešić«. Cilj ove akcije je skretanje pozornosti na važnost redovite tjelesne aktivnosti u očuvanju i unapređenju sveukupnog zdravlja, kao i promocija raznih oblika fizičke aktivnosti i mobilizacija mladih, prvenstveno svih subotičkih studenata.

K. K.

Nagrada za »Jabuku«

Na IV. natječaju literarnog stvaralaštva korisnika gerontoloških centara Srbije prvu nagradu za prozu, pričom »Jabuka poravnjanja«, osvojila je *Marija Maričić* iz subotičkog Gerontološkog

rudarstva i prostornog planiranja *Oliver Dulić* i član Upravnog odbora matične tvrtke »Dunkermotor« *Nikolaus Gref*, u nazočnosti predstavnika Njemačke gospodarske komore u Srbiji i predstavnika lokalnih vlasti. Izvršni direktor »Dunkermotora« u Subotici *Gyula Szabo* rekao je kako su u tvrtki, koja se prostire na oko 1500 četvornih metara u bescarinskoj zoni, trenutno uposlena 42 radnika, do kraja godine treba biti primljeno još oko 60 ljudi, a tijekom sljedeće godine i dodatnih 100, uz investiranje još milijun eura za otvorenje novih proizvodnih linija. Investicija u Subotici predviđa kompletno prebacivanje proizvodnje mikromotora za žaluzine iz Bondorfa u Njemačkoj u Suboticu.

Poticaji za Norma grupu

Potpredsjednica Vlade za gospodarski i regionalni razvoj *Verica Kalanović* obišla je u Subotici radove na izgradnji nove tvrtke auto dijelova »Norma grupe«, koja je kroz Program podrške investitorima Ministarstva ekonomije i Agencije za strana ulaganja i promociju izvoza (SIEPA), dobila poticaje od 5000 eura po novootvorenom radnom mjestu. Investicija je vrijedna 11,2 milijuna eura, a proizvodi »Norma grupe« bit će plasirani na europsko trži-

centra. Njezina je priča proglašena najboljom u konkurenciji 62 rada iz 24 ustanove. Nagrade su uručene 28. travnja na svečanosti u Gerontološkom centru 'Srem' u Rumi.

K. K.

PREDSTOJE IZBORI ZA SKUPŠTINE SUBOTIČKIH MJESNIH ZAJEDNICA

Interesi građana u sjeni velikih izbora

Izbori za mjesne zajednice imat će više smisla kada građani

u njima prepoznaju mjesto na kojemu njihova inicijativa ima i rezultat

Za oko mjesec dana, 5. lipnja, u Subotici će biti održani izbori za 36 skupština mjesnih zajednica, što znači da će biti održano 36 mini izbora, jer se svaka politička stranka i grupa građana može prijaviti za izbore u svakoj mjesnoj zajednici. Premda ovi izbori obično nemaju veliki značaj za političke stranke, jer nema tu novca niti vlasti, ovoga će puta stranke ipak izbore u mjesnim zajednicama iskoristiti kao predigru za velike izbore i pokušati animirati što veći broj simpatizera i građana.

Predsjednik Izbornog povjerenstva grada **Siniša Davčik** kaže kako su prije prvosvibanjskih praznika najveći broj predanih i proglašanih izbornih lista imale DS, DSS, SVM, URS, a svoje sudjelovanje na izborima najavile su i ostale velike stranke. Osim njih na izborima će sudjelovati i nekoliko grupa građana. Krajnji rok za dostavljanje lista je 20. svibnja. »Izorno povjerenstvo grada zasijeda po potrebi, naša je dužnost u roku od 24 sata od predaje proglasiti izbornu listu, odnosno donijeti zaključak o eventualnim ispravkama. Stoga često imamo i po dvije sjednice tijekom dana kako bismo sav priljev izbornih lista odrađivali bez ikakvog zastoja«, kaže Davčik.

PROVJERA STRANAČKIH REJTINGA

Na izbornim listama svaki treći kandidat mora biti žena, svaka izborna lista mora imati

najmanje trećinu kandidata od broja članova skupštine mjesne zajednice koji se biraju, a najveći broj kandidata može biti dvostruko veći. Birači mogu podržati samo jednu listu za svoju MZ, a lista mora imati najmanje 100 validnih potpisa.

Pod rednim brojem 1 proglašene su izborne liste Demokratske stranke u 34 izborne jedinice s ukupno 465 kandidata. Potpredsjednik GO DS-a **Nenad Ivanišević** kaže kako će njegova stranka uspjeh ovih izbora mjeriti prema tomu s koliko građana se bude razgovaralo na terenu i koliko njihovih problema bude riješeno.

»Ovi su nam izbori jako bitni kao jedna od provjera mogućnosti za neke druge izbore, a s druge strane nam je jako bitno spustiti se u mjesne zajednice, dakle ostvariti kontakt sa svim građanima i razgovarati s njima.« DS neće trošiti novac na kampanju, kaže Ivanišević, »jednostavno zato što nije ni vrijeme kad se troši novac«, te očekuje prosječnu izlaznost. »Moram reći kako su građani Subotice jedni od najsvesnijih birača i kada smo 2008. godine imali izbore na svim razinama pokazali su se različiti rezultati na pokrajinskim, republičkim i lokalnim izborima. Dakle, građani Subotice jasno znaju, kada izlaze na biralište, koga zao kružuju, znaju za koju će stranku glasovati, bez obzira što možda nisu zadovoljni nekim elementom toga kako ta stranka djeluje u središnjici, neovi-

sno o tomu je li ona u Novom Sadu ili Beogradu. Dakle, ne bih rekao da izbori u MZ imaju izravan odraz prema tomu kako je netko zadovoljan u republici, nego će jednostavno građani cijeniti upravo ono što je za njih urađeno u njihovoj mjesnoj zajednici.«

Ujedinjeni regioni Srbije sudjelovat će na izborima u svih 36 mjesnih zajednica s jedinstvenom listom u okviru koje su G 17 plus, Narodna partija Maje Gojković i Bunjevačka stranka Vojvodine, a predsjednik GO G17 **Jasmin Šečić** ističe kako su već definirani svi elementi koalicijskog sporazuma i način raspodjele mandata.

»Po mom mišljenju, osim značaja koji imaju izbori za MZ, za sve stranke u Subotici ovo jest dobar trening za lokalne izbore koji predstoje, kao i za sve druge izbore. Tako da ovo praktički jest najava izbornih procesa koji će se dogoditi najkasnije u svibnju sljedeće godine, a prema nekim najavama već i u prosincu ove.« Na pitanje jesu li ovi izbori svojevrsno testiranje rejtinga stranaka koje djeluju na lokalnoj razini, Šečić kaže: »Apsolutno, ovi izbori nadilaze značaj običnih izbora za MZ budući da za većinu stranaka to predstavlja na neki način pozicioniranje u cijeloj Vojvodini, jer su ovo u posljednje vrijeme prvi izbori u jednom većem gradu u Vojvodini, gdje će se otprilike u ovo predizborno vrijeme definirati tko kako stoji. Stoga očekujem da će izlaznost na

ovim izborima za MZ biti veća u odnosu na standardnu, jer će sve stranke angažirati simpatizere i građane u nastojanju da podignu svoj rejting pred izbore koji su za sve stranke važniji, a to su republički i lokalni izbori.

MJESNE ZAJEDNICE BEZ NOVCA I OVLASTI

Na izborima za članove skupština mjesnih zajednica po prvi put od osnutka sudjelovat će i Demokratska zajednica Hrvata. Predsjednik DZH Đorđe Čović ipak smatra kako ovi izbori nisu izazov za političke stranke niti mogu biti pokazatelj rejtinga stranaka.

»Mjesne zajednice trenutačno nemaju bitniju funkciju i svedene su na minimum ovlasti i ingerencija. Sigurno da s takvim malim ovlastima ne predstavljaju izazov za političke stranke, budući da su im financijska i materijalna sredstva svedena na preživljavanje i nemogućnost rješavanja problema u lokalnoj zajednici. Većina stranka na predstojećim izborima za mjesne zajednice neće se maksimalno angažirati, zbog određenih pozicioniranja. S obzirom da će većina stranaka kalkulirati, raspisani izbori ne mogu ni biti pokazatelj rejtinga stranke«, smatra Đorđe Čović.

Gradski odbor SPO i Savez bačkih Bunjevaca neće sudjelovati na predstojećim izborima, ali će, kako navode, podržati grupe građana pružajući im logističku i organizacijsku podršku »u cilju izbacivanja stranačkih stuktura iz mjesnih vlasti«.

»Predstavljajući javnosti našu Platformu o formiranju gradskih općina, tražili smo od aktualne lokalne vlasti da se definiraju nadležnosti i sredstva mjesnih zajednica, kao i da se predsjednici skupština mjesnih zajednica biraju neposredno putem većinskog izbornog sustava. Smatramo da postojeći način izbora u mjesnim zajednicama obesmišljava svaku ulogu mjesne zajednice u poboljšanju kvalitete života građana, te da će ti izbori isključivo predstavljati prebrojavanje stranačkog

članstva i u skupštine mjesnih zajednica ponovno uvesti stranačke ljude koji će za zadaću imati osigurati kontinuitet centralizirane gradske vlasti svojim šefovima u Gradskoj kući«, smatra predsjednik GO SPO-a *Stevica Drčić*, ponavljajući zahtjeve SPO-a i SBB-a upućene gradskoj skupštini da što prije donese odluke kojima će biti omogućeno osnivanje gradskih općina kako bi se budući lokalni izbori održali sukladno novoj teritorijalnoj organizaciji grada, a time se i omogućio razvoj gradskih i prigradskih mjesnih zajednica.

ZAJEDNIČKI DINAR VRATITI U MIKRO SREDINE

Robert Šebek, menadžer Okružnog odbora Liberalno-demokratske partije, ističe kako je cilj njegove stranke da kandidati LDP-a budu na izbornim listama u što većem broju mjesnih zajednica, a najmanje u dvije trećine.

»S obzirom da Subotica spada među velike gradove u Srbiji, rezultati Liberalno-demokratske partije na izborima za članove skupština mjesnih zajednica na teritoriju grada imaju značaj i u ukupnom pozicioniranju naše stranke na političkoj sceni i omogućuju bolju procjenu naše politike i našeg djelovanja u tekućim okolnostima, kao i u pripremama za buduće izbore. Izbori za članove skupština mjesnih zajednica ipak nisu potpun odraz položaja stranaka. Osim što ih karakterizira tradicionalno mala izlaznost, za ove izbore više nego i za lokalne izbore važi pravilo da na njima opada značaj političkih načela i ciljeva, koje zamjenjuju osobne kvalitete kandidata«, smatra Šebek.

Prijašnjih godina izlaznost građana na izbore za skupšti-

ne mjesnih zajednica bila je oko 21 posto, što znači da ni građani nisu pretjerano zainteresirani za ono što se događa u njihovim mjesnim upravama. Razlog tomu je prije svega što građanske inicijative najčešće ostaju bez odgovora i reakcije nadležnih. Voditelj Odjela za mjesne urede pri Gradskoj upravi *Todor Glogovac* smatra kako mjesne zajednice jesu veza između građana i tijela lokalne samouprave, ali one gube svoj smisao ukoliko ih nitko ne uvažava.

»Putem mjesnih zajednica na najbolji se način artikuliraju interesi građana u toj mikro zajednici, jer građani koji žive na jednom malom području sami najbolje znaju što im treba. Ako kažemo da MZ treba biti poželjan partner u lokalnoj samoupravi, u zajedničkom poslu, dakle, u razvoju, unapređenju života, to gubi svoj smisao ukoliko je netko ne uvažava. Građani s pravom traže da im se iz tog zajedničkog dinara vrati nešto i da ono što misle da im je prioritet treba netko uvažavati. Nije to samo u pitanju kada je riječ o izgradnji, ima i drugih poslova održavanja, zelenila, čistoće, itd. Bio sam zagovornik toga da svi skupštinski materijali, koji se tiču zajedničkog interesa građana, najprije idu u MZ da ljudi, ako ništa drugo, barem pročitaju to, kažu svoj stav. Što je realizirano iz programa javnih komunalnih poduzeća najbolje znaju građani koji tamo žive. A onda pitanje je i ravnomjernog razvoja grada, ne može se praviti fontana na svakih 50-100 metara a da netko nema pijaću vodu«, ističe Glogovac.

Stoga, izbori za mjesne zajednice imat će više smisla kada građani u njima prepoznaju mjesto na kojemu njihova inicijativa ima i rezultat.

S. Mamužić

Temeljem Odluke Upravnog odbora Garancijskog fonda AP Vojvodine kl. 01-III/-24-3
od 21.4.2011. godine
RASPISUJE SE

NATJEČAJ

ZA ODOBRAVANJE GARANCIJA ZA OSIGURAVANJE DUGOROČNIH KREDITA ZA NABAVU NOVE POLJOPRIVREDNE
MEHANIZACIJE
- GARANTNI POTENCIJAL DO 200.000.000,00 DINARA -

1.

Temeljni cilj izdavanja garancija Garancijskog fonda AP Vojvodine je stvaranje preduvjeta za lakši pristup kreditnoj liniji RAZVOJNE BANKE VOJVODINE a.d. Novi Sad, koja je namijenjena za kreditiranje fizičkih osoba – poljoprivrednika koji su nositelji registriranih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava s prebivalištem na teritoriju Autonomne Pokrajine Vojvodine, za nabavu nove poljoprivredne mehanizacije.

2.

Po ovom natječaju garantirat će se za kredite odobrene za nabavu:

kombajna,

traktora,

drugih samohodnih poljoprivrednih strojeva i

priključnih poljoprivrednih strojeva.

Pravo sudjelovanja na natječaju imaju fizičke osobe – POLJOPRIVREDNICI – nositelji registriranih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, koji ispunjavanju sljedeće minimalne uvjete:

prebivalište na teritoriju Autonomne Pokrajine Vojvodine,

otvoren namjenski tekući račun u RAZVOJNOJ BANCI VOJVODINE a.d. Novi Sad i prijavljen Upravi za agrarna plaćanja kao namjenskog tekućeg računa registriranog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva,

manje od 70 godina života na dan otplate posljednjeg obroka.

Sudionik natječaja svoju zainteresiranost za izdavanje garancija Garancijskog fonda AP Vojvodine izražava putem podnošenja Prijave na natječaj za odobravanje garancije (u daljnjem tekstu: Prijava).

Obrazac Prijave za sudjelovanje na natječaju može se podići u uredu Garancijskog fonda AP Vojvodine u Novom Sadu, Hajduk Veljkova br. 11, 6. kat (Master centar Novosadskog sajma), radnim danom od 9 do 15 sati ili preuzeti sa siteda Garancijskog fonda AP Vojvodine.

Na ime pokrića troškova provedbe natječaja, sudionik natječaja uplaćuje iznos od 4.000,00 dinara na tekući račun Garancijskog fonda AP Vojvodine broj: 335-17051-24.

3.

Sudionik natječaja uz Prijavu podnosi i sljedeću dokumentaciju:

Predračun predmeta kreditiranja iskazan u EURIMA izdan od strane proizvođača poljoprivredne mehanizacije ili generalnog zastupnika proizvođača;

Preslik potvrde o izvršenoj registraciji poljoprivrednog gospodarstva izdane od strane Ministarstva financija RS - Uprave za trezor;

Preslik potvrde da je izvršeno obvezno obnavljanje registracije gospodarstva;

Preslik kartice namjenskog računa otvorenog u RAZVOJNOJ BANCI VOJVODINE a.d. Novi Sad i prijavljenog Upravi za agrarna plaćanja kao namjenskog tekućeg računa registriranog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva;

Preslik rješenja Porezne uprave o poreznom zaduženju u posljednjih 12 mjeseci - na katastarski prihod/stvarni prihod/imovinu podnositelja Prijave i članova njegovog kućanstva;

Potvrdu Porezne uprave da su izmirene sve porezne obveze podnositelja Prijave i članova njegovog kućanstva do dana podnošenja Prijave;

Preslik ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta, ukoliko je isto upisano u registar gospodarstva;

Dokaz o registriranoj sjetvenoj strukturi kod Ministarstva poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodnog gospodarstva RS;

Preslike osobnih iskaznica podnositelja Prijave i članova kućanstva (obje strane);

Potvrda o prihodima članova kućanstva;

Izjava o povezanim osobama;

Potvrde poslovnih banaka o iznosu prometa i prosjeka dinarskih i deviznih računa za prethodnu godinu i za tekuću godinu do dana podnošenja Prijave;

Dokaz o uplati troškova provedbe natječaja;

Ukoliko sudionik natječaja, kao sredstvo osiguranja, ponudi sudužnika, dostavlja izjavu pravne osobe o spremnosti da bude sudužnik.

Pravna osoba koja je izjavila spremnost da bude sudužnik sudionik ovog natječaja podnosi sljedeću dokumentaciju:

Izvadak iz registra gospodarskih subjekata, Agencije za gospodarske registre, ne stariji od 10 dana;

Ovjeren potpis osoba ovlaštenih za zastupanje (OP obrazac);

Preslik kartona deponiranih potpisa kod banaka za sve otvorene poslovne račune,

Preslik akta o osnivanju i statuta;
 Preslik osobne iskaznice osoba ovlaštenih za zastupanje;
 Preslik akta o dodjeli PIB broja;
 Rješenje o razvrstavanju po veličini;
 Potvrdu o upisu u registar obveznika PDV;
 Potvrdu Porezne uprave o izmirenju obveza po osnovi poreza i drugih javnih prihoda;
 Preslike finansijskih izvješća za 2008., 2009. i 2010. godinu s napomenama i izvješćem revizora (srednje i velike pravne osobe).
 Bruto bilanca s petocifrenim računima i Specifikacija za posljednji godišnji račun sljedećih računa: 03x (udjela u kapitalu i dugoročni krediti), 202 (kupci u zemlji), 203 (kupci u inozemstvu), 241 (žiro račun), 433 (dobavljači u zemlji), 434 (dobavljači u inozemstvu), 422 (kratkoročni krediti), 414 (dugoročni krediti);
 Preslike ovjerenih konsolidiranih finansijskih izvješća ukoliko podnositelj Prijave sa zahtjevom pripada skupini povezanih osoba koja podliježe zakonskoj obvezi sastavljanja istih;

4.

Po ovom natječaju garancije će se izdavati za kredite koji će biti odobravani od strane RAZVOJNE BANKE VOJVODINE a.d. Novi Sad, pod sljedećim uvjetima:

Iznos kredita: od minimalno 5.000,00 EURA do maksimalno 100.000,00 EURA u dinarskoj protuvrijednosti po službenom srednjem tečaju NBS na dan puštanja kredita u korištenje;
 Kamatna stopa: NKS 7,5% godišnje fiksno; EKS od 7,79%;
 Rok otplate kredita: do 7 godina u jednakim polugodišnjim obrocima;
 Razdoblje mirovanja otplate kredita: do 15.12.2011. godine, u kojem razdoblju se obračunava kamata;
 Prvi obrok dospijeva za plaćanje: 15.12.2011. godine, a ostali obroci svakog 15. prosinca i 15. lipnja u godini;
 Otplate obroka: vrši se u dinarskoj protuvrijednosti primjenom službenog srednjeg tečaja NBS koji važi na dan plaćanja;
 Naknada za prijevremenu otplatu: 0%;
 Naknada za obradu kreditnog zahtjeva: 1 % od iznosa odobrenog kredita jednokratno unaprijed;
 Instrumenti osiguravanja kredita: blanko vlastite mjenice, s klauzulom »bez protesta«, s mjeničnim ovlastima i garancija Garancijskog fonda AP Vojvodine.

5.

Podnositelj Prijave će, kao sredstvo osiguranja za obveze po izdanoj garanciji Garancijskog fonda AP Vojvodine, osigurati sljedeće: blanko vlastite mjenice, s klauzulom »bez protesta« i mjeničnim ovlastima, i bonitetno kvalitetnog sudužnika, pravna osoba čija je djelatnost prerada primarnih poljoprivrednih proizvoda (uljare, šećerane, mljekarne, mesna industrija i dr.) i založno pravo na predmetu kreditiranja konstituirano u korist Fonda ili hipoteku 1. reda na poljoprivrednom zemljištu bez tereta, u minimalnom odnosu 1:1 vrijednosti garantiranog iznosa, konstituiranu u korist Fonda i založno pravo na predmetu kreditiranja konstituirano u korist Fonda.
 Dokumentacija neophodna za zasnivanje hipoteke:

Izvadak iz zemljišnih knjiga (ne stariji od 8 dana) za nekretnine koje se nalaze na području na kojem su na snazi zemljišne knjige suda, ili prijepis lista nekretnina nadležne službe za katastar nekretnina (ne stariji od 8 dana) za područje na kojem je ustrojen katastar nekretnina u formi potpunog upisa shodno važećem propisu;
 preslike (obje strane) osobnih iskaznica svih vlasnika, odnosno suvlasnika nekretnina;
 preslike (obje strane) osobne iskaznice supruga vlasnika, odnosno supruga suvlasnika nekretnine,
 procjena tržišne vrijednosti nekretnine izvršena od strane ovlaštenog sudskog vještaka upisanog u Registar stalnih sudskih vještaka za područje poljoprivrede na temelju rješenja Ministarstva pravde ili procjena tržišne vrijednosti nekretnine izvršena od strane Porezne Uprave.

6.

Prijava za sudjelovanje na ovom natječaju s priloženom dokumentacijom, u slučaju pozitivne odluke o odobrenju garancije, predstavljat će istodobno i dio potrebne dokumentacije za odobrenje kredita za namjene utvrđene ovim natječajem.
 Provizija za izdavanje garancije: 0,5% na garantirani iznos kredita, a najmanje 5.000,00 dinara, jednokratno unaprijed, a počevši od drugog anuiteta 0,25% obračunata na iznos ostatka garantiranog duga i plativa po dospijeću svakog anuiteta kredita u roku od 5 dana od dana izdavanja fakture Fonda.
 Garancija će se izdati na iznos odobrenog kredita uvećanog za iznos ugovorne kamate i eventualne zatezne kamate, po uplati provizije i po uspostavljanju sredstava osiguranja.
 Natječaj ostaje otvoren do iskorištenja garantnog potencijala, a najkasnije do 31. listopada 2011. godine.
 Nepotpune i nepravodobne prijave neće biti uzete u razmatranje.
 Dodatne informacije mogu se dobiti radnim danima u Garancijskom fondu u Novom Sadu, Hajduk Veljkova br. 11, 6. kat (Master centar Novosadskog sajma) i na telefon: (021) 489-37-00.
 Tekst natječaja je objavljen i na siteu Garancijskog fonda AP Vojvodine www.garfondapv.org.rs

Vrijeme početaka: Ljubica Suturović i Arsen Čosić sa svojim kreacijama za predstavu »Pingvin – Gvin« novosadskog »Pozorišta iz kofera«

Subotičani Ljubica Suturović i Arsen Čosić tvore su lutaka za predstavu »Ružno pače« u režiji osječke glumice Tatjane Bertok-Zupković, što je prva lutkarska predstava koju priprema vinkovačko Gradsko kazalište »Joza Ivakić« (premijera predstave najavljena je za 10. svibnja). U subotičkoj mini lutkarskoj radionici, ili ateljeu, nastale su sve lutke koje će djeci u publici dočaravati poznatu bajku, a to znači da je ovdje kreirano i izrađeno ružno pače, zatim labud u koje će ono izrasti, labudica, koka, zec, četiri vrapca, četiri pačeta, leptir i jedna mačka – nabraja Ljubica Suturović glavne i ostale junake lutkarske predstave, pokazujući crteže koji su prethodili izradi lutaka.

»Za ovu predstavu bili smo i kreatori i izrađivači lutaka«, dodaje Arsen Čosić u razgovoru o procesu o nastanku lutaka koje će svoj »pravi« život nastaviti na sceni uljepšavajući dje-

tinjstvo najmlađih generacija. A život uljepšavaju i njihovim tvorcima, jer Ljubica i Arsen veoma vole lutkarstvo, godinama se bave ovim oblikom stvaralaštva i smatraju kako time pridonose uljepšavanju okruženja u kojem djeca odrastaju. Povremeno i djecu uče izraditi lutaka, na radionicama koje se priređuju u okviru festivala i drugih manifestacija kazališnog stvaralaštva za najmlađe. Možda slični neprekidnoj igri u svijetu mašte, ali stvaranje lutaka i »poruka« u izgledu i na licu koje će lutke ponijeti na scenu, pred najmlađu publiku, veoma je odgovoran i složen posao.

PUT LUTAKA

Lutke za »Ružno pače« otpu- tovale su iz Subotice, kao što je i mnoštvo različitih likova iz mašte prije njih, stvaranih u radionici Ljubice Suturović i Arsena Čosića, da bi svoj život, svoju svrhu i cilj nastavile na

DUGOGODIŠNJE ISKUSTVO LJUBICE SUTUROVIĆ

Velika zbirka kreacija za djecu

Najnoviju kolekciju lutaka ovo dvoje kreatora izradili su

za lutkarsku predstavu »Ružno pače« u vinkovačkom

*Gradskom kazalištu * Iz opsežnog stvaralaštva od oko*

500 lutaka nastalih za desetak godina, jedna se čuva

i u moskovskom muzeju – replika »starog lutka« Todora

lutkarskim scenama Srbije i Hrvatske. Odlazile su u Novi Sad, Niš, Zagreb, Osijek, Vršac, Kruševac, Banjaluku...

U posljednjih desetak godina u ovoj je radionici nastalo oko 500 (!) lutaka za scenu, i mnoge su nagrađivane. Velika zbirka kreativnosti i mašte širi se izvan granica jedne zemlje, a ponikla je iz suradnje dvoje ljudi i profesijama izvan stvaranja lutaka vezanih za najmlađu generaciju – Ljubica Suturović je stručna suradnica za likovno stvaralaštvo u Predškolskoj ustanovi »Naša radost«, a Arsen Čosić animator kulturnih aktivnosti u istoj ustanovi.

U svijet lutkarstva prva je kročila Ljubica Suturović i uspješan put u ovom području,

Replika »Todora« za moskovski muzej

uz toliko upornosti i nadarenosti, valjda je uopće nije mogao mimoći. Naime, Ljubica je godinama radila kao odgojiteljica u vrtićima i voljela je pripremati predstave s djecom, pogotovu lutkarske. U početku

6. svibnja 2011.

Radionica u okviru Međunarodnog lutkarskog festivala u Zagrebu 2010.

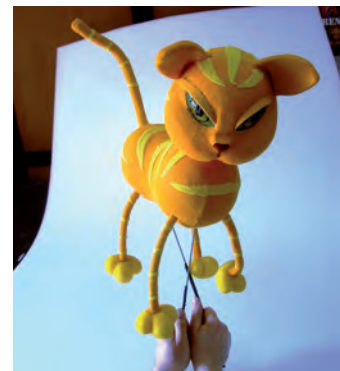
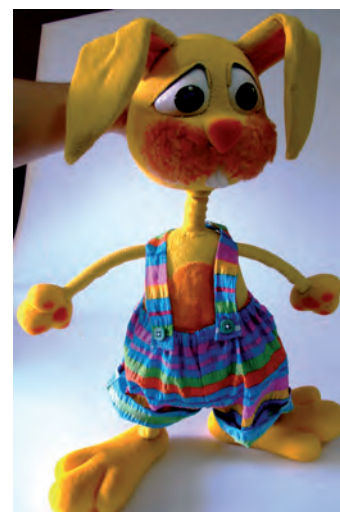
Ć I ARSENA ĆOSIĆA U KREIRANJU I IZRADI LUTAKA ZA KAZALIŠNE I DRUGE STVARALAČKE SCENE

Predstava koja je 2006. osvojila mnoštvo nagrada, uključujući i značajna priznanja za lutke: »Carev zatočnik« Pozorišta lutaka Niš

Obrascov«, jednom od najvećih muzeja lutkarstva na svijetu. Todor je replika lutke koja je nekada davno korištena u putujućem lutkarskom teatru za odrasle, u izvođenju farse pod nazivom »Kuku Todore«.

Katarina Korponaić

Lutke iz predstave »Ružno pače«

je koristila tvorničke lutke, ali je onda sve preokrenula jedna – žaba. Nije mogla naći odgovarajuću, morala ju je napraviti sama. Tako je počelo. A kako su ispod njezinih ruku nastavile nastajati kvalitetne lutke s likom i pravim izrazom, omiljene među djecom, Ljubica je sve više vremena posvećivala ovim zanimljivim kreacijama.

Željela je to i usavršiti i obratila se *Đuli Hajnalu*, tada još lutkaru u Dječjem kazalištu u Subotici (sada u mirovini), koji joj je svesrdno pomogao svladati tajne zanata. Magiji lutkarstva, odnosno procesu kojim iz različitih materijala nastaje nešto tako »živo«, kao što je lutka za scenu, nije odolilo

ni Arsen Ćosić kada je prvi put zavirio u radionicu. Đulu Hajnala Arsen i Ljubica nazivaju svojim učiteljem, i često i dalje s njim surađuju. A u svijetu lutkarstva su sve više.

MNOŠTVO PLANOVA

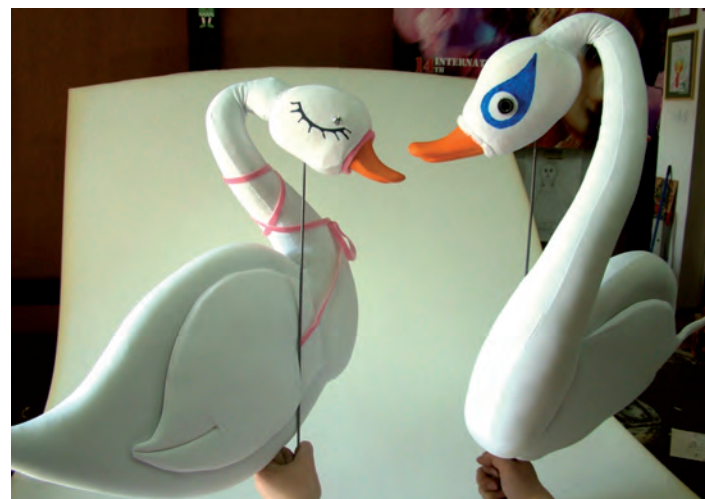
Kako je nastalo onih 500 lutaka koje su pronašle svoje puteve do publike u mnogim gradovima? Koji proces prođu do svog konačnog izgleda?

»Početak je razgovor s redateljem, pa tekst pomoću kojeg se upoznajemo s likovima i onda kreće... Prvo boje koje ćemo koristiti. Pravimo ton-karte, čine ih boje koje će se koristiti u predstavi, a bitne su i zbog izrade scenografije. U lutkarskoj predstavi lutke dominiraju, pa i boje u kojima će biti izrađene, a scenografija ih prati. Zatim nastaju skice lutaka, prvo dizajnerske, pa tehnološke, kao i tehničke u omjeru jedan prema jedan, i zatim rad i rad...«, kaže Ljubica Suturović o procesu u kojem nastaju lutke.

Sada se pripremaju za izradu marioneta za osječku Umjetničku akademiju, a zatim lutaka za predstavu »Ivica i Marica« Lutkarske družine »Lutkobus« u Zagrebu (putujuće kazalište). Osim u kazalištima

njihove kreacije odlaze i u druge prostore – sada ih izrađuju za Posudionicu narodnih nošnji u Zagrebu. To su lutke u prirodnoj veličini muškarca i žene koje se koriste za prikaz narodnih nošnji. Između ostalog, njihova je specifičnost i u tome što im je kosa napravljena na taj način da se može oblikovati u frizuru u skladu s nošnjom u koju se lutke odijevaju. Prvi su put bile prikazane u Etnografskom muzeju u Splitu prošlog ljeta.

Jedna lutka, s drugačijom namjenom od svih ostalih nastalih u radionici Ljubice i Arsena, napravljena je da sjeća, da podsjeća – to je Todor. Čuva se u Moskvi od 2009. godine u Muzeju pri Centralnom državnom kazalištu lutaka »Sergej

6. svibnja 2011.

U PLAVNI I BAČU ODRŽANI III. DANI A. G. MATOŠA I DR. JOSIPA ANDRIĆA

Budimo ponosni na ono što imamo

»Tajanstveno su šumjeli valovi Dunava, a ja sam stajao na palubi parobroda i slušao ih kao slatki šapat uspomena iz ranog djetinjstva... Koliko su me puta ti valovi zvali na djedovsku grud, a ja ih nisam htio čuti!... Koliko puta se u duši mojoj nešto rađalo kao čežnja za onim krajem, a ja sam se tome otima!... «, ovim je riječima *Josipa Andrića* u petak, 29. travnja, predsjednica HKUPD-a »Matoš« *Kata Pelajić* otvorila Treće dane A. G. Matoša i dr. Josipa Andrića u Plavoj dvorani Kulturnog centra u Baču.

Ove se godine dvodnevna manifestacija odvijala u trima mjestima općine Bač i time je zasigurno poprimila širi kulturni značaj. U dvodnevnom programu održan je koncert »Impresije iz zavičaja – iz glazbenog opusa Josipa Andrića« u organizaciji Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, predavanja o *Matošu* i *Andriću*, priređena je izložba slika nastalih na likovnoj koloniji u kojoj su sudjelovali članovi Hrvatske likovne udruge Cro art iz Subotice, a u sklopu mani-

festacije nastupili su i najmlađi Matoševi folklorasi.

PRVI DAN

Manifestacija je započela u jutarnjim satima otvorenjem likovne kolonije na čardi Ranč, na obali rječice Berave kod Bođana. Netaknuta oborena stabla, koja vire iz vode, jata ptica i bogatstvo ribom, glavni su aduti ove čarde. U njezinoj su blizini čuvena lovišta Karađorđevo, Plavna i Ristovača, a divljači ima i u najbližoj okolini – Daljskom ritu. Svih šest slikara, članova Hrvatske likovne udruge Cro art, pod vodstvom idejnog tvorca udruge i poznatog ljubitelja likovne umjetnosti i lijepoga *Josipa Horvata*, bili su oduševljeni lijepim ambijentom.

Navečer u Plavoj dvorani Kulturnog centra u Baču, nakon što su se publici obratili predsjednica Matoša *Kata Pelajić*, ministar-savjetnik u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Beogradu *Filip Damjanović*, zastupnik u Skupštini Republike Srbije i predsjednik DSHV-a *Petar Kuntić*, konzulica-savjetnica

Generalnog konzulata u Subotici *Vesna Njikoš-Pečkaj* i ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata *Tomislav Žigmanov*, započeo je koncert »Impresije iz zavičaja« – iz glazbenog opusa Josipa Andrića

»Poslije moje smrti netko će se dakako naći da otkrije što sam sve o Bačkoj komponirao i onda će se svi čuditi što se prije nije znalo, ni čulo, ni izvodilo«. Ovo je napisao dr. Andrić još 1958. godine, a od tada do danas u Baču se nije izvodilo niti jedno njegovo djelo. Zahvaljujući nekim hrvatskim kulturnim udrugama i Zavodu za kulturu vojvođanskih Hrvata, ove proročke misli zanemarenog velikana počele su se ostvarivati. Tomislav Žigmanov je u svom govoru spomenuo kako je prošle godine započeo serijal koncerata »Glasovi orgulja u ravnici« na kome, pokraj skladbi *A. Vidakovića* i *S. Prepreka*, orguljaš *Saša Grunčić* izvodi i djela Josipa Andrića. Na ovom cjelovečernjem koncertu samo je jedan reprezentativni dio skladbi koje je Andrić posvetio svom zavičaju.

Velika zasluga za ovaj koncert pripada *Vojislavu Temunoviću*, stručnom suradniku Zavoda, koji je osmislio program i savršeno odabrao skladbe podijeljene u 7 cjelina Andrićeva glazbenog stvaralaštva. U programu koncerta sudjelovali su solisti: *Neda Marijanović*, klavir, *Martin* i *Maja Nimčević*, violina uz klavirsku pratnju *Andree Csoke*, vokalni solisti *Bernardica Vojnić Mijatov* i *Boris Godar* te *Ivana Skenderović*, brač i *Nenad Temunović*, tamburaško čelo. Nastupio je i tamburaški orkestar HKPD-a »Matija Gubec« iz Tavankuta pod ravnanjem prof. Vojislava Temunovića, zbor uz tamburaški sastav HKUPD-a »Matoš« Plavna pod ravnanjem *Z. Pelajića* i Veliki tamburaški orkestar HGU iz Subotice pod upravom prof. *Mire Temunović*.

Program koncerta izvrsno je vodila *Bernardica Ivanković* iznoseći precizne podatke o skladbama i izvođačima. Slučaj je htio da je ovaj koncert održan upravo na sam dan kada je 29. travnja 1953. godine bila prai-zvedba prve bunjevačke opere »Dužijanca« dr. Josipa Andrića u Subotici. Za pohvalu je i što su spominjana imena i onih osoba koje su svojom dobrotom ustupali notne materijale iz svojih privatnih zbirki za potrebe ovog glazbenog pothvata. U tom smislu spominju se, među ostalima, *Ljudevit Vujković Lamić*, kome Plavanjci duguju veliku zahvalnost već za prvu svoju manifestaciju, potom s. *Mirjam Pandžić*, Katolički institut »Ivan Antunović« i drugi. Publika je bila oduševljena izvedbom i kvalitetom programa, a većina nazočnih je imala prigodu prvi puta čuti »Kolo u Baču« i »Plavanjsko kolo«. Svojevrni vrhunac večeri bila je »Bunjevačka elegija« u izvedbi Velikog tamburaškog orkestra HGU u kome su tambure dobi-

U dvodnevnom programu održan koncert »Impresije iz zavičaja – iz glazbenog opusa Josipa Andrića« u organizaciji Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, predavanja o Matošu i Andriću, priređena je izložba slika nastalih na likovnoj koloniji, a nastupili su i najmlađi Matoševi folklorasi

DOPISNICI

le ulogu i karakter simfonijskog instrumenta, što je i sam Andrić želio.

DRUGI DAN

Drugi dan dobro osmišljenog programa manifestacije započeo je nastupom Matoševe dječje folklorne skupine u holu OŠ »Ivo Lola Ribar« u Plavni, a odmah potom otvorena je izložba radova nastalih na likovnoj koloniji. Šestero umjetnika, članova Hrvatske likovne udruge Cro art, priredili su zanimljivu likovnu izložbu, a od sada će njihove umjetničke slike krasiti Matoševe prostorije i prostore gdje obitavaju Matoševi prijatelji. »Likovna druga je jedan od načina okupljanja naše manjinske zajednice, kada se okupe likovni umjetnici i stvaraju svoja likovna djela. Nadam se da će ovo biti poticaj da se i ubuduće ovakva događanja obogaćuju i ovim dijelom umjetničkog stvaralaštva«, kazao je u svom obraćanju voditelj te udruge Josip Horvat. Nakon što se publici obratio pjesnik iz Bođana *Josip Dumendžić Meštar* svojom novom pjesmom »Jezik materinji«, započela su predavanja o Andriću i Matošu.

JOSIP ANDRIĆ I IRSKA

Dr. sc. *Sanja Vulić* iz Zagreba već treći puta sudjeluje na Danima. Ovoga puta govorila je na temu Josip Andrić i Irska. Andrić je za mnoge gotovo nepoznat, a upravo ovakva manifestacija može biti poticaj za daljnja istraživanja o njemu i njegovu radu. On je osobito cijenio male narode kao što su, primjerice, Slovaci, Lužički Srbi, Gradišćanski Hrvati, Irci i želio

im je na svaki način pomoći. Napisao je čak tri knjige o Irskoj, a Sanja Vulić je detaljno govorila o njegovoj prvoj knjizi iz 1932. godine u kojoj je Andrić pisao o hodočašću u Irsku, odnosno na Zeleni otok ili Otok svetaca, kako je on volio ovu zemlju nazivati.

»Svaki bi katolik trebao nešto znati o povijesti Irske, jer je vrlo znakovita«, dodala je dr. Vulić. Ona je iznijela puno zanimljivosti koje nisu baš široko poznate. Tako smo čuli kako Ircima harfa znači isto ono što Hrvatima predstavlja tambura. I jedan i drugi instrument, kao važni simboli naroda, u jednom vremenu bili su na zlu glasu. U svakom slučaju Andrić je želio navesti čitatelje na razmišljanje i otkrivanje pravih vrijednosti u svim područjima ljudskog života.

ANTUN GUSTAV MATOŠ I BUNJEVCI

Predavanje o Matošu, koje je održao Tomislav Žigmanov, također je privuklo osobitu pozornost publike. Govoreći o nacionalnoj zajednici, koju još uvijek neki drže za razdraganu skupinu paora, veselih svirača i plesača, Žigmanov je istaknuo kako se Matoševa literarna vrijednost nije mogla zanijekati, ali se zanijekalo njegovo podrijetlo. Matoš je nedvojbeno tvrdio da je Bunjevac, ali je pri tome podrazumijevao da su Bunjevci Hrvati i o tome nije imao potrebu raspravljati. Mnogi njegove stavove o nacionalnom pitanju nisu elaborirali ili su ih iskrivljavali i zloupotrebljavali. Matoš je čak biskupa *Ivana Antunovića* eksplicitno nazivao

Velikim tamburaškim orkestrom HGU dirigirala je Mira Temunović

»hrvatskim popom«, jer se i sam kao Bunjevac ujedno osjećao Hrvatom. Ali, kultura sjećanja u našem je narodu slabo razvijena. Kada govori o dvojici velikana, koji su u središtu programa manifestacije, Žigmanov zaključuje: »Matoš nikada nije bio samodovoljan, on je uvijek nastojao ići naprijed, a to je isto činio i Andrić. U tom smislu češće druženje s njihovim djelima može nas uzdići i učiniti boljim i naprednijim.«

Manifestacija je završena sv. misom u župnoj crkvi sv. Jakova, koju je predslavio vlč. *Josip Štefković*, a na kojoj je pjevao Matošev zbor.

DOJMOVI

Budući da je manifestacija trajala dva dana, a programi se odvijali na više mjesta, neki su uzvanici bili na prvom, neki na drugom, a neki na oba dana. Svi su oni, kao i do sada, odali puno priznanje organizatorima skupa. Za razliku od prošlih godina, nazočnost svih relevantnih uzvanika i bolje medijsko praćenje podiglo je značenje ove manifestacije i proširilo odjek samog kulturnog događaja ne samo u Plavni, nego i u cijeloj hrvatskoj zajednici. Predstavници lokalne i općinske vlasti na čelu s pred-

sjednikom općine *Tomislavom Bogunovićem*, zastupnik u pokrajinskoj Skupštini *Dužo Runje*, tajnik HNV-a *Željko Pakledinac*, uvaženi gost iz Vukovara rođen u Plavni *Stipan Mijok*, *Ivan Karan* ravnatelj Hrvatske riječi, zamjenik tajnika za upravu, propise i nacionalne zajednice *Mato Groznica*, predstojnik franjevačkog samostana fra *Josip Špehar* i bački i plavanski župnik vlč. *Josip Štefković* te predstavnici hrvatskih kulturnih udruga i drugih organizacija, veliki su poticaj za jednu malu kulturnu udrugu da ustraje u svom plemenitom poslu. »Odavanje priznanja nama kao domaćinima i visoka kvaliteta programa, u čemu je velika zasluga Zavoda za kulturu vojvodanskih Hrvata, djeluje poticajno i, kao i uvijek, već razmišljamo o sljedećem susretu«, kazala je na završetku manifestacije predsjednica HKUPD-a »Matoš« Kata Pelajić

Riječi ministra-savjetnika u Veleposlanstvu RH u Beogradu *Filipa Damjanovića* u obraćanju okupljenima na manifestaciji, možda najbolje oslikavaju protekli kulturni događaj i važnost same manifestacije: »Stavljam vam na srce svima da njegujete i čuvate kulturnu baštinu i koristim prigodu zahvaliti organizatorima na organizaciji i obogaćivanju ove manifestacije, jer ona pokazuje da to nije samo folklorizam, nego da postoji bogata kulturna baština na svim područjima duhovnosti. Dakle, imamo bogato kulturno naslijeđe Hrvata na ovim prostorima i dužni smo, to nas obvezuju naši pradjedovi, naši unuci i oni koji dolaze iza nas, čuvati, unapređivati i biti ponosni na ono što imamo.«

Zvonimir Pelajić

O Andriću je govorila Sanja Vulić

O A. G. Matošu – Tomislav Žigmanov

OSMA KOLONIJA MLADIH U ERNESTINOVU

Najuspješniji skup radionica do sada

Dvjestotinjak sudionika je bilo na koloniji, djece i mladeži iz čitave Hrvatske, te Slovenije i Srbije, koji su u četiri-pet dana pokazali što znaju i umiju u petnaestak raznorodnih radionica, od likovne i kiparske do glazbene, sportske i novinarske

U Ernestinovu je prošloga tjedna održana 8. međunarodna kolonija mladih, koja je i ove godine okupila dvjestotinjak sudionika, djece i mladeži iz čitave Hrvatske, te Slovenije i Srbije, koji su u četiri-pet dana pokazali što znaju i umiju u petnaestak raznorodnih radionica, od likovne i kiparske do glazbene, sportske i novinarske. Ravnatelj osnovne škole Ernestinovo u Ernestinovu *Damira Škrlec* zamolili smo za riječ – dvije o ovogodišnjoj Koloniji.

»Bit ću iskren, meni su sve ove kolonije veoma drage i raduje me da su ovu našu inicijativu prihvatili svi u mjestu – i lokalna vlast, i gospodarski subjekti, i većina mještana, a imam dojam da je ovogodišnja najuspješnija. Ove smo godine imali 150-ero djece i mladeži i još 50-ak voditelja, asistenata i koordinatora, dakle ukupno dvjestotinjak, što je naš optimum glede i prostora, i organizacije, i smještaja. Drugo, nama većina voditelja dolazi već osmi put, dosta djece dolazi 4., 5. i više puta, pa je ekipa već uigrana i sve teče kao po loju«, kaže *Damir Škrlec*.

SVIH OSAM GODINA

Među voditeljima koji su tu svih ovih 8 godina zatekli smo *Dragutina Ciglara Laoa* iz Koprivnice i *Matu Tijardovića* iz Ernestinova, koji je skupa sa školom i općinom inicijator ove prekrasne ideje. Rekao nam je da je ove godine imao 15 polaznika u grupi, a zahvalan je učiteljima i profesorima jer im svake godine šalju darovitu djecu, pa su za završnu izložbu spremili nekoliko uspješnih radova. Radionicu vode on i

Dragutin Ciglar Lao uz izložbu

Rajko Srok iz Viškova, pa se *Mato* hvali kako su uspjeli da se 20 i više postotaka djece upiše u srodnu srednju školu, a srednjoškolci na umjetničke akademije. Drago Ciglar Lao pohvalio je djecu iz svoje radionice i pokazao nam vrlo uspješnu izložbu dječjih radova.

SLAMARI IZ TAVANKUTA

Ispred škole naletjeli smo na grupu iz Subotice i imali smo dojam da su nam se obradovali, pa je susret završio fotografiranjem i razgovorom ugodnim.

Voditeljica slamarske radionice, nastavnica glazbenog iz Tavankuta *Kristina Kovačić* ushićeno je priznala kako je ovo jedna od boljih kolonija i djeci se ne ide kući. Ona i *Jozefa Skenderović* od prve kolonije vode slamarsku radionicu na radost sudionika iz Hrvatske i drugih zemalja i mještana Ernestinova, koje su zadivili umijećem izrade slika u tehnici slame, običaja sa sjevera Bačke. No, ove godine tu su i slamari iz Baranje, pa su se i njena djeca okušala u novoj tehnici, izradi skulptura od slame. I *Maja Jurić*

je ove godine pravila skulpture od slame, ali u slikarskoj tehnici već je majstorica. Lijepo joj je u Ernestinovu, baš kao i *Renati Remeš* koja je na završnoj izložbi izložila svoju skulpturu od slame. *Jasmina Šimić* je također očarana Ernestinomom, a *Sladana Vuković* tvrdi kako je kolonija super, bili su svi iz Tavankuta smješteni kod jedne obitelji i svakodnevno su se družili s mještanima i sudionicima iz drugih gradova.

Ivana Kardo, profesorica biologije i kemije u Ernestinovu, vodila je projekt »Mladi na djelu« pod nazivom »Lega i deklica«, iz razloga jer je, pokraj djece iz nekoliko hrvatskih gradova, imala i grupu djece iz Slovenije. Njena je ekipa najbrojnija, ima ih četrdesetak, ali i najveselija jer odmah se tu stvorila gitara i pjesma se orila. Šteta što je peti dan na izmaku, negoduju svi okupljeni, jer sada je slavlje najveselije. Naporno su radili svih ovih dana i to ujutro od doručka u 9 pa sve do večere u 20 sati, ali bilo je ugodno.

Slavko Žebić

Ekipa iz Tavankuta

6. svibnja 2011.

USKRSNI KONCERT U CRKVI SV. JURJA U VAJSKOJ

Pobjedni dan slavimo

Ovogodišnje proštenje Sv. Jurja, zaštitnika Vajske, župljani ovoga mjesta su, zbog uskršnjih blagdana, proslavili tek u ponedjeljak, 2. svibnja. Upravo toga dana HKPU »Zora« i MO DSHV-a Vajska priredili su prvi put od osnutka ove udruge uskrсни koncert u župnoj crkvi sv. Jurja u Vajskoj.

»Uskrs je blagdan nade, pobjede svjetla nad tamom, blagdan optimizma i radosti kao poticaj za više ljubavi, dobra i praštanja. Večerašnji je koncert i mali dar ovoj župi, koja danas slavi i spomendan Sv. Jurja«, kazao je na početku koncerta tajnik HNV-a i tajnik udruge »Zora« *Željko Pakledinac*. Uz domaćine su u programu sudjelovali ženska pjevačka skupina HKPD-a »Silvije Strahimir Kranjčević« iz Brega i pjesnik iz Bođana *Josip Dumendžić Meštar*.

Mješoviti pjevački zbor mlade udruge »Zora«, pod vodstvom voditeljice i orguljašice *Nermine Košutić*, izveo je

Mješoviti pjevački zbor HKPU »Zora«

nekoliko tradicijskih uskršnjih pjesama, a publika je bila ugodno iznenađena skladnim i snažnim glasovima, koji su svečano odzvanjali u velikoj i lijepo oslikanoj crkvi.

Ženska pjevačka skupina HKPD-a »Silvije Strahimir Kranjčević« iz Brega, vrlo sigurna i dobro uvježbana, interpretirala je skladbe unisono, a mogle bi se podijeliti u tri cjeline. Bile su to marijanske pjesme, uskršne te duhovne šansone, a sve su pjevane a cappella,

dakle bez pratnje. Kao posljednja pjesma u njihovu programu našla se skladba »Krist na žalu«, za koju je tekst napisao upravo proglašeni blaženim papa *Ivan Pavao II.*

U dobro osmišljenom programu koncerta pjesnik *Josip Dumendžić Meštar* kazivao je više svojih pjesama posvećenih najvećem kršćanskom blagdanu Uskrsu, a u inače lijepom ambijentu crkve živi ukras predstavljalo je dvoje djece obučene u lijepo šokačko ruho. Osobito

je dojmljiv bio završetak koncerta kada su svi sudionici i gosti zajedno zapjevali pjesmu »Kraljice neba, raduj se«.

Za pohvalu je što su koncertu nazočili i predstavnici hrvatskih kulturnih udruga općine Bač te gosti: direktor NIU »Hrvatska riječ« *Ivan Karan*, koji je novoj udruzi darovao komplet knjiga, tjednika i publikacija, potom domaći župnik vlč. *Josip Kujundžić* i bački i plavanjski župnik vlč. *Josip Štefković*.

Zvonimir Pelajić

GOSTOVANJE HKPD-A »MATIJA GUBEC« U MAĐARSKOJ

Tavankučani izveli četiri koreografije

Vančački kulturno-prosvjetni centar Baja 30. je travnja ugostio članove HKPD-a »Matija Gubec« iz Tavankuta povodom tradicijske priredbe »Markovo«.

Tim su povodom nazočni na Trgu svetog Stjepana imali prigodu uživati u bogatom folklornom programu na kojem su sudjelovali mališani mjesnog vrtića i učenici osnovne škole, umirovljenici mjesnog kluba, orkestar Cabar, a potom i HKPD »Matija Gubec«.

Tavankučani su se za ovu prigodu predstavili programom u trajanju od sat i pol. Odigrali su četiri koreografije: bunjevačke plesove, potom plesove iz Baranje, Like i Kaštela. Između koreografija publika je uživala u pjesmama u izvedbi tamburaškog orkestra HKPD-a »Matija Gubec«.

Održano je gastronomsko natjecanje, a ocjenjivački odbor je nakon folklornog programa proglasio najbolje kuhare. Poslije dodjele pehara uslijedili su večera i ples.

Suzana Gagić

SONČANKE NA VRHU

Zlato za mažoretkinje

Među dvanaest ekipa iz Kanjiže, Zrenjanina, Novog Sada, Sente i Ade na državnom prvenstvu održanom pretposljednem travanjском vikenda u Senti, članice KUD-a »Mažoret« iz Sente i ovoga su puta pokazale svoju superiornost. Međunarodni suci iz Hrvatske, Mađarske i BiH jednoglasno su Sončankama dodijelili zlato i u seniorskoj i u juniorskoj konkurenciji, što je ovim djevojkama osiguralo izravni plasman na predstojeće Europsko prvenstvo u Zagrebu. Zlatna medalja pripala je i *Rozaliji Kurta*, u konkurenciji solo juniorki.

I.A.

DOMAĆINSTVO ANE I MIJE DOVČAKA U SELU SOT KOD ŠIDA DOBRIM DIJELOM PRETVORENO U ETNO MUZEJ

Duboko utisnuta ljubav prema starom

Pravo je zadovoljstvo, pogotovo za zaljubljenike u antikvitete, ući u djevojačku sobu pokojne tete, koja je s ljubavlju namještena baš kao nekad

Da još uvijek postoje ljudi koji cijene prave vrijednosti i starine primjer su Ana i Mija Dovčak iz sela Sot kod Šida. Za njihovo se domaćinstvo može sa sigurnošću reći da je etno muzej u malom. I pokraj toga što imaju veliko seosko domaćinstvo, jer se bave poljoprivredom i stočarstvom, nije im teško negovati i čuvati uspomene svojih predaka. Pokojna baka Mije Dovčaka rođena je na ovom temelju i živjela 97 godina. Mija i Ana Dovčak skrbili su i o teti, koja je također živjela u ovoj kući, jer nije imala svoju djecu. Od bake i tete ostalo je pregršt dragocjenih starina, koje ovaj braćni par nesebično čuva.

U Sotu je prije rata živjelo oko 98 posto hrvatskog stanovništva, tako da su tada tu sa zadovoljstvom i ljubavlju čuvani i negovani hrvatski običaji. Sada u tom mjestu živi oko 125 obitelji katoličke vjeroispovijesti, od kojih svaka na svoj način pokušava nastaviti negovati

tradiciju i običaje svojih predaka.

NASTAVAK TRADICIJE

Mija i Ana Dovčak riješili su tradiciju nastaviti tako što su skoro pola svog domaćinstva pretvorili u etno muzej. Pravo je zadovoljstvo, pogotovo za zaljubljenike u antikvitete, ući u prostoriju koja je s ljubavlju namještena baš kao nekad. Upravo takva je djevojačka soba Mijine pokojne tete. Dva starsinska kreveta koji stoje jedan nasuprot drugog krase perjanice i jastuci prekriveni predivnim šlinganim ponjavama i ručnim

radovima. Na drugoj strani nekadašnji ormar ili kredenac s pregrštom sitnih uspomena, što od keramike što od stakla. Na zidovima slike svetaca, stare oko 100 godina.

A o čistoći i urednosti da se ne priča, sve to baka Ana besprijekorno održava i redovito prozračuje, pere, širka i glača. Iako je na njoj cijelo seosko domaćinstvo, baki Ani to ne pada teško, jer velika je ljubav prema starom i vrijednom. I kako kaže, nekada je bilo sramota baciti stvari koje su stare a još su u upotrebi, a tako je bilo, sjeća se baka Ana, i kada se ona udala. Htjela je donijeti

svoju djevojačku spremu i novu sobu, ali nije mogla jer je bio grijeh izbaciti postojeću. I tako od tada baka Ana čuva i njeguje stare stvari, a ljubav prema tome utisnuta je sad i duboko u nju.

SPAVAĆA SOBA

Pokraj djevojačke sobe, u domaćinstvu Dovčak postoji još jedna prelijepa stara soba, spavaća. Nasred sobe namješten je stari braćni ležaj, s perjanicama i ručno tkanim ćilimima. Na drugoj strani stari ormar s antikvitetima na njemu, sve postavljeno tako da se što bolje sačuvaju. A djed Mija na tavanu čuva još bezbroj starih sitnica, od preslica, košara od pruća, glačala na žar, do ostalih predmeta koji su se nekad koristili u kući i na imanju. A kuću Dovčakovih krase još jedan jedinstveni ukras, kapija od kovanog željeza koja je zasigurno jedinstveni primjerak na širem području. Naime, ovu je kapiju Mijin djed kupio na otpadu u Vinkovcima, a pripadala je dvorcu grofa Elca u Vukovaru. Ne zna se koliko ima godina, a po izgledu se to ne može niti procijeniti, jer izgleda kao potpuno nova, nigdje nije zavarena, a uređena je tako da bi mnogi pozavidjeli i poželjeli je imati.

Mija i Ana Dovčak imaju dvoje djece, Dariu i Željka, koji imaju svoje obitelji. I oni nastoje nastaviti tradiciju svojih starih, njihova su djeca članovi Hrvatskog kulturnog društva »Šid«, a i priključili su se izradi nošnji i veza za spomenuto društvo. Radosni su i Mija i Ana što je počelo s radom hrvatsko društvo u Šidu i, kako kažu, uvijek će se rado odazivati svakoj vrsti akcija kako bi se nastavili običaji i tradicija Hrvata, koja je jedno vreme bila potisnuta s ovih prostora. Ono čemu će oni težiti bit će sačuvati starine i suvenire od zaborava, kako bi mlade naučili kako se nekad živjelo i radilo u ovom lijepom srijemskom selu.

Suzana Darabašić

Djevojačka soba

ĐURA RANG, ČAMDŽIJA IZ BAČKOG MONOŠTORA

Šorom šajke, a Dunavom čeze!

Da bi se kompletno sklopio jedan čamac, potreban je jedan dan, a sa zaštitom (lakiranjem ili mazanjem katranom), to je u prosjeku posao od tri dana

Današnji način života, radi lakšeg transporta i mobilnosti ljudi i dobara, podrazumijeva uporabu nekog od suvremenijih sredstava za prijevoz – automobila, kamiona, motocikla... U starija vremena, kada su samo najbogatiji mogli juriti 20 km na sat u svom novom automobilu, ostali su koristili vlak, bicikl i čamac.

Budući da je Bački Monoštor selo okruženo kanalima i rukavcima Dunava, ljudi su prije stotinjak godina kao osnovno sredstvo za prijevoz koristili čamce. Čamdžije su vrijedno izrađivali male barke za različite namjene.

JEDINI S REGISTRACIJOM

Gle čuda, u ovom selu, koje vas uvijek može nečim iznenaditi, i danas postoji čovjek koji izrađuje čamce od drveta, a kuriozitet je i to da je upravo on jedini registrirani čamdžija u cijeloj Srbiji. Đura Rang se već deset godina bavi izradom čamaca od drveta. Zanat je naslijedio od oca, koji se time bavio isključivo iz hobija, dok danas Đurini čamci plove svim europskim rijekama i kanalima, a pokoji se nalazi i na drugim kontinentima.

Na pitanje kako je došao na ideju baviti se ovim poslom, Đura kaže:

»Način života ljudi u Monoštoru oduvijek je usko

vezan za okoliš. Ranije je bilo nezamislivo da jedan Monoštorac nema čamac.

Čamac je služio za prijevoz ljudi, drva, za ribarenje, pa i za prijevoz stoke, s obzirom da je Dunav bio pokraj samog sela, a stoka je bila puštana u šumu preko rijeke na pašu u nezimskim mjesecima. Ni danas, uglavnom ribiči i ljubitelji prirode koji imaju vikendice pokraj vode, ne mogu bez čamca. Baveći se stolarijom, došao sam na ideju iskoristiti ono što sam naučio od oca i napravio sam čamac. Brzo se pokazala velika potražnja za ovom robom i evo danas se bavim isključivo izradom čamaca.«

Za njihovu izradu Đura uglavnom koristi drvo crnog bora i hrasta, a ranije je prevladavala crvena vrba koja je imala veoma široku primjenu. Da bi se kompletno sklopio jedan čamac, potreban je jedan

dan, a sa zaštitom (lakiranjem ili mazanjem katranom), to je u prosjeku posao od tri dana. Koriste se stolarski alati i strojevi, čiji je veliki dio Đura sam konstruirao i osmislio, prema specifičnostima svog zanata. Za različite namjene izrađuju se i različiti tipovi čamaca, pa Đura kaže:

»Postoji nekoliko vrsta čamaca koje izrađujem: tu su veliki teretni čamci, tzv. hajovi, čija dužina dostiže i do osam metara, na vrhu su suženi, a na zadnjem kraju prošireni; zatim i manji, ribarski, dužine oko četiri do pet metara, na koje se može staviti motor za pogon, a ističe se i specifični, tzv. monoštorski tip čamca, koji je sužen i na jednom i na drugom kraju, radi lakšeg kretanja po lokalnim terenima, obraslim šipražjem i trskom. Širina čamaca je uglavnom oko jednog, pa do jednog i pol metra.«

ŠAJKA OD TRINAEST METARA

Do sada je iz radionice ovog čamdžije izašlo šestotinjak čamaca, različitih veličina i tipova, a najnoviji pothvat je izrada velike dunavske šajke, dužine trinaest metara. Ovaj pionirski projekt je jedinstven, jer u novije vrijeme nije rađen tip plovila od drveta kao što je ovaj. Šajka će imati namjenu u turističke svrhe, opremljena je klupicama sa stolovima, kabinom, a ugradit će se i motor za lakše kretanje. Đura planira asortiman svojih proizvoda proširiti izradom lađica koje će biti veće od klasičnih čamaca, idealne za uživanje na vodi.

Ljubav prema prirodi, vodi i ribičiji nagnala ga je da se bavi ovim poslom, a za uživanje u svojoj najvećoj ljubavi mora se redovito odvojiti vrijeme. Đura je predsjednik monoštorskog kluba sportskih ribolovaca, radionica mu je, osim slikama čamaca koje je izradio, ukrašena i fotografijama trofejnih kapitalnih primjeraka šarana, amura, štika i ostale ribe koju je ulovio. Na ploči na kojoj je istaknuto radno vrijeme radionice piše: RADNO VRIJEME – SVAKI DAN, A NEDJELJA I SVETAC – PECANJE!

Zdenka Mitić

Đura Rang sastavlja čamac u svojoj radionici

KRONOLOGIJA od 6. do 12. svibnja

6. SVIBNJA 1839.

Do tada hvaljeni i slavljani zastupnik slobodnog kraljevskog sabora Ugarske *Šime Mukić*, podmetanjima, intrigama i izljevim mržnje sunarodnjaka, biva oklevetan i izigran. Stoga su za nove zastupnike grada izabrani *Alojzije Demerac* i *Franjo Zomborčević*. Ogorčen takvim postupkom Mukić u znak prosvjeda napušta Gradsko vijeće i dužnost prvog čovjeka grada. Nakon nekoliko mjeseci rehabilitiran je izborom na viši položaj, kada postaje sudac Zemaljskog sudbenog stola u Subotici.

6. SVIBNJA 1991.

Velikim koncertom »Ova jedina Subotica«, u izvođenju Subotičkog tamburaškog orkestra, Omladinske filharmonije, Komornog zbora »Albe Vidaković«, i članova kulturno-umjetničkih društava »Bunjevačko kolo«, »Mladost« i »Népkör«, započela je središnja proslava »600 godina od prvog pisanog dokumenta o Subotici«.

7. SVIBNJA 1920.

Nakon što je ministar unutrašnjih djela Kraljevine SHS dao upute gradonačelniku Subotice u svezi s pokretanjem tjednika »Novine«, pojavio se prvi broj ovoga glasila, s podnaslovom: »Za kršćansko i narodno udruženje«. U proljeće 1921. ovo je glasilo »Bunjevačko-šokačke stranke« preimenovano u »Subotičke novine«. Prvi urednik ovoga glasila bio je *Miško Prčić*, a od 1929. do travnja 1941. uređivanje preuzima njihov pokretač, mons. *Blaško Rajić*. U nekoliko navrata, kada je režim zabranjivao »Subotičke novine«, Rajić izdaje »Hrvatske novine«, držeći se obročavanja »Subotičkih novina« – demonstrirajući na

taj način različitost i kontinuitet ovih glasila.

8. SVIBNJA 1887.

Rođen je slikar *Antun Bačić*. Na Višoj školi za umjetnost i obrt u Zagrebu od 1908. studira kod prof. *Rudolfa Valdeca*, *Bele Čikoša Sesije* i *Mencija Klementa Crnčića*. Izobrazbu nastavlja 1911. na Akademiji u Münchenu. U rodni grad se vraća 1912. gdje mahom radi portrete i slika po narudžbi, a također se bavi i fotografijom. Za Prvog svjetskog rata, 1917. pada u rusko zarobljeništvo. Nakon 1918. zapažena je njegova slikarska i fotografska djelatnost u rodnom gradu, gdje jedno vrijeme, s *Gyulom Sásom*, vodi privatnu slikarsku školu. Poput i drugih protagonista »izgubljene generacije« postupno i neopravdano pada u zaborav. Bačićevi su radovi sačuvani u privatnom vlasništvu, Zavičajnoj zbirci Gradskog muzeja i Matici srpskoj. Umro je 3. srpnja 1977.

8. SVIBNJA 1892.

Sukladno XVI. Zakonskom članku, u okviru »Katoličkog društva i trgovačke mladeži«, pristupilo se utemeljenju »Subotičke radničke udruge za samopomoć«.

9. SVIBNJA 1893.

Poznati graditelj i poduzimač *János Bobula* utemeljio je »Subotičko električno dioničarsko društvo« za izgradnju električne željeznice od Subotice do Palića, s temeljnim kapitalom od 900 tisuća kruna u dionicama od po 100 kruna. Prvi predsjednik Društva bio je *Josip Antunović*.

9. SVIBNJA 1906.

Na Međulimpijskim igrama u Ateni Subotičanin *Đuro Stantić*

(1878.-1918.) osvojio je prvo mjesto i zlatnu medalju u brzom hodanju na 3000 metara. *Đuro Stantić* je, inače onodobni prvak Austro-Ugarske, na Svjetskom prvenstvu u Berlinu (1905.) stazu od 75 kilometara prešao za 8 sati, 46 minuta i 24 sekunde, te tako u ovoj zahtjevnoj atletskoj disciplini postao svjetski rekorder.

10. SVIBNJA 1835.

Zbirni podaci dobiveni tijekom popisa stanovništva slobodnog kraljevskog grada Maria Theresiopolis (Subotica), kazuju da je u prethodnoj godini, kada je popis obavljen, u gradu i okolici živjelo 28.869 stanovnika, od kojih su 6999 bila djeca ispod sedam godina. U godini popisa rođeno je 990 beba, a umrlo 260 osoba.

10. SVIBNJA 1897.

U Subotici je otvorena Opća bolnica »Mária Valéria«. Podignuta je u jugoistočnom dijelu grada, na površini od 7,5 jutara, a činio ju je kompleks od 12 paviljona s pratećim objektima. Sedamdesetih godina XX. stoljeća pokraj njih su podignute i druge zgrade današnje Bolnice, sredstvima samodoprinos Subotičana.

10. SVIBNJA 1941.

U Bajmoku je rođen mons. dr. sc. *Andrija Kopilović*, istaknuti svećenik, spisatelj, kulturni i javni djelatnik. Gimnaziju pohađa u Zagrebu, gdje je potom diplomirao i završio poslijediplomski studij na Teološkom fakultetu, dok je doktorsku radnju obranio na Papinskoj teološkoj akademiji u Krakówu. Više desetljeća bio je predavač u Paulinumu, nadalje, bio je prorektor Teološkog katehetskog instituta Subotičke

biskupije, rektor svetišta Majke Božije na Bunariću, pročelnik Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost, član Biskupske konferencije Srbije (predsjednik Komisije za vjeronauk) i dr. U Subotičkoj biskupiji, a također i izvan nje, obnaša niz važnih i odgovornih dužnosti. Zapažen je i njegov prinos utemeljenju Teološkog fakulteta u Subotici – »Augustinianuma«. Objavio je više nabožnih i drugih djela, među ostalim kolumne: »Okom svećenika I. – III.«, monografiju »Dužijanca« (s *L. Vojnić Hajduk*om i *A. Stantićem*) i književno-povijesno djelo »Razgovori s Antom Sekulićem« (s *M. Mikovićem*). Od 2006. Nositelj je naslova Počasnog građanina Subotice.

10. SVIBNJA 1999.

U 23 i 15 zrakoplovi NATO-a raketirali su repetitor u Crvenom selu. Premda je antenski stup izdržao udar, svi sustavi su potpuno neuporabljivi. Prateće zgrade su, također, onesposobljene. Šteta je velika – kako mjerljiva, tako i ona nemjerljiva.

11. SVIBNJA 1756.

Po završetku kanonske vizitacije Nadbiskupski ured iz Kaloče pozvao je subotičke franjevce da crkvenu blagajnu odvoji od samostanske. Ukoliko ovo ne učine, poslat će im na vrat svetovni kler. U svom odgovoru subotički franjevci su uzvratili: »Sva sredstva stekli smo prošnjom, te je to imovina našeg reda.«

12. SVIBNJA 1812.

Kraljevsko namjesništvo potvrdilo je izbor *Antuna Milodanovića* za upravitelja osnovnih škola u Subotici, za godišnju plaću od 100 forinti.

Izložba Jone Miković u Bash kući

SUBOTICA – Izložba slika i crteža akademske slikarice *Jone Miković* (Subotica, 1974.) pod nazivom »Imaginarna komunikacija« može se pogledati u caffè-galeriji »Bash kuća« u Subotici. Izložba je otvorena do 14. svibnja.

Ovacije za glumce iz Beograda

SPLIT – Predstava Jugoslovenskog dramskog pozorišta (JDP) »Drama o Mirjani i ovima oko nje« izvedena je pred prepunom dvoranom HNK-a u Splitu u nedjelju (1. svibnja), a glumačku ekipu, s *Mirjanom Karanović* na čelu, publika je nagradila ovacijama, piše Blic.

Predstava po tekstu mladog zagrebačkog pisca *Ivora Martinića*, u režiji *Ive Milošević*, pobudila je veliko interesiranje kada je najavljeno da će biti izvedena tijekom festivala »Marulićevi dani«.

»Bilo je zaista sjajno, a kazalište je bilo prepuno. Ovo je prvo gostovanje JDP-a u Splitu poslije 30 godina«, izjavio je *Branko Cvejić*, direktor JDP-a.

»Drama o Mirjani i ovima oko nje« 8. će svibnja biti izvedena i u Rijeci na Festivalu malih scena.

»Cro Art« na koloniji u Vukovaru

VUKOVAR – Šestero slikara HLU »Cro Art« iz Subotice bili su u utorak, 3. svibnja, gosti Likovne udruge »Vukovarski slikari«. Jednodnevna likovna kolonija, u povodu Dana grada

Vukovara, održana je na otvorenom, u blizini ušća rijeke Vuke u Dunav. Koloniju je posjetio i vukovarski gradonačelnik *Željko Sabo* sa suradnicima.

Održana izvanredna skupština KPZH »Šokadija«

SONTA – Sukladno odredbama Statuta izvanredna skupština KPZH »Šokadija« održana je u utorak, 3. svibnja, u velikoj dvorani Doma kulture u Sonti. Predsjedavao je predsjednik Zajednice *Zvonko Tadijan*. Jedina točka dnevnoga reda bila je donošenje odluke o pristupanju Klasteru turizma mikroregije Apatin, čija bi osnivačka skupština trebala biti održana tijekom

ovoga mjeseca, a u članstvo je pozvana i »Šokadija«. Kako je pojasnio Tadijan, riječ je o ideji potekloj iz Regionalnog centra za mala i srednja poduzeća »Smer« iz Subotice, čiji se cilj temelji na razvoju turizma u općini Apatin, uz fokusiranje na sve oblike ove grane. Ovaj bi Klaster bio jedinstvena, nevladina i nedobitna, slobodna i dragovoljna organizacija, koja bi predstavljala logistički centar za ostvarivanje zajedničkih interesa poduzeća, poduzetnika i ostalih subjekata na području općine Apatin u područjima u kojima na bilo koji način doprinose razvoju turizma u ovoj sredini, a kroz udrugu bi djelovala jedinstveno. Ulazak u Klaster svakom subjektu bi omogućio afirmaciju turističke ponude iz svojega resora i apliciranje na natječaje za dodjelu sredstava iz fondova Europske Unije, a turističku ponudu subjekata iz općine Apatin Klaster bi u budućnosti učinio transparentnom, korisnom i profitabilnom, a time otvorio i perspektivu za nova ulaganja. U kraćoj raspravi članovi su se pozitivno izjasnili o prijedlogu i jednoglasnom odlukom ovlastili Upravni odbor za poduzimanje daljnjih mjera, te ovlastili predsjednika Tadijana za zastupanje »Šokadije« u Klasteru.

I. A.

Pet godina HosanaFest-a

SUBOTICA – Proslava 5. obljetnice HosanaFesta bit će održana u nedjelju, 8. svibnja, u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici. Početak je u 19 sati i 30 minuta.

Connect u Beogradu

BEOGRAD – Hrvatski hip-hop sastav Connect prvi će put samostalno nastupiti u Srbiji u nedjelju, 8. svibnja, u Domu omladine Beograda (DOB), a specijalni gosti na koncertu bit će beogradski hip hoperi V.I.P.

Grupa Connect postoji od 2000. godine i objavili su dosad tri albuma: »Prvo pa muško«, »Ovo nije drugi album« te »U drugom stanju«.

Sastav Connect je snimio i neslužbenu himnu hrvatske nogometne reprezentacije »Samo je jedno« za Euro 2008. u Austriji i Švicarskoj.

Osim koncerata, snimanja reklamnih kampanja i jinglova, Connect sudjeluje i u humanitarnim događanjima. Karte za koncert, koji počinje u 21 sat, u DOB-u stoje 500 dinara.

»Noć muzeja« u 60 gradova

BEOGRAD – Osmu po redu »Noć muzeja« bit će održana u noći između 14. i 15. svibnja u čak 60 gradova, najavili su organizatori. Manifestacija počinje u 18 sati i traje do 2 sata iza ponoći. Najbrojniji i najbogatiji

program ponudit će Beograd sa 65, Novi Sad sa 50, Šabac sa 20, Kragujevac i Subotica sa po 15 i Valjevo sa 8 lokacija.

Potporu manifestaciji i ove godine dalo je Ministarstvo kulture Republike Srbije.

IZLOŽBA SLIKA SONJE SKENDEROVIĆ U SUBOTICI

Nostalglični prizori seoske svakidašnjice

»Svjetlost na kraju tunela« naziv je izložbe slika Sonje Skenderović, članice Likovnog odjela Hrvatskog kulturnog centra »Bunjevačko kolo«, koja se može pogledati u vestibulu Gradske kuće u Subotici.

Po vokaciji pedagoginja i profesorica tehničkih znanosti, Sonja Skenderović (Tavankut, 1962.) bavi se slikarstvom pet godina. Iza sebe ima jednu samostalnu izložbu, te sudjelovanje na više domaćih i međunarodnih kolonija i natjecanja. Prošle je godine završila Autorsku školu slikanja u Zagrebu u skupini akademskih slikara Ksenije Turčić i Ivana Skvrce.

Najčešći motivi na slikama ove subotičke autorice su nostalglični prizori iz seoske svakidašnjice Tavankuta i okolice. Osim slika salaša, po kojima je poznata od ranije, Skenderovićeva je izložila i radove smještene u enterijer, nastale u tehnici ulja i pastela – »mrtve prirode« (»Jabuke na šlingeraju«, »Jesenski plodovi«, »Višnje«...) i studijske crteže u

tehnici ugljena.

O radovima Sonje Skenderović, prigodom otvorenja izlož-

be, govorio je slikar Sándor Kerekes, istaknuvši njezin poseban umjetnički senzibilitet

karakterističan za dio vođenih slika.

»Ona pamti i bilježi salaše, čardake, sokake, paradnog konja, tavankutske pejzaže. Na Sonjinim slikama salaša, za razliku od drugih slikara koji se bave istom temom, osjeća se unutarnji život salaša. Izvana daje fizionomiju, boje, kompoziciju, ali se prosto osjeća da unutar salaša vrije život: da unutra ima čeljadi, da se kuha...«, rekao je Kerekes dodavši, kako slikarica ove prizore nagrađuje majstorskim kompozicijama.

Izložbu je otvorila generalna konzulica Republike Hrvatske u Subotici Ljerka Alajbeg naglasivši, kako je Sonja Skenderović slikarica koja zaslužuje pozornost i potporu.

U okviru otvorenja izložbe nastupili su polaznici subotičke Baletne škole »Raičević« i pje-snikinja Divna Lulić Jovčić.

Izložba »Svjetlost na kraju tunela« otvorena je do 8. svibnja, a može se pogledati u terminima od 10 do 12 i od 17 do 19 sati.

D. B. P.

PRVI SAMOSTALNI KONCERT MLADOG TAMBURAŠKOG SASTAVA »KLASOVI«

Za svakog ponešto

Iako je dosad imao više nastupa, mladi tamburaški sastav »Klasovi«, kojeg čine članovi Hrvatske glazbene udruge »Festival bunjevački pisama«, održao je prošle srijede svoj prvi samostalni koncert, a održan je u Velikoj vijećnici Gradske kuće.

Tamburaški sastav »Klasovi«

postoji od 2007., a ozbiljnije djeluje od 2008. godine. Glazbenički se razvijaju pod mentorstvom profesorice Mire Temunović, a njihov repertoar čine instrumentalne skladbe, narodne i starogradske, ali i popularne zabavne pjesme. »Trudimo se na repertoaru imati za svakog ponešto«, kaže nam

jedan od članova sastava primaš Miran Tikvicki. »Ima nas sedmero, najstariji član ima 18, a najmlađi 13 godina. Dosad smo nastupali na raznim prelima, na Seoskim igrama s Banetom Krstićem, u emisiji 'Lijepom našom' koja je snimana u Subotici. U planu je uskoro i

CD, koji bismo snimili u kućnim uvjetima«, kaže Miran Tikvicki. Potporu svojim kolegama dale su i članice ženskog tamburaškog orkestra »Korona« koje su se, gostujući ovom prigodom, predstavile kolažom narodnih pjesama.

Ulaz na koncert se nije plaćao, ali su zato posjetitelji mogli ostaviti dobrovoljni prilog namijenjen restauraciji vitraža u katedrali svete Terezije Avilske.

Po svemu sudeći, »Klasovi« bi mogli nastaviti tradiciju dobrih tamburaških »bandi« iz Subotice, kakve su primjerice »Hajo« ili »Ravnica«.

D. B. P.

U SUBOTICI OTVORENA IZLOŽBA »PLAKATI HRVATSKOG NARODNOG KAZALIŠTA IZ ZAGREBA«

Samosvojna umjetnička djela

Izložba prikazuje izbor od 20 plakata iz fundusa središnje hrvatske kazališne kuće čiji su autori glasoviti umjetnici

Otvorenje izložbe u Gradskoj suvenirnici

Bratislave, a nakon Subotice ide u Kanadu. Tamo će predstavljati Hrvatsku na jednom umjetničkom festivalu», rekla je Ljerka Alajbeg te podsjetila kako Hrvatsko narodno kazalište iz Zagreba ove godine slavi 150. obljetnicu osnutka.

Prigodom otvorenja nastupio je nagrađivani recitator Hrvatske čitaonice Ivan Kovač koji je kazivao pjesmu »Noć u provinciji« Miroslava Krleža. Izložba »Plakati Hrvatskog narodnog kazališta iz Zagreba« u galeriji subotičke Gradske kuće otvorena je do 16. svibnja, a uvrštena je i u službeni program »Noći muzeja«, nacionalne manifestacije koja će se ove godine održati u noći između 14. i 15. svibnja.

D. B. P.

Od 90-ih godina prošloga stoljeća u zagrebačkom Hrvatskom narodnom kazalištu njeguje se običaj da plakate za pojedine predstave izrađuju vrhunski likovni umjetnici, čime je znatno povećana njihova zanimljivost i umjetnička vrijednost. Svaka produkcija predstave, baleta, opere ili suvremenog plesa praćena je plakatom realiziranim od strane akademskog slikara, fotografa, karikaturista ili naivnog umjetnika.

Dio tih ostvarenja stigao je prošlog tjedna u Suboticu, gdje se u okviru izložbe »Plakati Hrvatskog narodnog kazališta iz Zagreba« može pogledati u galeriji Gradske suvenirnice u prizemlju Gradske kuće. Ova izložba prikazuje izbor od dvadeset umjetničkih plakata iz spomenute zbirke, nastalih u razdoblju od 1990. do 2001. godine, a koje potpisuju: Ivan Lovrenčić, Damir Medvešek, Josip Vaništa, Edo Murtić, Vasko Lipovac, Dinka Lenković, Vojo Radoičić, Vasilije Jordan, Frano Paro,

Dragica Cvek Jordan, Jasenka Tućan Vaillant, Tomislav Sporiš, Matko Trebotić, Ana Katičić, Milivoj Čeran, Branko Bahunek, Duško Šibl, Zdravko Derek i Dubravka Babić.

Izložbu su organizirali Gradski muzej u Subotici i Generalni konzulat Republike Hrvatske u Subotici, uz potporu Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata.

Nazočne na otvorenju izložbe pozdravio je ravnatelj subotičkog Gradskog muzeja István Hulló, ukazujući na dobru suradnju te ustanove s Generalnim konzulatom Republike Hrvatske u Subotici.

Izložbu je otvorila generalna konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici Ljerka Alajbeg, istaknuvši kako je ove radove već ranije mogla vidjeti publika diljem svijeta.

»Ovo je selekcija plakata koja kao samostalna izložba posredstvom Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske kruži svijetom. Bila je dosad

u SAD-u, Južnoj Americi i Australiji, nama je stigla iz

Nastup opernih pjevača iz Osijeka

Arije i evergrin klasici

Nakon otvorenja izložbe u Velikoj vijećnici Gradske kuće priređen je koncert opernih umjetnika iz Hrvatskog narodnog kazališta iz Osijeka – sopranistice Vesne Baljak i basa Berislava Puškarića uz klavirsku pratnju Damira Šenka. Osim arije Figara iz Mozartova »Figarova pira«, dueta iz opere »Don Giovanni« i arije Musette iz Puccinijeva »La Boheme«, gostujući pjevači izveli su i skladbe nešto novija datuma, poput Arije Floramye iz »Male Floramye« Ive Tijardovića, Paul Ankin klasik »My Way«, crnački tradicional »Stara rijeko«, te Gershwinov »Summertime«.

USKRSNI KONCERT KATEDRALNOG ZBORA »ALBE VIDAKOVIĆ« I SUBOTIČKOG TAMBURAŠKOG ORKESTRA U SUBOTICI

Plodna suradnja na polju crkvene glazbe

Katedralni zbor »Albe Vidaković« iz Subotice odlučio je Uskrsnuće Isusovo proslaviti sada već tradicionalnim uskrsnim koncertom. Njihov dvadeset i prvi koncert, prigodom najvećeg kršćanskog blagdana, održan je u četvrtak, 28. travnja, u subotičkoj katedrali sv. Terezije Avilske.

Koncert je imao dva dijela. Prvi je dio održan na koru crkve uz pratnju orgulja, a drugi uz pratnju Subotičkog tamburaškog orkestra. Gost koncerta bio je Subotičanin, orguljaš *Alen Kopunović Legetin*, koji trenutačno živi i radi u Požegi u Hrvatskoj. Osim što je pratio zbor, Legetin je izveo nekoliko

solo točki. Solist u prvom dijelu koncerta bio je i *Franjo Vojnić Hajduk*, koji studira u Italiji.

U drugom dijelu koncerta, uz Subotički tamburaški orkestar, nastupile su i vokalne solisti-

ce *Antonija Piuković* i *Marija Jaramazović*.

Ovogodišnjim koncertom prisjetili su se i nekih ranijih obljetnica. Voditeljica zbora sestra *Mirjam Pandžić* ove go-

dine obilježava 45 godina redovničkog života i ujedno i 45 godina orguljaške službe. Kako je ova godina proglašena godinom obitelji, u program je stavljena i pjesma *Albe Vidakovića* »Svetoj obitelji«.

Katedralni zbor »Albe Vidaković« sa Subotičkim tamburaškim orkestrom pod vodstvom *Stipana Jaramazovića* surađuje već 25 godina. Prvi i drugi njihov uskrsni koncert održan je u sinagogi, a kasnije u katedralnoj bazilici svete Terezije Avilske. To je veoma plodna suradnja orkestra i zbora na polju crkvene glazbe, koja će zasigurno biti nastavljena.

A. S.

U BEČKOM NOVIGRADU OBILJEŽENA 340. OBLJETNICA SMRTI ZRINSKOG I FRANKOPANA

Sjećanje na hrvatske velikane

Obljetnica smrti Zrinskog i Frankopana obilježena je 25. travnja u Bečkom Novigradu (Wiener Neustadt) u Austriji komemoracijom kraj grobnoga mjesta i svetom misom zadušnicom u katedralnoj crkvi, te polaganjem vijenaca na spomen-ploče na mjestu smaknuća i na boč-

nom zidu katedrale u Bečkom Novigradu, piše Hina. U delegaciji koja je položila vijence bili su članovi Zrinske garde iz Čakovca, Družbe »Braće Hrvatskog Zmaja« zmajskog stola Karlovac, veleposlanik RH u Austriji *Gordan Bakota* i predstavnici gradišćanskih Hrvata.

Predsjednik Zrinske garde iz Čakovca *Alojzije Sobočanec* istaknuo je da se tim činom odaje počast za žrtvu koju su velikani hrvatske povijesti dali za slobodnu i neovisnu Hrvatsku, koja se ostvarila tri stoljeća nakon njihove tragične pogibije.

Grob u Bečkom Novom Mjestu prazan je, jer su posmrtni ostaci Zrinskog i Frankopana 1990. godine preneseni u Zagrebačku katedralu, ali vijenci su danas položeni na grob i podno spomen-ploče.

U svom komemorativnom govoru povjesničar dr. *Milan*

Kruhek je namjeru carskog bečkog dvora da kraljevine Hrvatsku i Mađarsku pretvori u svoje pokrajine i oduzme im njihova kraljevska prava nazvao pokretom. Taj je pokret, nakon što su *Petar Zrinski* i *Fran Krsto Frankopan* uhićeni u Beču, iskorišten da se Hrvatska i gospodarski uništi, i to tako da je carska vojska pljačkajući od Čakovca preko Ozlja do Bakra oslabila hrvatsko plemstvo gospodarski a time i politički, kazao je *Kruhek*. Očiti su dokazi da je ekonomsko uništenje glavi uzrok uništenja ta dva plemenićka roda, rekao je *Kruhek*.

Osvrnuvši se na latinski natpis »Jer je slijepac slijepca vodio – oba su pala u ovu jamu«, koji su njihovi suci i krvnici napisali na grobnu ploču, *Kruhek* je istaknuo da je povijest pokazala da je čvrsto zaživjela izreka Frana Krste Frankopana »Navik on živi ki zgine pošte-

no«, a nikako cinični epitaf.

Istoga dana u Cirkovljanu pokraj Preloga otkriveni su spomenici *Petru* i *Katarini Zrinski* i *Franu Krsti Frankopanu* te banu *Josipu Jelačiću Bužimskom*.

Spomenik banu *Josipu Jelačiću Bužimskom* otkriven je, pak, kako bi se obilježila pobjeda u ratu s Mađarima i priključenje Međimurja domovini te u sjećanje na povijesni događaj ukidanja kmetstva koji se dogodio toga dana 1848. godine.

Otkriven je i spomenik »Cirkovljanka« koji označava pobožnu ženu iz mjesta, a nalazi se u dvorištu crkve svetoga Lovre, najstarije crkve u preloškoj župi svetoga Jakoba. Spomenici su donacija profesora s Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu *Matije Berljaka*, koji je rođen u Cirkovljanu.

D. B. P.

ZAVRŠEN GLAZBENI FESTIVAL »TRENCHTOWN 2011.«

Glastonbury u subotičkoj šumi

Ni kiša nije uspjela spriječiti dobar provod na ovogodišnjem »Trenchu«, tvrde neki od posjetitelja tog regionalnog glazbenog festivala, koji je održan od 28. travnja do 1. svibnja u prirodnom ambijentu Etno-campa pokraj Palića. Ovogodišnji, jedanaesti po redu »Trenchtown«, kao i prijašnjih godina okupio je

veliki broj mladih iz regije, kaže Ana Patarčić, menadžerica za kulturu iz subotičke Fondacije »Fokus« koja organizira festival.

»Jedanaesto izdanje festivala 'Trenchtown', koji se odigrao u 'velikoj začaranoj šumi' zvanog Etno camp, završilo se u nedjelju urnebesnim nastupom energičnog benda Dubioza kolektiv.

Usprkos kiši i hladnom vremenu, festival je i ove godine posjetilo desetak hiljada mladih ljudi koji su došli iz svih krajeva regije. Festival je protekao u dobrom raspoloženju i zabavi, te ispunio očekivanja posjetitelja i organizatora«, kaže za HR Ana Patarčić.

Nastupilo je blizu 40 izvođača na tri festivalske bine,

među kojima kao glavne zvijezde: Partibrejkers, Vroom, Bei the Fish, Svi na pod!, Vlada Divljan i Nevladina organizacija, Zemlja gruva, Ritam nereda, Sopot, The Beat Fleet, Dubioza kolektiv i The Carbonfools, Temple of the Smoke, Bdat Džutim, Felony Flats, Moodswinger, Nafta, Teshki zulum, Kandžija, Iskaz, Goribor, The Mothership Orchestra i Tijana T...

Preko dana mladi su sudjelovali u programu Kultur Fitness u okviru kojeg su priređene kazališna i likovne radionice, Art-market, te predstavljena izdavačka kuće »Slušaj najglasnije!« iz Zagreba i časopis »Symposion«.

Dakle, završen je još jedan »Trenchtown« kojeg dobro opisuje izjava jednog od članova Dubioze kolektiva: Trenchtown ga je, kaže, podsjetio na čuveni britanski festival Glastonbury!

D. B. P.

JEZIČNI SAVJETNIK

Blockbuster

Piše: Miranda Glavaš-Kul

U Osijeku su u posljednjih mjesec dana otvorena dva nova velika trgovačka centra: Portanova i Avenue Mall u sklopu kojih su Osječanima, Slavoncima, ali i susjedima iz obližnjih zemalja, posebice onima koje ne muči jezična barijera, vrata otvorila i dva velika kina: CineStar i Cineplexx. CineStar je najavljen kao luksuzni kompleks kina s pet zvjezdica u sklopu kojega je otvoreno 9 dvorana s 1165 sjedala, a Cineplexx jest kino s najmodernijom digitalnom i 3D tehnologijom u kojemu se nalazi 7 dvorana s 1233 sjedala. Sada bismo se mogli zapitati ono što se Osječani stalno pitaju, a to je tko će napuniti sve te dvorane kada su postojeća dva osječka kina (sa skromnijim brojem mjesta)

već godina prazna, iako su oba obnovljena, ali to nije tema ovoga jezičnog savjetnika.

Dakako da ne možemo ne primijetiti nazive tih dvaju kina, no riječ je o stranim lancima koja su zadržala svoje izvorne nazive pod kojima su kina poznata. Nazivi 'starih' osječkih kina Urania i Europa zvuče tako obično i prosječno u usporedbi s blještavim i glamuroznim nazivima CineStar i Cineplexx, a jednako je tako glamurozna i njihova promidžba, ali i cijena. Dok se oni 'razbacuju' ogromnim reklamnim panoima koji potpuno neprirodno strše iz slavonske ravnice nudeći najpoznatije filmske blockbustere u 3D i 6D tehnologiji, razmišljam kako 'skucati' dvjestotinjak kuna koliko je potrebno da bi

četveročlana obitelj pogledala neki novi blockbuster i pojela obične kokice ponuđene u neobičnom pakiranju, no ni to nije tema jezičnog savjetnika.

Tema je izgubljeni jezik naš svagda(š)nji. Zanimalo me koliko ljudi zna što znači riječ blockbuster, počeh naravno od sebi najbližih koji, uključujući i mene, pojma nemaju što zapravo znači ta riječ. Ima neke veze s filmovima... Znači neki dobar film... Tako smo svi, manje-više uz smijeh, objašnjavali ovu čudnovatu riječ. Kako bih ipak saznala značenje, potrudila sam se pronaći i nemalo se iznenadila kada ugledah da je blockbuster zapravo velika avionska bomba. A filmski je blockbuster zapravo – senzacija, film koji je odjeknuo poput bombe i potukao sve rekorde.

Kako bi se naš jezik što bolje izgubio u ovoj globalizacijskoj groznici u sklopu tih kina prepunih čudnih naziva, nudi nam se i Foto corner (a to je kutak za

slikanje s omiljenim likovima iz filmova), potom CinesCool dan (program namijenjen školama), a tu su i Cinemati (automati za izdavanje ulaznica) – sve odreda napisano velikim početnim slovima! Ovako je, s hrvatski jezikom u zagradama, sve to lijepo pojašnjeno i u promidžbenim materijalima. Sve je to razlog što se nimalo nisam iznenadila kada sam prije nekoliko dana čula razgovor dvojice srednjoškolaca u kojemu razgovaraju kako će ići pogledati 'cool movie' (ili možda trebam napisati kul muvi?) u osječkom Cinestaru.

Bili smo i ostali guske u magli! (We was and we are still gesse in the fog!)

SUSRET VJEROUČENIKA I ANIMATORA U SONTI

Stazom don Ivana Bosca

Trodnevni susret vjeroučenika i animatora u oratoriju »Don Bosco« župnoga doma u Sonti, u okviru pete po redu Škole animatora 2010./11., održan je u tjednu poslije Uskrsa

Polaznici pete godine Škole animatora okupili su se u prostorijama župnoga doma u Sonti u utorak, 26. travnja. U sklopu škole organiziran je susret s vjeroučenicima po uzoru na oratorij sv. Ivana Bosca. Bio je to rad s djecom u dobi od I. do VIII. razreda i s mladima, polaznicima srednjih škola. Susret je održan u organizaciji vlč. Dominika Ralbovskog i njegove sestre vjeroučiteljice Kristine, a vodili su ga animatori koji već iza sebe imaju višegodišnje iskustvo stečeno na ovim okupljanjima. U svojstvu animatora u rad su bili uključeni i vjeroučitelji i časne sestre, koji su djecu doveli, ne samo iz mjesta Subotičke biskupije, nego i iz Hrvatske i Mađarske.

Središnji dan susreta, srijeda 27. travnja, bio je ispunjen brojnim aktivnostima sudionika u obliku predavanja i tematskih radionica. Zbog velike dobne razlike polaznika nije bilo moguće organizirati predavanje u klasičnom obliku, prije bi se reklo kako im je kroz razgovor o crticama iz života predstavljen životopis don Ivana Bosca. Aktivnosti su nastavljene u radionicama podijeljenim po

dobnim skupinama. Najmlađi su izrađivali i bojili cvijeće od papira, a stariji su uspješno realizirali kompliciranije zadatke. Svaka radionica izradila je zastavu svoje skupine, a svaka skupina imala je i ime.

Poslije ručka započela je trosatna igra pod nazivom Traženje blaga. Na svakom od 10 punktova morala se savladati po jedna zadaća, kako bi se dobio dio karte, koja bi se kasnije sastavila i tako bi se došlo do skrivenog blaga. Za svladavanje zadataka na punktovima bila je potrebna i tjelesna i umna vještina. Po svladavanju zadataka i sastavljanju karti dolazilo se do ključeva s kojima se otključavala jedna škrinja u kojoj je bilo zaključano blago. Epilog igre bila je podjela nagrada sudionicima od strane organizatora.

Svečanu svetu misu, održanu u predvečernjim satima u crkvi sv. Lovre, predvodio je beogradski nadbiskup i metropolit mons. Stanislav Hočevan, uz sasluženje arhiepiskopita Podunavskog arhiepiskopita preč. Jakoba Pfeifera i vlč. Dominika Ralbovskog.

Pokraj sudionika susreta nadbiskupa su dočekali i misi nazočili i predstavnici općinske i mjesne vlasti, političkih, obrazovnih i kulturoloških struktura, sestrinske SPC i veći broj vjernika. Sam susret s nadbiskupom beogradskim za sudionike oratorija bio je vrlo poticajan, a u neposrednom druženju djeca nisu niti u jednom momentu imala osjećaj da je pred njima nekakva titula kojoj se ne može prići, nadbiskup je prišao njima i time pokazao svoj salezijanski duh. Susret je završen u četvrtak, 28. travnja, svečanom svetom misom i ceremonijom rastanka.

Ivan Andrašić

PROSLAVA SV. JURJA U GOLUBINCIMA

Puna crkva i puno krizmanika

Kako je ove godine blagdan Sv. Jurja pao na Veliku subotu, Golubinčani su dan zaštitnika svoje župe proslavili u

subotu, 30. travnja. Uz proslavu Sv. Jurja, u subotu su sakrament svete potvrde, tj. krizme, primile 33 osobe iz Golubinaca i filijale Stare Pazove.

Misno slavlje predvodio je biskup srijemski mons. Đuro Gašparović uz koncelebraciju svećenika iz Srijemske biskupije i Beogradske nadbiskupije. Mladi krizmanici bili su obučeni u narodne nošnje tako da je sve podsjećalo na vremena kad su bile i pune crkve i kada je bilo puno krizmenika. Misno je slavlje uvećao zbor župe svetih Ćirila i Metoda iz Osijeka, a cijelu misu mogli su pratiti i slušatelji Radio Marije u Srbiji.

Ivan Radoš

Razmišljamo školu
podići na višu razinu

Beogradski nadbiskup i metropolit mons. Stanislav Hočevan predvodio je svečanu svetu misu u okviru pete Škole animatora 2010./11. godine.

»Današnji boravak u Sonti neizmjereno me veseli. Pogled na ove mlade i djecu, na predstavnike općinske i mjesne vlasti, sestrinske SPC i veliki broj vjernika u ovako svečano urešenoj crkvi oplemenio je sve moje osjećaje. Djeca i animatori otvoreno pokazuju koliko su sretni. Vrlo su dobro povezani, kako međusobno, tako i sa svojim odgojiteljima, vlč. Dominikom i njegovom sestrom, vjeroučiteljicom Kristinom. Bez obzira na velike dobne razlike, međusobni odnosi djece i mladih animatora vrlo su skladni. Snagom oduševljenja koje njima vlada u stanju su svladati sve teškoće. Iako je ovo faktički škola animatora Subotičke biskupije, polaznici dolaze i iz drugih biskupija, pa i iz drugih država, poput Hrvatske i Mađarske. Zbog toga ozbiljno razmišljamo o podizanju škole na višu razinu, što bi bilo ne samo korisno, nego je i prijetna potreba. Tako, pokraj susreta mladih, već planiramo i susret animatora iz čitave Srbije.«

RADIO MARIA

NOVI SAD 90,0 MHz - SUBOTICA 90,7 MHz
SOMBOR 95,7 MHz - PLANDIŠTE 89,7 MHz
LESKOVAC 107,4 MHz

Kontakt:
NOVI SAD
Koste Abraševića 16
Redakcija: 021/4790529
Program: 021/4790464
SMS: 063/598441
radiomarija.srbija@gmail.com
www.radiomarija.rs

Kontakt:
SUBOTICA
Starine Novaka 58
Redakcija: 024/692255
Program: 024/692259
SMS: 063/445523
mariaradio@tippnet.rs
www.mariaradio.rs

POMOZITE RADIO MARIJI!

Broj računa: 160-324873-16
Banca Intesa a.d., Prima: Udruženje Marija,
21000 Novi Sad, Koste Abraševića 16

6. svibnja 2011.

BEATIFIKACIJA PAPE IVANA PAVLA II.

Svjedok vjere

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

Ima događaja kojima se opećauje povijest. Neki od tih događaja su tako snažni da čak iskorače iz povijesti. Ima ljudi koji svojim životom opečate svoju epohu i toliko zaduže povijest da ih se ni u kojoj ideologiji i promjeni ne može zaobići kao osobe koje su doprinijele svojim radom bitno obogaćenje čovječanstva. Svi se nalazimo pod dubokim dojmom beatifikacije pape *Ivana Pavla II.*, koja se dogodila 1. svibnja ove godine. Nebrojeno mnoštvo vjernika od kojih veliki dio nije mogao prići mjestu beatifikacije, ipak je doživjelo jedan natpovijesni događaj, jednu nadzemaljsku prisutnost: ponovno Ivana Pavla II.

BLAŽENIK

Malo je slučajeva kada organizatori tako velikih skupova upozoravaju ljude da, ako je moguće, izbjegnu prisustvovati takvom događaju. Rim ne bi mogao primiti sve one koji su namjeravali tih dana biti na beatifikaciji. U svojoj homiliji *Benedikt XVI.* je otprilike počeo ovako: Prije šest godina okupilo se ogromno mnoštvo na ovome trgu i bili smo svi žalosni jer nas je napustio veliki papa Ivan Pavao II. Oči su nam bile orošene suzama i ostali smo osiromašeni. Danas smo ponovno na istu nedjelju okupljeni na istom trgu, ganuti što nam se Ivan Pavao II. vratio kao blaženik. On je ponovno prisutan i kao da ga gledamo na onom prozoru s kojega je toliko puta govorio, blagoslivljao, da nas ponovno blagoslivlja i da nam govori. Ovog puta ga molimo da nas zagovara i da nas blagoslivlja nebeskim blagoslovom. Ivan Pavao II. je blaženik Katoličke crkve. Nakon više od tisuću godina dogodilo se po prvi puta da je neposredni nasljednik svoga prethodnika upisao u red blaženika Katoličke crkve. Ovaj puta se doslovno obistinila poslovice: *Vox populi, vox Dei* – Riječ naroda, riječ Božja. Otkada je umro, u prosjeku je dvadeset tisuća ljudi dnevno posjećivalo njegov grob. Sada je premješten u Vatikansku baziliku i kolona se produžila, postala je još brojnija. Čovjek se ne može oteti dojmu da se sam Bog poslužio ovim jedinstvenim čovjekom da nam poruči nešto vrlo važno za naše vrijeme.

TEŠKA VREMENA

Kada razmišljam o crkvenoj povijesti, onda su samo prva stoljeća kršćanstva bila urešena

velikim papama, od kojih je većina upisana u red svetaca Katoličke crkve. U srednjem vijeku je jedva koji Petrov nasljednik zasjaio sjajem svetosti. U novije vrijeme, već dva stoljeća na Petrovu stolicu Bog poziva velike pastire. Od njih su već sveti Pio X., a blaženici Pio IX., Ivan XXIII. i, evo sada, Ivan Pavao II. To je znak da su i naša vremena tako značajna i poslanjem Crkve bremenita kao prva stoljeća kršćanstva. Je li i tako teška? Patnički život Ivana Pavla II. govori u prilog tome. Da, naša vremena su odgovorna, bremenita i teška za Crkvu. Što je onda snažna poruka pontifikata Ivana Pavla II.? Bio sam ganut kada sam na bdijenju uoči proglašenja gledao Euroviziju. Među mnogim svjedocima njegova života progovorio je i sadašnji krakovski nadbiskup, kardinal Stanislav, koji je bio papin tajnik dvanaest godina u Krakovu, a dvadeset i šest godina u Vatikanu. Istaknuo je dvije značajke koje su ga se najviše dojmile. Još u vrijeme školovanja, kad mu je bio profesor, spominje kako je na svakoj pauzi između satova odlazio, ne u zbornicu, nego u crkvu. Sve studente se dojmila ta molitvena dimenzija njihova profesora. Kada je postao nadbiskup, započeo je dan s molitvom u tri sata u zoru i do sedam sati, kada je misio. Često je molio prostrt na zemlju. U teško vrijeme komunizma i progona, važnije dokumente pisao je u kapeli. Kada je došao u Vatikan, nastavio je isti bogati molitveni život. Kada je obolio, možda je nešto skratio, osobito u načinu molitve, ali je dnevno najviše vremena molio. To svjedoči i Benedikt XVI., da je u životu osjećao najviše njegovu (papinu) podršku u molitvi. Dakle, prvu dimenziju koju je istaknuo u svjedočanstvu tajnik: bio je čovjek molitve i čvrste vjere da ono što moli vjeruje i što vjeruje svjedoči. Kao druga oznaka koju je tu večer kardinal Stanislav izdvojio je dimenzija prijateljstva. Bio mi je divan prijatelj. Volio me je i nikada nije podigao ton na čovjeka. Jednom riječju, bio je ljubitelj ljudi – ljudima prijatelj. To su, čini se, najbolje osjetili mladi. Zato je taj papa, i mlad i star, i zdrav i bolestan, volio i bio voljen. To su mladi – jer su mladi – osjetili. To je svjedočila i ova beatifikacija. Kratak je ovaj izvještaj da bih išta mogao završiti, ali je poruka jasna: Vjera je dar Božji. Taj dar se čuva isključivo molitvom, a navješćuje svjedočanstvom. Ivan Pavao II. bio je čovjek molitve, vjere i svjedočanstva. Sada je zagovornik suvremenog čovjeka koji je u tjeskobi vjere.

Vjera je dar Božji. Taj

dar se čuva isključivo

molitvom, a navješćuje

svjedočanstvom.

Ivan Pavao II.

bio je čovjek molitve,

vjere i

svjedočanstva.

MAULTASCHEN*Potrebni sastojci:*

800 g brašna / 6 jaja / malo soli / malo vode

Nadjev:

500 g mljevenog svinjskog mesa / 500 g mljevenog junećeg mesa / 1 glavica luka / špinat / 2 kriške kruha / 1 jaje / sol / papar / peršin

Priprema:

Zamijesiti tijesto od brašna, jaja, malo soli i vode, pa ga razvući i podijeliti na povećke kocke koje se filaju na sljedeći način:

Popržiti u tavi jednu sitno isjeckanu glavicu luka, dodati mljeveno meso, a zatim začine. Od toga napraviti smjesu, dodati jedno jaje i promiješati. Dva komada kruha omekšati u vodi te izmrviti, pa pomiješati sa špinatom i dodati ovoj smjesi.

Ovako pripremljenim nadjevom punimo kocke koje smo razvukli od tijesta, a zatim preko njih stavljamo poklopac – drugo tijesto. Tako napravljene maultaschen ubaciti u lonac s već provrelom slanom vodom da se kuhaju 10-15 minuta. Služiti uz sos i krumpir salatu.

SCHWARZWALDER KIRSCHTORTE – ŠVARCVALD TORTA*Potrebni sastojci:*

7 jaja / 25 gr šećera / 1 vanilin šećer / 100 g brašna / 3 žlice ulja / 60 g kakaa / na vrh noža prašak za pecivo

Fila I: 250 ml tučenog slatkog vrhnja / 200 g sjeckane čokolade (tamne) / 1 staklenka višanja ili trešanja, ocijediti sok / i sačuvati

Fila II: 250 ml tučenog slatkog vrhnja / 1 vanilin šećer / 2 žlice rakije od višanja / 2-3 žlice šećera u prahu

Dekoracija: 1 šlag / čokoladne mrvice i kandirane višnje (može iz kompota)

Priprema:

Od bjelanjaka i 150 g šećera ulupati čvrst snijeg. Žumanjke mutiti pjenasto sa 100 g šećera i vanilin šećerom, u to dodati žlicu po žlicu ulja.

Promiješati brašno, kakao i prašak za pecivo i to prosijati preko smjese od žumanjaka i na kraju dodavati snijeg od bjelanjaka i pažljivo miješati.

Tijesto izliti u kalup za torte i peći u pećnici na 180 stupnjeva oko 40 minuta. Kad je gotovo ostaviti da se dobro ohladi, pa onda prerezati 2 puta (3 kore).

Fila: ugrijati slatko vrhnje i dodati čokoladu da se otopi, ostaviti da se ohladi pa sve čvrsto umutiti.

Fila: ulupati slatko vrhnje, dodati rakiju, vanilin šećer i šećer u prahu, mutiti još malo.

U kalup staviti prvu koru, poprskati sokom od višanja, na to složiti višnje, preko ide prva fila, zatim staviti drugu koru, opet poprskati sokom, premazati drugom filom i na kraju dođe treća kora.

Tortu pustiti da se stegne na hladnom, izvaditi iz kalupa te je ukasiti po želji.

TELEĆI ODREZAK – HOLSTEIN

Friedrich von Holstein, najutjecajniji pruski političar iz vremena vladavine cara Vilhelma II, sam je osmislio ovo jelo!

Potrebni sastojci:

(Jelo za četiri osobe)

4 deblja teleća odreska / 1 žlica brašna / svinjska mast / papar / sol / 4 jaja pečena na oko / 4 šnite preprženog kruha / 30 g maslaca / 4 srdele / 4 šnite pržene šunke

Priprema:

Odreseci se posole, popapre, uvaljaju u brašno i isprže na masnoći. Preko svakog odreska stavi se isprženo jaje. Prepečeni kruh nareže se na manje šnite i svaki komad ukrasi se srdelama, ringlicama i kiselim krastavcima. Služi se s kuhanim povrćem.

NJEMAČKA KUHINJA

Od kobasica i pive do graha s đumbirom

Tko voli jaku hranu taj će se u Njemačkoj najesti. Pečenje, koljenice - to su specijaliteta njemačke kuhinje. Ali, naravno, i mnogo više od toga. Postoji više od hiljadu vrsta piva, a njemačka vina su na svjetskom glasu

Klasičan njemački obrok čine meso, tamni sos i krumpir. Međutim, ne postoji nešto što bi se moglo nazvati klasičnom njemačkom kuhinjom, jer svaki kraj zemlje ima sopstvene specijalitete. Od »zauerbratena«, pečene konjete (danas uglavnom zamijenjene govedine) u aspiku ili »labskausa«, mješavine mljevene govedine, krumpira, haringe, cikla i luka – garnirano jajetom na oko. Nijemci osobito vode računa o izgledu svoje trpeze. Ona mora biti vrlo ukusno i estetski servirana. Ovo se odnosi kako na obiteljski, tako i na stol u restoranu.

Obrok je nezamisliv bez jednog od 300 vrsta zdravog kruha, uzimajući u obzir da su se njemački pekari još odavno okitili lovorikama, proizvodeći lijepa i mala peciva.

Prepoznatljivi su utjecaji kuhinja susjednih zemalja: češka i austrijska kuhinja imale su utjecaj na bavarsku kuhinju, dok je na sjeveru

Njemačke prepoznatljiv utjecaj Skandinavije i Velike Britanije.

Tko voli jaku hranu taj će se u Njemačkoj najesti. Pečenje, koljenice – to su specijaliteta njemačke kuhinje. Kobasice s kupusom, te grah s đumbirom. Ali, naravno, i mnogo više od toga. Postoji više od tisuću vrsta pive, a njemačka vina su na svjetskom glasu.

Njemačka kuhinja možda ne obiluje originalnim receptima, ali tradicijske njemačke slastice su nešto posebno. Torte se pripremaju u ogromnim količinama, a glavni sastojak su čokolada i šlag.

Ono za što bismo mogli reći da su zaštitni znaci ove njemačke kuhinje su torta od sira i Apfelkuhen, štrudla od jabuka sa sladoledom od vanilije. Ljubitelji slastica znaju za nadaleko poznatu i čuvenu Swarzwaldler Kirschtorte, Švarcvald tortu. Ona potječe iz istoimene pokrajine u Baden-Württembergu u Njemačkoj, poznatoj i po višnjama te rakijski od višanja. Iako originalan recept, jednako kao i njegov autor, nisu poznati, smatra se da se ova specifična torta počela peći potkraj XVI. stoljeća.

Jedna od prvih slastičarni u

Njemačkoj otvorena je 1618. godine u Münchenu. Dugo su slastice bile privilegij samo imućnih obitelji. S početkom XX. stoljeća sve se promijenilo, jer je počela masovna proizvodnja šećera, koja je potakla razvoj slatke industrije.

Branka Dulić

Bakina škrinja savjeta:

Ukoliko rotkvice, mrkva... izgube hrskavost, jednostavno ih potopite u posudu s ledenom vodom i kriškom svježe rajčice.

Da bi spriječili gljive da postanu mekane, uvijte ih u papirnati ubrus prije odlaganja u hladnjak.

Izbjegavajte banane odvajati iz »grozda«, tako se brže kvare.

Ukoliko u zadnjoj ladići hladnjaka čuvate voće i povrće, postavite na dno papirnate ubruse koji će sakupljati višak vlage i time spriječiti namirnice od prijevremenog truljenja.

POLIKLINIKA

Jelene Čović 28, 24000 Subotica, 024/553-774, 024/567-495, 063/508-813
www.badawi-su.com, poliklinika@badawi-su.com

Kućni posjeti, prijevoz pacijenata

Badawi

Pedijatrija, Ginekologija, Urologija, Neurologija, Gastroenterologija
Kardiologija, Ultrazvuk, Gastroskopijska, Laboratorij, Alergotest

Budwig protokol, Akupunktura, Biorezonanca-SCIO, Detox, Eilman-Radiotalasna kirurgija

Tehnika emocionalne slobode-EFT, Masaža, Bahove kapi, Bioptron, Magneti i ostalo...

NOVO U POLIKLINICI ! doc.dr sci.med. Stamenko Šušak - Kardiohirurg - Sremska Kamenica

Poliklinika za vašu obitelj

	POSLOŽITI SE PO RAZLIČITOSTIMA	PACIFIČKA OTOČNA DRŽAVICA	FLUOR	PROŠJAK ARNEJ U ODISEJU (IROS)	STUP OD OČVRSLE LAVE (NEČK)	PJEVAČICA KOVAČ	BUBNJAR TORRES (MODEL DAEWOOA1)	LUTNJIST KARAMAZOV	PATENT, CIFERSLUS	GLUMICA PAPAS	MALI PRST: DJEČAK (RAZG.), KLINAC	OPĆINSKO PODRUČJE U VOJVODINI	LITIJ
BESKONACNO MALA MATEMATIČKA VELIČINA													
NIJE "PROTIV"			OBAVLJATI REVIZIJE PATAREN										
POSTOLA UZ GLEŽANJ													STRANA VALUTA
IROSLAV ODMILA				VELIKO AZIJSKO JEZERO (ARAL)STOP STARIJI JE OD JUNIORA				PODANAK ODOLJENA NAJBOLJI OČITI ZAKLJUČAK				
VRSTA NAGAZNE MINE							BOEMŠTINA	ZEKOSLAV MRKVA GLUMICA MARTINELLI				"ENERGIJA" VOZAČ SKELE	
"ELEKTRON"		SAT (MNOŽ.) ALFA I ...				DESET DECIBELA DIKA				NEDJELJKO ODMILA	"SVETI" NAŠ POK. GLUMAC		
REŽIRAO KINESKU ČETVRT													
GLUMAC, SIN MARTINA SHEENA													
SLAVNI JUŽNO-AFRIČKI DRŽAVNIK													
CARLO GOLDONI			UTRKA U PRIRODI IDOL					CHAPLINOVA ŽENA GOVEĐI ODREZAK					BACITI U ŠTO
PREMDA, MADA				SELO U BOKI KOTORSKOJ SVEČANA PJESMA						"LOGISTIČKI REPLACEMENT UNIT" GLAS ŽABE			
"REPRIZA"		UJAK ODMILA NAŠA EX KLIZAČICA, IDORA				VJEŠTA OBMANA						BELGIJA VALJAK ZA NAMOTANJE	
BIVŠI INDO-NEZJSKI DRŽAVNIK SUKARNO						SELO KOD PRIJEDORA (LOGORI) MRSNA HRANA							
NAZOR TEISTA							SVET ČOVJEK POK. BUBNJAR IVANDIC						
DOMINO I RINGERAJA (MNOŽ.)					ROVATI ANCONA					SUPROTNII VEZNIK ONA ILI ...			
SELEN			RASPEČE "TONA"								BIVŠA VANNINA GRUPA OKRUGLO SLOVO		
IME PJEVAČA JOHNA						ŠTEDLJIVI DOMAĆINI							

infinitezimal, za, revizirati, duboka cipela, iro, non, nard, fugas, zec, e, e, ure, bel, sv, roman polanski, emilio estevez, nelson man-
RJEŠENJE KRIŽALJKE:

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova
 »Hrvatska riječ«, Trg cara Jovana Nenada 15/II,
 24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Vesna Prčić (predsjednica)
 Bruno Anušić, Ljiljana Dulić
 Ivan Gregurić, Dražen Prčić,
 Zvonko Sarić, Josip Stantić,
 Thomas Šujić, Tomislav Žigmanov

DIREKTOR

Ivan Karan
 e-mail: hrdirektor@tippnet.rs

ODGOVORNA UREDNICA:

mr. sc. Jasminka Dulić
 e-mail: hrurednik@tippnet.rs

POMOĆNIK I ZAMJENIK

ODGOVORNE UREDNICE:
 Zvonko Sarić
 e-mail: zsarić@hrvatskarijec.rs

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
 Davor Bašić Palković (kultura)
 e-mail: dbpalkovic@hrvatskarijec.rs
 Dušica Dulić (novinarka)
 e-mail: dusicad@hrvatskarijec.rs
 Slavica Mamužić (novinarka)
 e-mail: smamuzic@hrvatskarijec.rs
 Zvonimir Perušić (ekonomija i redaktura)
 e-mail: zperusic@hrvatskarijec.rs
 Dražen Prčić (sport i zabava)
 e-mail: dprcic@hrvatskarijec.rs
 Nada Sudarević (fotografije)
 Željka Vukov (društvo)
 e-mail: zvukov@hrvatskarijec.rs
 Mirko Kopunović (dopisništva i korektura)
 e-mail: mkopunovic@hrvatskarijec.rs
 Jelena Ademi (tehnički prijelom)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
 Ljubica Vujković-Lamić
 Josip Horvat

LEKTORICA: Katarina Vasiljčuk

TELEFON: ++381 24/55-33-55
 ++381 24/55-15-78
 ++381 24/53-51-55

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69

E-MAIL: hrvatskarijec@tippnet.rs

WEB: www.hrvatskarijec.rs

TISAK: »Rotografika«
 doo Subotica

List je upisan u Registar javnih glasila
 Agencije za privredne registre Republike Srbije
 pod registarskim brojem: NV000315

COBISS SR-ID 109442828

CIP - Каталогизација
 у публикацији Библиотека
 Матице српске, Нови Сад
 32+659.3(497.113=163.42)

PRIČA O FOTOGRAFIJI

Piše: Ivan Andrašić

Pogled na ovu fotografiju vraća nas u davnu 1957. godinu. Izdvojena je iz obiteljskog albuma pokojnog majstora, kovača i potkivača *Mate Andrašića*. Poput većine sončanskih zanatlija, tada dvadesetsedmogodišnji Andrašić bio je vrlo aktivan u DVD-u, u NK Dinamu i u KUD-u. Fotografija nam predstavlja sudionike poznate manifestacije »Groždebalo«, koja se u Sonti u kontinuitetu održava i danas. Na poledini je jasno vidljiv pečat s napisom Foto Čapanda iz Bogojeva, 15. IX. 1957. godine.

Groždebalo je berbanski običaj, kojim Sončani početkom svake jeseni zahvaljuju Bogu za novo grožđe i vino. Jedinu pisani trag o utemeljenju ove manifestacije nalazi se u crkvenim knjigama župe Sonta. Na koncu 1928. godine napisani su šturi podaci: ove godine u selu je izgrađen mlin, osnovan je Nogometni klub Dinamo i prvi put je organiziran Groždebalo. Po živim svjedočenjima najstarijih Sončana utemeljitelji ove manifestacije bili su učitelj *Brazucko*, Švaba i Muško pjevačko društvo, koje je djelovalo pri crkvi sv. Lovre.

Groždebalo je najveća i najznačajnija kulturna manifestacija šokačkih Hrvata u ovom mjestu, a održava se u slavu grožđa, veselja i vina. Po značaju, ova manifestacija je za Sontu

isto što i Dužijanca za Suboticu ili Dužionica za Sombor. Kontinuitet je prekidano samo u nekoliko navrata, zbog ratnih zbivanja 1941., 1944. i 1945. godine. Po izvornom običaju, sudionici bi u nedjelju odlazili na prijedpodnevnu misu zahvalnicu, na kojoj bi župnik blagoslovio kneza i kneginju, te zvono napravljeno od najboljih grozdova novoga grožđa. Knezom i kneginjom proglašen bi bio izabrani par, momak i djevojka koji su bili uzorni u svemu, a taj laskavi naziv nosili bi do sljedećeg Groždebala.

U poslijepodnevnom satima uslijedio bi mimohod sončanskim ulicama. Prvi dio tvorile su okićene zaprege, a drugi dio karnevalska povorka u kojoj su se puku predstavili veseljaci maskirani u Cigane, vraga, majmu-

na, medvjeda, perjaše, lončare i ostale suklate, pri čemu je svaka krinka simbolizirala neku pojavu ili zbivanje. Na čelu su bili jahači-pudari, predvođeni starim pudarom, potom žandari. Iza jahača bila je najljepša kočija, u kojoj su se vozili kneginja i knez, a na sjedalu do kočijaša sjedila bi prva pudarica, koja bi započimala svaku pjesmu. Slijedile bi svečano urešene zaprege s ostalim sudionicima u starinskim narodnim nošnjama, a u zadnjem dijelu povorke vozile su se groteskno iskićene zaprege i rasklimani bicikli s perjašima. Kolona bi se zaustavljala na nekoliko predviđenih »čoševa«, sudionici bi silazili sa zaprega i konja, a okupljeni puk imao bi prilike vidjeti splet starinskih »pisama« i igara. Za to vrijeme kreature iz karnevalske povorke izvo-

dile bi razne spačke, »plašeci« gledatelje, osobito djecu. Nakon mimohoda sudionici bi se razilazili kućama na preodijevanje. Jahači-pudari bi za večernji dio manifestacije umjesto »bričesa« i čizama odijevali svečane »gače« i »ljope«. U večernjim satima održavao bi se bal u dvorani okićenoj grozdovima. Gledatelji su sudjelovali u ritualnom dijelu programa tako što su nastojali ukrasti jedan od grozdova, a da ih žandari ne uhvate na djelu. Ukoliko bi bili uhvaćeni, žandari bi ih privodili knezu i morali bi platiti globu. Poslije ritualnog dijela bala općenarodno veselje znalo bi se često nastaviti i do ranih jutarnjih sati.

Od 1969. organizaciju Groždebala preuzima Omladinsko kulturno-umjetničko društvo »Ivo Lola Ribar«, osnovano u Sonti godinu dana ranije. Od tada do danas ova manifestacija je pretrpjela mnoge izmjene, počevši od komitetske priče o nastanku Groždebala vezanom za, po svemu sudeći izmišljenog učitelja *Janka Kneževića*, pa sve do same koncepcije, odnosno do zanemarivanja izvorne tradicije. Izbacuje se sve vezano za crkvu, umjesto mise zahvalnice uvodi se »tradicionalno« vjenčanje kneza i kneginje na zadružnoj prikolici, sve uz matičara i »narodnog delegata«, a večernji bal zamjenjuje se programom na pozornici Omladinskog, a kasnije i Doma kulture, na kojoj opančići i šajkače neumoljivo i neumitno potiskuju »ljope« i šešire.

OČNA KUĆA

**optika i ordinacija
na jednom mjestu**

551-045

Subotica
Maksima Gorkog 20

KOD GLAVNE POŠTE

UČENICI IZ SRIJEMSKE MITROVICE U POSJETU ZAGREBU

Impresivni dojmovi iz hrvatske prijestolnice

Mnoge znamenitosti glavnog grada Republike Hrvatske djeca su obišla s velikim oduševljenjem uz stalno fotografiranje

Hrvatski kulturni centar »Srijem - Hrvatski dom« organizirao je dvodnevni izlet u glavni grad Hrvatske Zagreb za učenike iz Srijemske Mitrovice koji pohađaju fakultativni predmet hrvat-

ski jezik s elementima nacionalne kulture.

Ekskurzija je organizirana za učenike od V. do VIII. razreda, a išlo ih je 26 jer, nažalost, nisu svi učenici imali putovnice ili su zbog ferija bili izvan

Mitrovice. Cilj ekskurzije bio je upoznavanje djece sa znamenitostima, ljepotom i poviješću glavnog grada naše matične domovine.

Nakon dolaska u Zagreb u četvrtak, 28. travnja, i smje-

štaja u učenički dom »Dora Pejačević« djeca su obišla Etnografski muzej, gdje su vidjela narodne nošnje iz svih dijelova Hrvatske, o kojima su učili na satima hrvatskog jezika s elementima nacionalne kul-

Na središnjem zagrebačkom trgu kod spomenika banu Jelačiću

Pred Hrvatskim narodnim kazalištem

IGOR LEMAŠIĆ

Najljepši ZOO vrt i Markov trg

Prilikom posjeta Zagrebu najviše su mi se svidjeli Zoološki vrt i Markov trg s crkvom. Posjetili smo još lijepih trgova i vidikovac s kojeg smo vidjeli veći dio grada. Prespavali smo u domu koji je bio izuzetno lijep i druženje je bilo super. Bili smo kod gradonačelnika Zagreba koji nam se kasnije pridružio na ručku. Bilo je jako lijepo i volio bih opet posjetiti Grad Zagreb.

SARA ŽUROVSKI

Zadivljeni Trgom Bana Jelačića

Ako gradovi imaju srce, onda je zagrebačko srce definitivno Trg bana Josipa Jelačića. Bili smo zadivljeni njegovom veličinom, uličnim sviračima, raskošnim cvjetnim ležama, a sam

spomenik banu Jelačiću na konju potpuno se uklapao u sve to.

Osim Zoološkog vrta i muzeja koji su na nas ostavili snažan dojam bili smo i u Gornjem gradu. Penjući se Radićevom ulicom do Gornjeg grada kao da smo napuštali suvremeni i užurbani svijet i vraćali se kroz vrijeme.

Zidine starog grada davale su dojam davnih vremena. Obišli smo također i mnoge parkove i spomenike koje krasi zelenilo, fontane i mir u kojem smo pravili predaha. Tijekom ove ekskurzije bili smo i u posjetu gradonačelniku Zagreba, koji nas je veoma lijepo primio i prije polaska kući odveo na ručak u restoran pokraj jezera Budek.

Ima još puno stvari o kojima smo puno saznali i koje smo posjetili – poput katedrale, botaničkog vrta, kazališta. Vjerujem da je to samo dio i da ćemo i sljedeće godine posjetiti ponovno »bijeli Zagreb grad«.

Učenike je primio gradonačelnik Zagreba Milan Bandić

Na jezeru Bundoš

ture. Djeca su obišla i zgradu Hrvatskog narodnog kazališta i botanički vrt u čijem se otvorenom dijelu, kao i u staklenici, nalaze biljke iz cijelog svijeta. Posjet zagrebačkom zoološkom vrtu, koji je najstariji u jugoistočnoj Europi i koji važi za jedan od najljepših u Europi, ostavio je impresivan dojam na djecu, osobito paviljoni »Duh monsunskih šuma« i »Kišna šuma«, gdje su u potpunosti stvoreni uvjeti džungle.

Sljedećeg su dana učenici iz Srijemske Mitrovice posjetili Hrvatsku maticu iseljenika,

gdje su ih dočekale ravnateljica *Katarina Fuček* i voditeljica Odsjeka za nacionalne manjine *Marija Hećimović* i provele ih izložbom Korijeni. Potom je organizirano primanje u zgradi Gradske uprave Grada Zagreba, gdje su djecu primili gradonačelnik *Milan Bandić* i pročelnik Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport *Ivica Lovrić*. Gradonačelnik je upoznat s programom nastave hrvatskog jezika s elementima nacionalne kulture u Republici Srbiji, a sva su djeca, kao i voditelji, dobili prigodne poklon-pakete.

Poslije posjeta gradonačelniku krenuli su u obilazak Trga kralja Tomislava, Trga i parka Nikole Šubića Zrinskog, glavne zagrebačke ulice Ilice i Trga bana Josipa Jelačića. Nakon kratkog podsjećanja o životu Josipa Jelačića djeca su se uputila prema zagrebačkoj katedrali o čijoj je povijesti govorio jedan od voditelja ekskurzije, župni vikar iz Srijemske Mitrovice *Mario Paradžik*. Markov trg, Katarinin trg, Kamenita vrata, kula Lotrščak, kao i mnoge druge znamenitosti Gornjeg grada, djeca su obišla s veli-

kim oduševljenjem uz stalno fotografiranje. Pomalo umorni od obilazaka svi su se uputili prema jezeru Bundoš, gdje je na inicijativu gradonačelnika Milana Bandića organiziran ručak. Jezero Bundoš u Novom Zagrebu predstavlja pravu oazu mira i prirode koja je uklopljena u urbano središte Zagreba.

Ova je ekskurzija održana zahvaljujući financijskoj pomoći Hrvatskog kulturnog centra, Hrvatske matice iseljenika i Gradske uprave Grada Zagreba.

Dario Španović

ALEKSANDRA SARKA

Prvi put u Zagrebu

U Zagrebu nikad nisam bila, u Hrvatskoj sam bila kad sam imala 5-6 godina, ali sam bila na moru u Omišu. U Zagrebu je jako lijepo i obišli smo puno mjesta. Obišli smo zagrebačku katedralu, Trg bana Josipa Jelačića, Zoo vrt, bili smo kod gradonačelnika i u Hrvatskoj matici iseljenika. Bili smo smješteni u domu »Dora Pejaković«. Bilo je jako zabavno, pogotovo kod gradonačelnika Zagreba, katedrala je jako lijepa, a puno mi se svidio i botanički vrt. Jedva čekam da ponovno idem, ali bih voljela ostati malo duže.

LUKA MIŠČEVIĆ

Najljepši Gornji grad

O Zagrebu smo puno učili na satima hrvatskog i super je što smo veliki dio toga sada i vidjeli. Gornji grad je za mene najljepši dio Zagreba jer ima puno starih građevina, a spomenik prvom hrvatskom kralju jednako je tako jako lijep. Nadam se da ćemo ponovno doći u Zagreb, a htio bih vidjeti i neke druge gradove u Hrvatskoj o kojima smo učili.

MARIJA HEĆIMOVIĆ, VODITELJICA ODSJEKA ZA HRVAT-SKE MANJINE U HMI

Rado smo ugostili Mitrovčane

Hrvatska matica iseljenika surađuje s Hrvatima koji žive izvan granica Hrvatske i nastoji im pružati potporu u skladu sa svo-

jim godišnjim programom i financijskim mogućnostima. Stoga smo se rado odazvali zamolbi predsjednika HKC-a Srijem *Krunoslava Đakovića* za sudjelovanjem u realizaciji dolaska u Zagreb učenika osnovnih škola iz Srijemske Mitrovice, koji pohađaju nastavu hrvatskoga jezika s elementima nacionalne kulture. Podatak o stotinjak učenika koji pohađaju hrvatski jezik od I.-VIII. razreda za svaku je pohvalu. Uvjereni smo u veliku važnost očuvanja nacionalne svijesti Hrvata kroz učenje jezika, običaja, zemljopisa i povijesti u školama, a to ujedno predstavlja temelj njihove budućnosti i opstanka na tim prostorima. Drago nam je da je bio angažiran veći broj institucija koje su zajednički uspjele ostvariti zamisao o dolasku u Zagreb.

KRUNOSLAV ĐAKOVIĆ, PREDSEDNIK HKC-A »SRIJEM - HRVATSKI DOM«

Motivacija djece

Hrvatski kulturni centar »Srijem - Hrvatski dom« iz Srijemske Mitrovice, otkako je u osnovne škole u tom gradu uveden predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture, nastoji pomoći provođenje nastave i motivirati djecu koja pohađaju taj predmet. Ove smo godine započeli s putovanjem u Zagreb, a djecu je vodio *Dario Španović*. Ondje su obogetili svoje znanje o Hrvatskoj i posjetili mnogobrojne znamenitosti glavnog grada naše matične domovine o kojima su učili na satima hrvatskog jezika s elementima nacionalne kulture.

**PETAK
6.5.2011.**

06.05 - Najava programa
06.10 - Trenutak spoznaje
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
08.35 - Vijesti
08.40 - Dobro jutro, Hrvatska
09.05 - Hotel dvorac Orth 3, serija
09.50 - Vijesti iz kulture
10.00 - Vijesti
10.10 - Krstarenja svjetskim ljepotama: Volga - Na putu za Astrahan, dokumentarna serija
11.15 - Oprah show
12.00 - Dnevnik
12.32 - Gospodarica tvoga srca, telenovela
13.20 - Divlji Plamen 4, serija
14.05 - Vijesti uz hrvatski znakovni jezik
14.20 - Drugo mišljenje
15.00 - Dharma i Greg 3, humoristična serija
15.25 - Šepurino, misto moje, emisija pučke i predajne kulture
16.00 - Iza ekrana
16.35 - Vijesti
16.50 - Putem europskih fondova
17.05 - Hrvatska uživo
17.40 - Dobro je znati, emisija
18.40 - U istom loncu, kulinarski show
19.30 - Dnevnik
20.10 - Mjesec ratnog filma: Valter brani Sarajevo, jugoslavenski film
22.25 - Dnevnik 3
23.05 - Peti dan, talk show
00.00 - Filmski maraton - ciklus Roberta Altmana: MASH, američki film
01.50 - Filmski maraton: Valter brani Sarajevo, jugoslavenski film (R)
04.00 - Dharma i Greg 3, humoristična serija (R)
04.20 - Skica za portret
04.35 - Muškarci na stablima 2, serija (R)
05.20 - U istom loncu, kulinarski show (R)

06.15 - Najava programa
06.20 - Gospodarica tvoga srca, telenovela
07.05 - 101 dalmatinac
07.30 - Žderonja 2

07.55 - Mala TV
-- -- - TV vrtić: Pizza
-- -- - Patuljkove priče
-- -- - Tajni dnevnik patke
Matilde: Gica rokerica
08.25 - Dvorac igračaka 1, serija za djecu
08.50 - Školski program: O čemu govorimo kada govorimo o ljubavi
-- -- - Puni krug
09.35 - Mega Mindy, serija za djecu (R)
10.00 - Reprizni program
12.55 - Mala TV
13.25 - Školski program: O čemu govorimo kada govorimo o ljubavi
14.15 - Tajna Anda, američko-argentinski film
16.10 - Hotel dvorac Orth 3
16.55 - Briljanteen
17.35 - Ritam tjedna, glazbeni magazin
18.15 - Divlji Plamen 4, serija
19.00 - Krstarenja svjetskim ljepotama: Volga - Na putu za Astrahan, dokumentarna serija
19.50 - Hit dana
20.00 - Man on Wire (Čovjek na žici), dok. film
21.30 - Muškarci na stablima 2, serija
22.25 - Izvan sumnje, mini-serija
00.20 - Na rubu znanosti
01.10 - Garaža
01.40 - Noćni glazbeni program

06.15 Naši najbolji dani, serija
07.05 Bakugan, crtana serija
07.30 Bumba, crtana serija
07.50 Roary, crtana serija
08.05 Peppa, crtana serija
08.25 Tomica i prijatelji
09.05 Pobjeda ljubavi, R
10.05 Moja majka, serija R
11.05 Asi, serija R
12.05 IN magazin R
13.00 Pobjeda ljubavi, serija
14.00 Masterchef, reality show R
15.00 Najbolje godine, R
16.00 Moja majka, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.25 IN magazin
18.10 Pod sretnom zvijezdom
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Najbolje godine, serija
21.25 Masterchef, reality show
23.05 Glup i glupli 2, film
00.50 Postal, igrani film
02.55 Ezo TV, tarot show
04.25 Opasno zavođenje, igrani film

05.50 IN magazin R
06.20 Kraj programa

05.30 RTL Danas, (R)
06.05 Aurora, telenovela (R)
06.55 Nasljednici, (R)
07.45 Dragon Ball Z, (R)
08.10 Ezel, dramska serija (R)
09.30 Ekkluziv Tabloid, magazin (R)
10.00 Big Brother - uživo iz kuće, reality show
11.30 Večera za 5, lifestyle emisija (R)
12.25 Aurora, telenovela
13.15 Big Brother - uživo iz kuće, reality show
14.10 Nasljednici, telenovela
15.00 Sutkinja Amy, dramska serija (dvije epizode)
16.20 RTL Vijesti
16.40 Zakon i red, serija
17.25 Bibin svijet, serija
18.00 Ekkluziv Tabloid
18.30 RTL Danas
19.05 Večera za 5, lifestyle emisija
20.00 Hrvatska traži zvijezdu, glazbeni show, uživo
22.15 Big Brother, reality show
23.15 Hrvatska traži zvijezdu - odluka, glazbeni show, uživo
23.50 Silver, igrani film, triler
00.25 RTL Vijesti
00.40 Silver, igrani film, triler (nastavak)
02.00 Razotkrivanje, igrani film, drama/ triler
04.15 Astro show, emisija uživo
05.15 RTL Danas, informativna emisija (R)

**SUBOTA
7.5.2011.**

06.05 - Najava programa
06.10 - Drugo mišljenje
07.00 - Iza ekrana
07.30 - Šepurino, misto moje, emisija pučke i predajne kulture (R)
08.00 - Hrvatska kronika BiH
08.15 - Kinoteka - ciklus klasičnog vesterna: The Canadians, američki film
09.40 - Skica za portret
09.50 - Vijesti iz kulture
10.00 - Vijesti
10.10 - Kućni ljubimci
10.45 - Mijenjam svijet: Moj prijatelj vegan (R)
11.15 - Normalan život
12.00 - Dnevnik
12.30 - Veterani mira, emisija
13.15 - Prizma
14.00 - Duhovni izazovi, međureligijski magazin
14.35 - Eko zona
15.05 - Skica za portret
15.20 - Opera box
15.50 - Jelovnici izgubljenog

vremena
16.10 - Euromagazin
16.40 - Vijesti
16.50 - Reporter
17.55 - The Great Rift - Africa's Wild Heart, dokumentarna serija
18.45 - Potrošački kod
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik
20.10 - Zvijezde pjevaju 5 (8/8)
21.55 - Vijesti
22.10 - Vijesti iz kulture
22.20 - Ususret Porinu 2011
22.55 - Večernji hit: Park je moj, kanadski film
00.35 - Filmski maraton: Projekt A 2, hongkonški film (R)
02.20 - Filmski maraton: The Canadians, američki film (R)
03.45 - Reporter (R)
04.50 - Eko zona (R)
05.20 - Potrošački kod (R)

07.00 - Panorame turističkih središta Hrvatske
07.50 - Najava programa
07.55 - Patak Frka, crtana serija
08.20 - Bijeg lukavog lisca, serija za djecu
08.45 - Vrijeme je za Disneyja: Einsteinčići
09.10 - Vrijeme je za Disneyja: Einsteinčići
09.35 - Pseća ophodnja, serija za djecu (R)
12.20 - Fotografija u Hrvatskoj
12.35 - Šokačka rapsodija, snimka koncerta
14.00 - KS automagazin
14.35 - 4 zida
15.10 - Rugby, kvalifikacije za EP: Hrvatska - Litva, prijenos
17.25 - Rukometni kup Hrvatske (M), prijenos polufinala
19.30 - Garaža
20.05 - HNL - prijenos
22.05 - Zaštitnica svjedoka 1, serija
22.45 - HNL - emisija
23.35 - Vrijeme je za jazz: Jacky Terrasson trio, 2. dio
00.35 - KS automagazin (R)
01.05 - 4 zida (R)
01.40 - Noćni glazbeni program

06.25 Bračne vode, serija
06.55 Najgori tjedan, serija
07.25 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija (9/13)
07.40 Timmy Time

07.55 Peppa, crtana serija
08.15 Bakugan II - New Vestroia, crtana serija
08.40 Chuggington, crtana serija (17/52)
08.55 Beyblade metal fusion, crtana serija (15/51)
09.20 Winx, crtana serija
09.45 Najbolje godine, serija R
12.45 Istjerivači duhova, igrani film
14.45 Glup i glupli 2, igrani film R
16.30 Provjereno, informativni magazin R
17.00 Vijesti Nove TV
17.10 Provjereno, informativni magazin R - nastavak
17.40 Lud, zbuđen, normalan, serija R
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Smrtonosni let, igrani film
22.00 Jedan jedini, igrani film
23.40 Svemirski marinci 2, igrani film
01.25 Ezo TV, tarot show
02.30 Smrtonosni let, igrani film R
04.05 Brigada tigrova, igrani film
06.10 Kraj programa

06.00 RTL Danas, informativna emisija (R)
06.35 Vragolasti Denis, animirani film
07.05 Dragon Ball Z, animirani film (dvije epizode)
08.00 Ekkluziv Tabloid, magazin (R)
08.30 Učilica, kviz za djecu
09.20 Kovrčava Sue, igrani film, obiteljska komedija
11.10 Banda iz pješčanika 2, igrani film, obiteljski (R)
13.05 Hrvatska traži zvijezdu, glazbeni show, snimka (R)
15.10 Iznenađna pustolovina, igrani film, komedija
17.25 Zvijezde Ekstra: Tiger Woods, zabavna emisija
18.30 RTL Danas
19.05 Big Brother, reality show
20.00 James Bond 007: Zrno utjehe, film, akcijski
22.00 Collateral, igrani film, triler
00.00 Zrcala, igrani film, triler
02.00 Astro show, emisija uživo
03.00 RTL Danas, (R)
03.35 Big Brother, reality show (R)

**NEDJELJA
8.5.2011.**

05.50 - Najava programa
 05.55 - Duhovni izazovi, međureligijski magazin
 06.25 - Euromagazin
 07.10 - Mala TV:
 --- - TV vrtić:
 Majčin dan! (R)
 --- - Ninin kutak:
 Trik s kartama
 --- - Danica i noćni leptir
 --- - Tajni dnevnik patke
 Matilde: Gica rokerica (R)
 --- - Brlog: Kornjača (R)
 --- - Čarobna ploča - 7 kontinenata: Europa (R)
 08.00 - Prijatelji
 09.00 - Nora Fora, TV igra za djecu
 09.52 - Vijesti iz kulture
 10.00 - Vijesti
 10.10 - Iron Road, mini-serija
 11.40 - manjinski MOZAIK
 12.00 - Dnevnik
 12.25 - Plodovi zemlje
 13.20 - Rijeka: More
 14.00 - Nedjeljom u dva
 15.05 - Mir i dobro
 15.35 - HAZU Portreti
 15.50 - Vijesti
 16.00 - Princ Valiant, irsko-britansko-njemački film
 17.40 - Globalno sijelo
 18.15 - Lijepom našom
 19.15 - LOTO 6/45
 19.30 - Dnevnik
 20.10 - 1 protiv 100, kviz
 21.05 - Stipe u gostima 2, TV serija
 21.50 - Oproštaj, hrvatski film
 23.25 - Vijesti
 23.40 - Vijesti iz kulture
 23.50 - Ciklus europskog filma: Jade warrior, finski-kineski film
 01.35 - Iron Road, mini-serija
 03.10 - Skica za portret
 03.20 - Globalno sijelo
 03.50 - Lijepom našom
 04.50 - Plodovi zemlje

07.00 - Panorame turističkih središta Hrvatske
 07.45 - Najava programa
 07.50 - Josip Klima i Zagrebački kvartet
 08.40 - Zlatna kinoteka: Posljednji poklič, američki film
 10.40 - Biblija
 10.50 - Portret crkve i mjesta: Strožanac
 12.05 - Cocco Bill, crtani film
 13.00 - Zvijezde pjevaju (8/8) (R)
 15.30 - Olimp - sportska emisija

15.55 - Vaterpolo, PH finale: Jug - Primorje, prijenos 1. utakmice
 17.10 - Olimp - sportska emisija
 17.25 - Hrvatski rukometni kup (M), prijenos finala
 19.00 - Magazin nogometne Lige prvaka
 19.25 - Garaža
 20.00 - Ciklus filmskog spektakla: Kum, američki film
 22.55 - Posebni dodaci, emisija o filmu
 23.30 - Filmski boutique: Vatrene ulice, američki film
 01.00 - Noćni glazbeni program

06:15 Čarobnice, serija
 07:10 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija (10/13)
 07:25 Timmy Time
 07:40 Peppa, crtana serija
 08:00 Bakugan II - New Vestroia, crtana serija
 08:25 Chuggington, crtana serija (18/52)
 08:40 Beyblade metal fusion, crtana serija (16/51)
 09:05 Winx, crtana serija
 09:30 Najbolje godine, serija R
 11:45 Automotiv, auto-moto magazin
 12:15 Magazin Lige prvaka
 12:45 Novac, business magazin
 13:15 Madeline, igrani film
 15:05 Istjerivači duhova, igrani film R
 17:00 Vijesti Nove TV
 17:10 Istjerivači duhova, igrani film R - nastavak
 17:20 Prazne priče igrani film
 19:15 Dnevnik Nove TV
 20:05 Klik - za savršen život, igrani film
 22:10 Lud, zbunjen, normalan, serija (17/31)
 22:55 Lud, zbunjen, normalan, serija (20/31)
 23:40 Red Carpet, showbiz magazin
 01:05 Potraga za istinom, film
 02:50 Svi mrze Chrisa, serija
 03:20 Brigada tigrova, igrani film R
 05:20 Red Carpet, showbiz magazin R
 06:25 Kraj programa

06.45 RTL Danas, informativna emisija (R)
 07.20 Vragolasti Denis, animirani film
 07.45 Dragon Ball Z,

HRT2

SUBOTA, 7.5.2011., 12.35

ŠOKAČKA RAPSODIJA – snimka koncerta

Prikazujemo snimku koncerta iz KD Vatroslava Lisinskog održanog 3. travnja ove godine. Nakon nastupa u Beču i Budimpešti najveći tamburaški orkestar na svijetu, koji je ušao u Guinnessovu knjigu rekorda, svoj 6. koncert »Šokačka rapsodija« posvetio je iznimnoj obljetnici društva za promicanje hrvatske kulture i baštine, Šokadija – Zagreb, a to je 100. godina postojanja.

Hrvatski tamburaški orkestar »100 tamburaša« izvest će raznoliki program iz

bogate slavonske baštine.

Organizator koncerta je Šokadija-Zagreb.

Urednica: Lejdi Oreb

Redatelj: Zoran Nikolić

animirani film (tri epizode)
 09.10 Kovrčava Sue, igrani film, obiteljska komedija
 11.00 Banda iz pješčanika 2, film, obiteljski (R)
 12.45 Plešimo zajedno 2, film, romantična drama
 14.30 Mexican, film, triler
 16.45 Discovery: Preživjeti divljinu - Alabama, dokumentarna serija
 17.40 Ekkluziv s Tatjanom Jurić, magazin
 18.30 RTL Danas
 19.05 Galileo, zabavno-znanstvena emisija
 20.00 Big Brother, reality show, uživo
 22.00 CSI: Miami, serija
 00.40 Astro show, emisija uživo
 01.40 RTL Danas, informativna emisija (R)
 02.15 Zrcala, igrani film, triler (R)

**PONEDJELJAK
9.5.2011.**

05.40 - Najava programa
 05.45 - Rijeka: More
 06.15 - Mir i dobro
 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.05 - Vijesti
 07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.35 - Vijesti
 07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
 08.35 - Vijesti
 09.05 - Hotel dvorac Orth 3
 09.50 - Vijesti iz kulture
 10.00 - Vijesti
 10.10 - Krstarenja svjetskim ljepotama: Cikladi - Put u središte mora, dokumentarna serija
 11.13 - Treća dob, emisija za umirovljenike
 12.00 - Dnevnik
 12.32 - Gospodarica tvoga srca, telenovela

13.20 - Divlji Plamen 4, serija
 14.05 - Vijesti uz hrvatski znakovni jezik
 14.20 - Znanstvena petica
 14.50 - Znanstvene vijesti
 15.00 - Dharma i Greg 3, humoristična serija
 15.25 - Glas domovine
 16.00 - Tvoja sam sudbina
 16.50 - Vijesti
 18.40 - 8. kat, talk show
 19.30 - Dnevnik
 20.10 - TV Bingo
 20.35 - Puls Hrvatske
 21.50 - Svijet profita
 22.30 - Dnevnik 3
 23.10 - Glazba i hladni rat, dokumentarni film
 00.05 - Europski koncert
 Berlinske filharmonije (2/2)
 01.05 - Retrovizor: Dragi John 4, serija
 01.30 - Retrovizor: Ksenia - princeza ratnica 5, serija
 02.15 - Završni udarac 3, (R)
 03.00 - Zločinački umovi 4, serija (R)
 03.45 - Dharma i Greg 3, humoristična serija (R)
 04.05 - Trava zelena 2, humoristična serija (R)
 04.30 - Mercy, serija (R)
 05.15 - 8. kat, talk show (R)

06.17 - Najava programa
 06.22 - Gospodarica tvoga srca, telenovela
 07.07 - 101 dalmatinac
 07.32 - Žderonja 2
 07.55 - Mala TV
 --- - TV vrtić
 --- - Brlog
 --- - Čarobna ploča - 7 kontinenata
 08.25 - Dvorac igračaka 1, serija za djecu
 08.50 - Školski program
 --- - Ton i ton
 --- - Na glasu
 09.35 - Mega Mindy, serija(R)

10.00 - Tvoja sam sudbina
 10.45 - Lijepom našom
 11.45 - Ritam tjedna, glazbeni magazin
 12.25 - Mala TV
 --- - TV vrtić
 --- - Brlog
 --- - Čarobna ploča - engleski
 12.55 - Školski program
 --- - Ton i ton
 --- - Školski program
 13.45 - Mary White, američki film
 15.45 - Hotel dvorac Orth 3
 16.30 - Šaptač psima 4
 17.20 - Pustolovine Sare Jane 2, serija za mlade
 17.50 - Trava zelena 1, serija
 18.15 - Divlji Plamen 4, serija
 19.00 - Krstarenja svjetskim ljepotama: Cikladi
 Put u središte mora, dokumentarna serija
 19.50 - Hit dana
 20.00 - Mercy, serija
 20.45 - Porin Jazz i Classic, prijenos
 22.15 - Završni udarac 3, serija
 23.05 - Zločinački umovi 4
 00.00 - Mary White, američki film (R)
 01.45 - Noćni glazbeni program

06:25 Naši najbolji dani, serija
 07:15 Bakugan, crtana serija
 07:40 Bumba, crtana serija
 08:00 Roary, crtana serija
 08:15 Peppa, crtana serija
 08:35 Tomica i prijatelji
 09:15 Pobjeda ljubavi, R
 10:15 Moja majka, serija R
 11:15 IN magazin R
 12:10 Pobjeda ljubavi, serija
 13:10 Masterchef, reality show R
 14:40 Najbolje godine, R
 16:00 Moja majka, serija
 17:00 Vijesti Nove TV
 17:25 IN magazin
 18:10 Pod sretnom zvijezdom,

serija (41/75)
19:15 Dnevnik Nove TV
20:05 Asi, serija (85/105)
21:00 Najbolje godine, serija
22:00 Masterchef, reality show
23:05 Večernje vijesti
23:25 Klik - za savršen život, igrani film R
01:25 Vatreći obračun, film
03:05 Dr. Huff, serija (10/13)
04:00 Ezo TV, tarot show
04:40 Bračne vode, serija
05:05 Bračne vode, serija
05:30 Čuvar pravde, serija
06:15 Kraj programa

06.20 RTL Danas, (R)
06.55 Aurora, telenovela (R)
07.45 Nasljednici, (R)
08.40 Dragon Ball Z, animirani film (R)
09.15 Ekkluziv s Tatjanom Jurić, magazin (R)
10.00 Big Brother - uživo iz kuće, reality show
11.15 Večera za 5, (R)
12.05 Aurora, telenovela
13.00 Big Brother - uživo iz kuće, reality show
14.00 Nasljednici, telenovela
14.20 Zbogom ljubavi, igrani film, komedija (R)
16.15 Plešimo zajedno 2, film, romantična drama (R)
18.00 Ekkluziv Tabloid, magazin
18.30 RTL Danas
19.05 Večera za 5
20.00 Ezel, dramska serija
21.00 Big Brother, reality show
22.00 Hitman - Agent 47, film,
23.50 RTL Vijesti
00.05 CSI: Miami, serija (R)
00.50 Big Brother, reality show (R)
01.45 Astro show, emisija uživo
02.45 CSI: Miami, serija (R)
03.30 RTL Danas, informativna emisija (R)

UTORAK 10.5.2011.

06.00 - Treća dob, emisija za umirovljenike
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
09.05 - Hotel dvorac Orth 3
09.50 - Vijesti iz kulture
10.00 - Vijesti
10.10 - Krstarenja svjetskim ljepotama: Hrvatska obala - Most između istoka i zapada, dokumentarna serija

12.00 - Dnevnik
12.32 - Gospodarica tvoga srca, telenovela
13.20 - Divlji Plamen 4, serija
14.05 - Vijesti uz hrvatski znakovni jezik
14.20 - Među nama
15.00 - Dharma i Greg 3, humoristična serija
15.25 - Proces
16.00 - Tvoja sam sudbina
16.50 - Vijesti
17.05 - Hrvatska uživo
18.40 - 8. kat, talk show
19.30 - Dnevnik
20.10 - dokumentarna serija
21.00 - Eurosong 2011., prijenos 1. polufinalne večeri
23.05 - Dnevnik 3
23.35 - Vijesti iz kulture
23.40 - Putem europskih fondova (R)
00.00 - Paralele
00.35 - Retrovizor: Lovci na natprirodno 4, serija
01.20 - Retrovizor: Dragi John 4, serija
01.45 - Retrovizor: Ksenia - princeza ratnica 5
02.30 - Zločinački umovi 4, serija (R)
03.15 - Dharma i Greg 4, humoristična serija (R)
03.40 - Skica za portret
03.50 - Debbie Travis preuređuje 3 (R)
04.35 - Mercy, serija (R)
05.20 - 8. kat, talk show (R)

06.15 - Najava programa
06.20 - Gospodarica tvoga srca, telenovela
07.05 - 101 dalmatinac
07.30 - Žderonja 2
07.55 - Mala TV
08.25 - Dvorac igračka 1, serija za djecu
08.50 - Školski program
09.35 - Mega Mindy, serija za djecu (R)
10.00 - Tvoja sam sudbina
10.50 - Globalno sijelo
11.20 - Prizma
12.05 - Euromagazin
12.40 - Mala TV
13.10 - Školski program
14.00 - Une petite fille particuliere, francuski film
15.45 - Hotel dvorac Orth 3
16.30 - Šaptač psima 4
17.20 - Pustolovine Sare Jane 2, serija za mlade
17.50 - Trava zelena 1, serija
18.15 - Divlji Plamen 4, serija
19.00 - Krstarenja svjetskim ljepotama: Hrvatska obala - Most između istoka i zapada, dokumentarna serija

19.50 - Hit dana
20.00 - Mercy, serija
20.50 - Ciklus komedija: Someone Like You, američki film
22.25 - Zločinački umovi 4
23.20 - Une petite fille particuliere, francuski film (R)
00.50 - Noćni glazbeni program

06.15 Naši najbolji dani, serija
07.05 Bakugan, crtana serija
07.30 Bumba, crtana serija
07.50 Roary, crtana serija
08.05 Peppa, crtana serija
08.25 Tomica i prijatelji
09.05 Pobjeda ljubavi, serija R
10.05 Moja majka. Serija R
11.05 Asi, serija R
12.05 IN magazin R
13.00 Pobjeda ljubavi, serija
14.00 Masterchef, reality show R
15.00 Najbolje godine, R
16.00 Moja majka, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.25 IN magazin
18.10 Pod sretnom zvijezdom
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Asi, serija (86/105)
21.00 Najbolje godine, serija
22.00 Masterchef, reality show
23.05 Večernje vijesti
23.25 Varalice, igrani film
01.05 Meni pripadaš, film
02.45 Dr. Huff, serija (11/13)
03.35 Ezo TV, tarot show
04.35 Bračne vode, serija
05.00 Bračne vode, serija
05.25 Čuvar pravde, serija
06.15 Kraj programa

05.30 RTL Danas, (R)
06.05 Aurora, telenovela (R)
06.55 Nasljednici, (R)
07.45 Dragon Ball Z, animirana serija (R)
08.10 Ezel, dramska serija (R)
09.30 Ekkluziv Tabloid, magazin (R)
10.00 Big Brother - uživo iz kuće, reality show
11.15 Večera za 5, lifestyle emisija (R)
12.05 Aurora, telenovela
13.00 Big Brother - uživo iz kuće, reality show
13.30 Nasljednici, telenovela
14.20 Zbogom ljubavi, igrani film, romantična komedija
16.15 Vozačka dozvola, igrani film, komedija
18.00 Ekkluziv Tabloid, magazin
18.30 RTL Danas
19.05 Večera za 5
20.00 Ezel, dramska serija

21.00 Big Brother, reality show
22.00 Jezikova juha, reality show
23.00 CSI, serija
23.55 RTL Vijesti
00.10 Hitman - Agent 47, film, akcijski (R)
01.45 Astro show, emisija uživo
02.45 Big Brother, reality show (R)
03.35 RTL Danas, (R)

SRIJEDA 11.5.2011.

06.05 - Najava programa
06.10 - Među nama
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
09.05 - Hotel dvorac Orth 3
09.50 - Vijesti iz kulture
10.00 - Vijesti
10.10 - Krstarenja svjetskim ljepotama: Grenland 1905. - 2005.: Tragom Charcota i vojvode od Orleansa, dokumentarna serija
11.10 - Oprah show
12.00 - Dnevnik
12.30 - Gospodarica tvoga srca, telenovela
13.20 - Divlji Plamen 4, serija
14.05 - Vijesti uz hrvatski znakovni jezik
14.20 - Riječ i život, religijski program
15.00 - Dharma i Greg 3, humoristična serija
15.25 - Alpe Dunav Jadran
16.00 - Tvoja sam sudbina
16.50 - Vijesti
18.35 - 8. kat, talk show
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik
20.10 - Kapelski kresovi, dramska serija
21.25 - Bitange i princeze 4, humoristična serija
22.00 - Nazovi 112, dokumentarna serija
22.35 - Dnevnik 3
23.15 - Drugi format
00.10 - Retrovizor: Lovci na natprirodno 4, serija
00.55 - Retrovizor: Dragi John 4, serija
01.20 - Retrovizor: Ksenia - princeza ratnica 5
02.05 - Zločinački umovi 4, serija (R)
02.50 - Prekid programa radi redovnog održavanja uređaja
04.40 - Oprah show (R)
05.25 - 8. kat, talk show (R)

06.15 - Najava programa
06.20 - Gospodarica tvoga srca, telenovela
07.05 - 101 dalmatinac
07.30 - Žderonja 2
07.55 - Mala TV
08.25 - Dvorac igračka 1, serija za djecu
08.50 - Školski program
09.35 - Mega Mindy, serija za djecu (R)
10.00 - Prijenosi iz Sabora
13.30 - Mala TV
14.00 - Ms. Bear, njemačko - kanadski film
15.45 - Hotel dvorac Orth 3
16.30 - Johnny Bravo
16.55 - Hrvatski nogometni kup, finale - emisija (?) i prijenos 1. utakmice
19.45 - Hit dana
20.00 - Braća i sestre 3, serija
20.50 - Ciklus akcijskog filma: Umri muški, američki film
23.00 - Zločinački umovi 4
23.55 - Ms. Bear, njemačko - kanadski film (R)
01.25 - Noćni glazbeni program

06.15 Naši najbolji dani, serija
07.05 Bakugan, crtana serija
07.30 Bumba, crtana serija
07.50 Roary, crtana serija
08.05 Peppa, crtana serija
08.25 Tomica i prijatelji
09.05 Pobjeda ljubavi, serija R
10.05 Moja majka, serija R
11.05 Asi, serija R
12.05 IN magazin R
13.00 Pobjeda ljubavi, serija
14.00 Masterchef, reality show R
15.00 Najbolje godine, serija R
16.00 Moja majka, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.25 IN magazin
18.10 Pod sretnom zvijezdom, serija (43/65)
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Asi, serija (87/105)
21.00 Najbolje godine, serija (149/166)
22.00 Masterchef, reality show
23.05 Večernje vijesti
23.25 Oglas donosi smrt 2, igrani film
01.05 Meni pripadaš, igrani film R
02.45 Na putu prema dolje, serija (8/13)
03.35 Ezo T, tarot show
04.35 Bračne vode, serija
05.00 Bračne vode, serija
05.25 Čuvar pravde, serija
06.15 Kraj programa

05.30 RTL Danas, informativna emisija (R)
 06.05 Aurora, telenovela (R)
 06.55 Nasljednici, (R)
 07.45 Dragon Ball Z, animirana serija (R)
 08.10 Ezel, dramska serija (R)
 09.30 Ekkluziv Tabloid, magazin (R)
 10.00 Big Brother - uživo iz kuće, reality show
 11.15 Večera za 5, lifestyle emisija (R)
 12.05 Aurora, telenovela
 13.00 Big Brother - uživo iz kuće, reality show
 13.35 Nasljednici, telenovela
 14.25 Vozačka dozvola, igrani film, komedija
 16.05 Klinci iz pjesčanika, igrani film, komedija
 18.00 Ekkluziv Tabloid, magazin
 18.30 RTL Danas, emisija
 19.05 Večera za 5, lifestyle emisija
 20.00 Ezel, dramska serija
 21.00 Big Brother, reality show
 22.15 CSI: NY, serija
 23.10 CSI, serija
 00.05 RTL Vijesti, informativna emisija
 00.20 Jezikova juha, reality show (R)
 01.15 Big Brother, reality show (R)
 02.10 Astro show, emisija uživo
 03.10 CSI, serija (R)
 03.55 RTL Danas, (R)

**ČETVRTAK
12.5.2011.**

HRT 1

06.05 - Najava programa
 06.10 - Riječ i život, religijski program
 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.05 - Vijesti
 07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.35 - Vijesti
 07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
 09.05 - Hotel dvorac Orth 3
 09.50 - Vijesti iz kulture
 10.00 - Vijesti
 10.10 - Krstarenja svjetskim ljepotama: Obale Korzike i Ligurskoga mora, dok. serija
 11.10 - Oprah show
 12.00 - Dnevnik
 12.30 - Gospodarica tvoga srca, telenovela
 13.20 - Divlji Plamen 4, serija
 14.05 - Vijesti uz hrvatski znakovni jezik
 14.20 - Trenutak spoznaje
 15.00 - Dharma i Greg 3, humoristična serija
 15.25 - Papa iz Njemačke: Benedikt XVI., strani dokumentarni film
 16.00 - Tvoja sam sudbina
 16.50 - Vijesti
 17.05 - Hrvatska uživo
 18.40 - 8. kat, talk show
 19.30 - Dnevnik
 20.10 - 1 protiv 100, kviz
 21.00 - Eurosong 2011., prijenos 2. polufinalne večeri
 23.05 - Dnevnik 3
 23.35 - Vijesti iz kulture
 23.45 - Vatikan Ivana Pavla II.: Svakodnevica, dokumentarna serija
 00.15 - Retrovizor: Lovci na natprirodno 4, serija

01.00 - Retrovizor: Dragi John 4, serija
 01.25 - Retrovizor: Ksena - princeza ratnica 5, serija
 02.10 - Zločinački umovi 4
 02.55 - Dharma i Greg 4, humoristična serija (R)
 03.20 - Skica za portret
 03.35 - Afrički dnevnik - hakuna matata (R)
 04.05 - Papa iz Njemačke: Benedikt XVI., strani dokumentarni film (R)
 04.35 - Oprah show (R)
 05.20 - 8. kat, talk show (R)

06.15 - Najava programa
 06.20 - Gospodarica tvoga srca, telenovela
 07.05 - 101 dalmatinac
 07.30 - Žderonja 2
 07.55 - Mala TV
 08.25 - Dvorac igračaka 1, serija za djecu
 08.50 - Školski program:
 09.35 - Mega Mindy, serija za djecu (R)
 10.00 - Prijenosi iz Sabora
 13.25 - Mala TV
 13.55 - The Girl With Brains in Her Feet, britanski film
 15.45 - Hotel dvorac Orth 3
 16.30 - Šaptač psima 4
 17.20 - Trava zelena 1, serija
 18.15 - Divlji Plamen 4, serija
 19.00 - Krstarenja svjetskim ljepotama: Obale Korzike i Ligurskoga mora, dok. serija
 19.50 - Hit dana
 20.00 - Braća i sestre 3, serija

20.45 - Afrički dnevnik - hakuna matata
 21.20 - Filmovi naših susjeda: Dobro uštimani mrtvac, bosansko-hercegovačko-talijansko-francusko-slovenski film
 22.50 - Zločinački umovi 4
 23.45 - The Girl With Brains in Her Feet, britanski film (R)
 01.20 - Noćni glazbeni program

06.15 Naši najbolji dani, serija
 07.05 Bakugan, crtana serija
 07.30 Bumba, crtana serija
 07.50 Roary, crtana serija
 08.05 Peppa, crtana serija
 08.25 Tomica i prijatelji
 09.05 Pobjeda ljubavi, serija R
 10.05 Moja majka, serija R
 11.05 Asi, serija R
 12.05 IN magazin R
 13.00 Pobjeda ljubavi, serija
 14.00 Masterchef, R
 15.00 Najbolje godine, R
 16.00 Moja majka, serija
 17.00 Vijesti Nove TV
 17.25 IN magazin
 18.10 Pod sretnom zvijezdom
 19.15 Dnevnik Nove TV
 20.05 Asi, serija (88/105)
 20.45 Najbolje godine, serija
 21.45 Masterchef, reality show
 22.40 Provjereno, informativni magazin
 23.40 Večernje vijesti
 00.00 Jahači apokalipse, igrani film
 01.40 Moje prvo ubojstvo, igrani film R

03.25 Ezo TV, tarot show
 04.25 Vjerovali ili ne, dokumentarna serija
 04.50 Čuvar pravde, serija
 05.35 IN magazin R
 06.10 Kraj programa

05.30 RTL Danas, (R)
 06.05 Aurora, telenovela (R)
 06.55 Nasljednici, (R)
 07.45 Dragon Ball Z, (R)
 08.10 Ezel, dramska serija (R)
 09.30 Ekkluziv Tabloid, magazin (R)
 10.00 Big Brother - uživo iz kuće, reality show
 11.15 Večera za 5, lifestyle emisija (R)
 12.05 Aurora, telenovela
 13.00 Big Brother - uživo iz kuće, reality show
 13.50 Nasljednici, telenovela
 14.40 Vesele karmine, igrani film, komedija
 16.25 Nezgoda Čarolija, igrani film, komedija
 18.00 Ekkluziv Tabloid
 18.30 RTL Danas
 19.05 Večera za 5
 20.00 Ezel, dramska serija
 21.00 Big Brother, reality show
 22.00 Uvod u anatomiju, dramska serija
 22.55 CSI, serija
 23.50 RTL Vijesti
 00.05 CSI: NY, serija (R)
 00.50 Big Brother, reality show (R)
 01.45 Astro show, emisija uživo
 02.45 CSI, serija (R)
 03.30 RTL Danas, emisija (R)

HRVATSKI PROGRAM NA RTV-U

Informativna emisija na hrvatskom jeziku »Dnevnik« emitira se od poneđjeljka do subote u terminu od 17,45 minuta na Drugom programu Radiotelevizije Vojvodine. Osim novosti iz života hrvatske manjinske zajednice, emisija donosi i informacije o događajima u zemlji i okruženju.

Emisija »Izravno« - razgovor na aktualne teme emitira se nedjeljom u 16 sati a emisija iz kulture »Svjetionik« nedjeljom od 16,30 sati.

GLAS HRVATA

Radijska emisija »Glas Hrvata« u produkciji HKUD »Vladimir Nazor« iz Stanišića emitira se na valovima Radio Sombora nedjeljom od 17 do 18 sati.

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o životu Hrvata izvan domovine pod nazivom »Glas domovine«, emitira se na HRT1 ponedjeljkom od 15,25 sati.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

SHEMA ZA RADNE DANE:

18,00 - 19,00

Najava programa • Večernji dnevnik • Anemov prilog »Bolja Srbija« • Agencijske vijesti iz RH • Kronologija • Dogodilo se na današnji dan • Jezični savjetnik »Govorimo hrvatski«

19,00 - 19,30

Poetski predah • Popularne melodije - zabavna glazba (ponedjeljkom) • Na valovima hrvatske glazbene tradicije - narodna glazba (utorkom) • Veliki majstori glazbe - ozbiljna glazba (srijedom) • Rock vremeplov (četvrtkom) • Minute za jazz (petkom)

19,30 - 20,00

Europski magazin - magazin Radija Deutsche Welle (ponedjeljkom) • Kulturna povijest (utorkom) • Znanjem do zdravlja (srijedom) • Razmišljanje dopušteno (četvrtkom) • Tjedni vodič (petkom)

20,00 - 20,30

»U pauzi o poslu« (ponedjeljkom) • Aktualije (utorkom) • »Otvoreni studio« (srijedom) • »Kultur café« - magazin iz kulture Radija Deutsche Welle (četvrtkom) • »Vodič za moderna vremena« - emisija Hrvatskoga radija (petkom)

20,30 - 21,00

Narodna glazba • Blic vijesti i odjava programa

SHEMA ZA DANE VIKENDA:
Subota

18,00 Najava programa, Vijesti dana, zabavna glazba
 18,15 Vojvodanski tjedan
 18,30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
 19,00 Vjerska emisija, duhovna glazba
 20,00 Divni novi svijet
 20,55 Odjava programa

Nedjelja

18,00 Najava programa, Vijesti dana
 18,10 Nedjeljni mozaik (kronologija, zanimljivosti, zabavna glazba)
 18,30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
 19,30 Putnici kroz vrijeme - emisija za djecu Hrvatskoga radija
 20,00 Hrvatima izvan domovine - emisija Pitomog radija iz Pitomače (RH)
 20,55 Odjava programa

104,4 Mhz

NOGOMET

MEĐUOPĆINSKA NOGOMETNA LIGA SOMBOR – APATIN – ODŽACI – KULA

Sonćani bez pričuva

Utakmica 19. kola Međuopćinske nogometne lige Sombor – Apatin – Odžaci – Kula između NK Dinama i FK Rusina iz Ruskog Krstura, po međusobnom dogovoru klubova i uz dopuštenje natjecateljskih tijela lige, odigrana je u Sonti već u petak, 29. travnja. Iako ovoga puta domaćini, Sonćani su jedva okupili ekipu za utakmicu, a na klupi za pričuve sjedili su samo treneri Vinko Đanić i Stevan Grbić, te službeni predstavnik kluba Adam Domić. Izrazitom favoritu i jednom od lidera lige, Rusinu iz Ruskog Krstura, na idealno pripremljenom travnjaku suprotstavila se po

godinama i iskustvu na nogometnim terenima vrlo mlada ekipa domaćina, predvođena Smiljanićem i Bačićem. U prvom poluvremenu golobradi Sonćani su bili u cijelosti ravnopravni velikom favoritu, imali su i veći broj nerealiziranih prilika, a gledatelji su uživali u vrlo dobroj utakmici. Rusin je poveo iz opravdano dosuđenog penala, a rezultatom 0 – 1 završen je i prvi dio igre. U drugom dijelu prevagnulo je iskustvo gostujuće ekipe. Plavi su igrali i stvarali prilike, a gosti su im svjesno prepustili terensku inicijativu i iz munjevitih kontranapada zabili još četiri zgoditka. Uz odličnu arbitražu trojke predvođene Srđanom Kiršnerom iz Sombora utakmica je završena rezultatskom katastrofom domaćina: Dinamo – Rusin 0 – 5.

Dinamo: Duraković, Kovač, Bačić, Tetkov, Smiljanić, Majstorović, Čučilović, Mihaljev, Vučičević, Klipa, Vidaković.

I. A.

MEĐUOPĆINSKA NOGOMETNA LIGA BAČKA PALANKA – II. RAZRED

Važna pobjeda Sloge

PLAVNA – U 12. kolu Međuopćinske nogometne lige Bačka Palanka II. razred Sloge je, nakon teškog poraza u prošloj utakmici, postigla značajnu pobjedu svladavši na svom terenu Mladost MB rezultatom 4-2.

Željani pobjede igrači Sloge su napadali svim snagama i brzo su pogotkom Karana postigli vodstvo od 1-0. Stvorili su u prvom poluvremenu još 6 do 7 stopostotnih šansi, ali bez uspješne realizacije. Gosti su u kontranapadu izjednačili, a potom, posve

slučajno pred završetak prvog poluvremena povelu 2-1. U drugom poluvremenu, prema savjetima svoga trenera, Sloge je nastavila istim tempom i zgoditkom Stojanovića izjednačila rezultat na 2-2. Poslije brojnih šansi, udarca u gredu i promašenog jedanaesterca, kojega nije realizirao mladi Grublješić, B. Nikolić postiže treći pogodak, a Karan zabija i svoj drugi pogodak na utakmici. Utakmica je okončana pobjedom Sloge nad Mladošću MB rezultatom 4-2. U posljednje dvije utakmice Sloge očekuje obje pobjede, jer se ekipa konačno stabilizirala, a igra i protiv slabijih protivnika. Nakon dvanaestog kola već je jasno da se Kulpin plasirao u viši rang natjecanja, a da se Sloge bori za četvrto mjesto na ljestvici.

Sloga: Novaković, M. Nonković, Elesin (Oto), Adamović, Tučev, Stojanović, Grublješić, V. Nikolić, Karan (Probojčević), B. Nikolić, Gajić.

Z. P.

PLIVANJE

Pet medalja za najmlađe somborske plivače

BAJA – Na međunarodnom plivačkom mitingu za plivače mlađih uzrasnih kategorija »4. EMEL kup Baja 2011« održanom 30. travnja u Baji, PVK Polet iz Sombora nastupio je s 24 natjecatelja. Na ovom natjecanju sudjelovalo je 260 najmlađih plivača iz 23 kluba Srbije i Mađarske. Somborski su plivači osvojili ukupno 4 medalje u pojedinačnoj konkurenciji i jednu medalju u štafetama. U veoma jakoj konkurenciji Stefan Marić je osvojio zlatnu medalju u disciplini 100 m leđno (1:23,49), a u disciplini 100 m kraul na cilj je stigao treći s vremenom 1:14,54. Stefan je bio veoma blizu medalje i u disciplini 100 m mješovito zaostavši za trećeplasiranim samo 6 stotinki.

Danica Gazdić je osvojila dvije medalje. U disciplini 100 m leđno bila je druga (1:31,3), odmah iza mađarske rekorderke Fani Đurinović, dok je u disciplini 100 m delfin osvojila brončanu medalju s osobnim rekordom 1:32,43. Ona je u disciplini 100 m kraul na cilj stigla četvrta. Veliku radost priredile su najmlađe natjecateljke PVK Poleta Nataša Kovačević i Dunja Vujko koje su s natjecateljicama Lanom Gavrilov (PK Oaza Srijemska Mitrovica) i Barbarom Renčar (PK Bjelica Vrbas) osvojile brončanu medalju u štafeti 4x25 m kraul.

Z. G.

ODBOJKA

Odbojkaši na pragu Superlige

BEOGRAD, SUBOTICA – Pobjedom u trećem susretu baraža za popunu Superlige protiv Željezničara u Beogradu (3-2), odbojkašima Spartaka iz Subotice nedostaje još samo jedna pobjeda za plasman u najviši rang natjecanja. Četvrti susret serije u kojoj momčad trenera Gorana Ilića sada vodi (2-1) igrat će se u petak, 6. svibnja, od 19 sati u subotičkoj Dvorani sportova.

TENIS

Državno prvenstvo do 18 godina

SUBOTICA – TK Spartak iz Subotice organizator je prvenstva Srbije za tenisače i tenisačice do 18 godina starosti, koje se igra ovoga tjedna na terenima u Dudovoj šumi.

Finalni susreti planirani su za subotu, 7. svibnja.

6. svibnja 2011.

MILICA ŠOŠTAREC, PLIVAČICA SPARTAKA IZ SUBOTICE I DRŽAVNA REPREZENTATIVKA

Na nedavno održanoj velikoj plivačkoj smotri »23. svjetski dječji festival 2011« u Ankari (Turska) od 29.-30. travnja, u konkurenciji najboljih mladih plivača i plivačica Subotičanka *Milica Šoštarec* ostvarila je vrijedan uspjeh osvajanjem četiri zlatne i jedne srebrne medalje. Niz odličnih rezultata na domaćoj plivačkoj sceni uspješno je nastavila i reprezentativnim nastupom u Turskoj, a svoje nam je dojmove ispričala u kraćem razgovoru za naš tjednik.

»Svjetski dječji plivački festival zbilja je velika plivačka smotra mladih plivačkih talenata, koja je ove godine okupila natjecatelje iz 7 država (Moldavija, Makedonija, Engleska, Gruzija, Ukrajina, Srbija i domaćin Turska) koji su se za borili u nekoliko plivačkih disciplina. Plivala sam u svojim standardnim sprinterskim disciplinama na 50 m i 100 m slobodnim stilom, te na 200 m slobodno, uz sudjelovanje u štafetnim utrkama na 4x50 m slobodnim i mješovitim stilom. U sve četiri utrke koje sam plivala slobodnim stilom (50 m, 100 m, 200 m i štafeta) osvojila sam prvo mjesto,

Četiri zlata i jedno srebro

Razgovarao: Dražen Prčić

dok je jedino 'tursko srebro' iz mješovite štafete«, kaže Milica.

ANKARA

Uz natjecateljski dio na baze, organizatori su pripremili i nekoliko prigodnih edukacijskih programa za svoje mlade goste, tijekom kojih su se mladi plivači i plivačice imali prilike upoznati s životom i kulturom u zemlji domaćina.

»Vodili su nas u razgledanje grada, posjetili smo Nacionalni

muzej i farmu domaćih životinja, uz još neke prigodne programe koji su bili vrlo zanimljivi i poučni. Tijekom našeg šestodnevno programa vrijeme je bilo lijepo, pa smo mogli nesmetano uživati u onome što smo vidjeli. Bili smo smješteni, skupa sa svim sudionicima plivačkog festivala, u jednom vrlo lijepom hotelu u kojemu smo se i međusobno družili nakon plivačkih natjecanja«, prepričava sugovornica.

NASTAVAK SEZONE

Odličan rezultat iz Ankare za Milicu, kako sama kaže, predstavlja novi imperativ za još bolje nastupe u nastavku sezone.

»Vrlo sam ponosna na ove medalje iz Turske i one me sada još više tjeraju da nastavim dalje vrijedno trenirati i još više poboljšavati rezultate u mojim sprinterskim disciplinama. Nakon kraće stanke koja već polagano istječe, vraćam se treninzima i pripremama za sljedeće natjecanja. U planu je nastup na mitingu u Banjaluci, potom odlazak s reprezentacijom u Ljubljano, slijedi nastup u Mađarskoj, te sudjelovanje na ostalim domaćim natjecanjima. Voljela bih u nastavku sezone još više popraviti svoje vrijeme na 50 m, u mojoj najdražoj disciplini, koje je trenutačno oko 26 sekundi u malim bazenima, a željela bih ga ustaliti i na velikim (50 m) bazenima. Na koncu bih željela zahvaliti svom treneru *Bojanu Raceu* i ocu *Ivanu* koji su u najvećoj mjeri zaslužni za sve moje rezultate i bez čije podrške ne bih uspjela ostvariti sve navedene uspjehe«, kaže Milica Šoštarec.

(NE)ZABORAVLJENI

Josip Zemko

Veliki nogometni talent, ponikao na terenu subotičke Bačke, *Josip Zemko* je potvrdio s više od 500 prvoligaških nastupa za momčadi Željezničara (Sarajevo) i Vojvodine (Novi Sad) i nekoliko reprezentativnih susreta za A vrstu Jugoslavije. Nažalost, nesretan lom noge zaustavio je reprezentativnu karijeru u kojoj bi zasigurno nakupio nekoliko desetina susreta.

»Izdvojio bih nekoliko detalja iz moje nogometne karijere, koji su vezani za nastupe u majicama s državnim grbom. Još kao omladinac subotičke Bačke bio sam kapetan državne juniorske reprezentacije u generaciji od *Dujkovića* do *Džajića* (1962.), koju je tada vodio čuveni izbornik *Miljan Miljanić*, što je već tada bila potvrda moje kvalitete iako sam igrao za klub koji se natjecao u nižem rangu natjecanja. Svoj debi nastup za A selekciju Jugoslavije imao sam 1964. godine u prijateljskom susretu protiv tadašnjeg SSSR-a na Lenjinovom stadionu u Moskvi. Rezultat je bio neodlučen 0-0, ali ja sam bio, igrajući na poziciji prednjeg centarhalfa, progla-

šen za najboljeg igrača susreta, u konkurenciji takvih zvijezda poput *Šoškića*, *Vasovića*, *Jusufija*, *Šekularca* i drugih čije sam sličice sakupljao u tadašnjim čokoladicama. Uz ovaj premijerni susret, izdvojio bih i utakmicu baraža za odlazak na Svjetsko prvenstvo 1966. godine u Engleskoj protiv Francuza na Parku prinčeva u Parizu, koju smo izgubili 1-0 i propustili priliku karijere«, kaže Josip Zemko.

U svojoj reprezentativnoj karijeri Josip Zemko je odigrao 12 susreta za juniorsku, 4 za B i 5 susreta za A selekciju Jugoslavije, a nakon loma noge na Grbavici 1966. godine u 20. godini završava se niz nastupa u državnoj nogometnoj vrsti.

»Nakon skoro godinu dana oporavka od prijeloma, vratio sam se nogometu i idućih godina nosio prvoligašku majicu Željezničara i Vojvodine, a na koncu karijere vratio sam se u Suboticu, odigrao nekoliko susreta za svoju Bačku i u 28. godini napustio aktivno igranje. Posljednji susret imao sam protiv Hajduka u Kupu Jugoslavije 1974. godine i nakon toga sam kao trener ostao uz nogomet sve do današnjih dana.

D. P.

POGLED S TRIBINA

Splitska priča

Nakon dugih pola stoljeća glavna nogometna vijest iz Splita nije više Hajduk, nego njegov stari lokalni rival RNK Split. Subotnji derbi susret između zaprešićkog Intera i Splita izravno je odlučivao o trećem mjestu 1. HNL koje donosi mjesto u kvalifikacijama za Ligu Europe, a momčad u crvenim majicama, koju predvodi iskusni strateg Ivan Katalinić, suvereno je prošla kroz zagrebačko predgrađe (2-0) i izborila povijesni uspjeh. Nikada niti jedan hrvatski nogometni klub nije uspio napraviti takvu seriju. Od četvrte lige do Europe. Odlično posložena momčad, po godinama jedna od najiskusnijih u ligi, koju vodi trener još većeg iskustva, uz pobjedničku dozu poznatog splitskog dišpeta, i rezultat je ostvaren. U debitantskoj sezoni biti treći i plasirati se u Europu, u to su mogli vjerovati samo najfanatičniji navijači kluba iz Parka skojevaca.

S druge strane najvećeg dalmatinskoga grada, na Poljudu je, čini se, dosta toga kaotično. Iako je, osvajanjem drugoga mjesta odavno izborio Europu, »stariji brat« Hajduk u posljednje vrijeme sve dublje tone u krizi loših rezultata i blamirajućih domaćih poraza. Posljednji, od Cibali (1-2), ponovno je uskomešao splitsku (Hajdukovu) javnost i navukao novu količinu gnjeva razjarene Torcide. Jer, Hajduk je simbol kojim se ne smije olako igrati, a nogometaši koji nose »hajdučku« majicu moraju »ginuti« u njoj. Promijenjeni su uprava i trener, ali se čini kako je došlo vrijeme i za veliku promjenu igrača, jer postojeći natjecateljski kadar nikako neće zadovoljiti zahtjeve kvalifikacijskih ogleda za plasman u Ligu Europe.

Jedno je sigurno, Split je s dvjema momčadima koje su izborile Europu postao hrvatski nogometni centar, a hoće li jedna od njih uspjeti proći kvalifikacijski filter ostaje nam vidjeti. Lijepo bi bilo kada bi obje uspjele svome gradu podariti lijepu europsku jesen.

D. P.

NOGOMET

Dinamo ne staje

Unatoč već osvojenom naslovu prvaka Hrvatske, zagrebački je Dinamo gostujućom pobjedom protiv Šibenika (2-0) nastavio pobjedničku seriju. Pobjedom protiv Intera u Zaprešiću (2-0) Split je praktično osigurao treće mjesto koje vodi u euro kvalifikacije. Ostali rezultati 27. kola: Hajduk – Cibalia 1-2, Osijek – Rijeka 0-0, Istra 1961 – Varaždin 2-0, Zadar – Hrv. dragovoljac 1-0, Zagreb – Slaven 1-3, Lokomotiva – Karlovac 0-0.

Tablica: Dinamo 67, Hajduk 51, Split 46, Inter 41, Cibalia 40,

Karlovac 38, Rijeka 37, Slaven 36, Osijek 35, Zadar 34, Varaždin 33, Šibenik, Zagreb 30, Lokomotiva 29, Istra 1961 27, Hrv. dragovoljac 20.

KOŠARKA

Cedevita 100 posto

Domaćom pobjedom protiv Cibone (97-93) košarkaši Cedevite i dalje imaju stopostotan učinak u natjecanju A-1 Lige za prvaka i suvereno zauzimaju prvu poziciju. Drugoplasirani Zagreb CO je rutinirano odradio gostovanje protiv Alkara (100-61), obranivši svoje mjesto na tablici.

Ostali rezultati 10. kola: Zabok – Zadar 72-90, Borik Puntamika – Split 75-56

Tablica: Cedevita 20, Zagreb CO 18, Zadar 17, Cibona, Borik Puntamika, Split 14, Alkar 13, Zabok 10.

TENIS

Čilić u TOP 20

Plasmanom u četvrtfinale ATP 250 u Munchenu, najbolji hrvatski tenisač Marin Čilić se nakon deset tjedana ponovno vratio među 20 najboljih igrača svijeta i sada zauzima 19. poziciju. Ivan Ljubičić zauzima 37. mjesto, dok je treći hrvatski tenisač među 50 najboljih, Ivan Dodig, sada na 45. mjestu svjetske ranking ljestvice.

RUKOMET

Podravka osvojila kup

Finalnom pobjedom protiv ekipe Sesvete Agroproteinka (39-24) rukometašice Podravke iz Koprivnice osvojile su po 17. put pokal namijenjen osvajačicama Kupa Hrvatske. Dominaciju u hrvatskom ženskom rukometu Koprivničanke su potvrdile još jednim trofejem u najmasovnijem natjecanju, u kojem samo tri puta od dvadeset sudjelovanja nisu stigle do naslova najboljih.

NAMA JE DOVOLJNO

DA ZNATE ZA NAS

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađorđev put 2,

- Telefon (danonoćno):

(024) 55-44-33

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.rse-mail: funero@funero.co.rs

Kod smrti umirovljenika umanjujemo račun
za iznos posmrtno pomoći koju daje PIO.

Prodajem njivu (bagremar) u Bajskim Vinogradima površine 452 m². Tel.: 024/ 528- 275 od 17 do 20 sati.

Prodajem kuću u zajedničkom dvorištu, ograđenu, na Somborskom putu u Subotici, s dvije sobe, kuhinjom i kupaonicom, 50 m². Ima garažu, trofaznu struju, vodu i kanalizaciju. Može zamjena za auto uz doplatu. Cijena: 29.500 eura. Tel.: 065/ 50-36-888.

Izdaje se polunamješten uredski prostor u užem središtu grada (35 m²). Vrijedi pogledati. Cijena 170 eura. Tel.: 064/9738601 i 024/524-938.

Popravljam i servisiram bicikle s originalnim rezervnim dijelovima. Beogradski put 46, Subotica. Tel.: 024/ 553-619 ili 064/ 938-69-37

Izdajem u najam zemljište pogodno za plastenik. Ekološki zdrav kraj. Na zemljištu postoji voda, struja, betonska cesta i sve je ograđeno. Nalazi se na Fruškoj gori, Banstol, Kraljev breg. Tel.: 064/ 111-86-18

Izdajem dvosobnu namještenu kuću kod drvene ambulante u Subotici pogodnu za radnike ili učenike. Tel.: 024/ 562-512 ili 064/ 14-185-229.

Izdajem dvosoban komforan stan kod Zorke. Tel.: 064/ 255-68-22.

Prodajem kuću u Ulici Veljka Vujoševića u Malom Bajmoku u Subotici, 400 m od „auto-pijace“, cijena 7500 eura. Tel.: 024 796-124 ili 064/ 11-25-072

Prodajem zob. Tel.: 024/ 532 –570.

Prodajem poslovni prostor u Subotici za sve namjene, 90 m². Tel.: 069/754-202.

Prodajem stan u Novom Sadu – Petrovaradinu 44

m², I. sprat, centralno grijanje, novogradnja – bez ulaganja. Cijena 45.000 eura, Tel.: 064/570-25-21

Prodajem ili izdajem poslovni prostor za sve namjene od 90 m². Tel.: 091/754-202

Kupujem, prodajem i mijenjam značke i albume za značke. Također kupujem knjige o nogometnim klubovima. Tel.: 024/ 542-310.

BTB-F1 tim popravljja i servisira bicikle. Originalni dijelovi, povoljne cijene. Beogradski put 46. Tel.: 024/ 553-619.

BTB-F1 tim prodaje brikete, domaći i uvozni iz Hrvatske, visoke kaloričnosti, po povoljnoj cijeni. Beogradski put 46. Tel.: 024/ 553-619.

Prodajem televizor Samsung E-55 s originalnim daljinskim i video rikorderom Goldstar. Tel.: 024/ 562-415 ili 064/277-99-48.

Prodaje se četverosobna kuća – salaš, blizu Subotice uz glavnu bajmočku cestu, i peč za etažno grijanje na čvrsto gorivo. Tel.: 024/ 532-570.

Prodajem sijačicu »OLT« Gama 18 redi, rolere (manji 500 din i veći 1000 dinara), kredlike svih uzrasta, špediter, namještaj za čistu sobu, čaršafe za krevete, ponjave, bunjevačka ruha (sukna, sefir, kaputi sa striganom, različite marame (i rojtoš), pregače i slične starine, povoljno. Tel.: 024/ 528-682.

Prodajem zob, traktorske gume (800 x 20 – 2 prednje za Belorusa), vanjske i unutarnje (sve za 1200 dinara), masivnu dvokrilnu drvenu kapiju, ručnu mrvljačicu za kukuruz u stare plugove (4000 po komadu). Tel.: 024/ 532-570.

Prodajem klizaljke. Tel.: 024/528-682.

Prodajem zemljište 1-3 ha, pogodno za sladišta ili slične namjene blizu Subotice (Bajmočki put – kod obilazne ceste. Tel.: 024/ 532-570.

Prodajem četverosobnu kuću, visoko prizemlje, s etažnim grijanjem, 5 motika bagrema, bušeni bunar, gradska voda. Tel.: 063/48-96-95

Prodajem kuću od čvrstog materijala s dvorištem, ukupno 629 m², Beogradski put 30. Stambena površina 114 m², podrum 100 m². Tel.: 063 8765 071; 024 520 289.

Iznajmljujem apartman u blizini Marine. Tel.: +385/21/537-979 ili marko.giljusic@st.t-com.hr.

Prodajem jednosoban stan na Proizivki 37 m², VI. kat, CG, KTV. Obnovljena kupaoonica – tuš i svugdje laminat. Cijena 26.000 eura. Tel.: 024/ 553-571.

Prodajem kuću u Maloj Bosni – Kaponja, uz Bajmočku cestu, s etažnim grijanjem, trofaznom strujom, nusprostorijama i placem. Vrijedi pogledati. Tel.: 024/ 521- 407; 064/ 34-68-431.

Prodajem ruže stablašice 2 boje i 2 oblika. Tel.: 024/566-898.

Prodajem katnu kuću u Subotici od 150 m² sa svim priključcima, u mirnom kraju. Okućnica 576 m² u novogradnji, papiri su uredni. Useljiva odmah. Može i zamjena za kuću u okolici Zagreba. Tel.: 024/566-898.

Prodajem ležaj za masažu. Tel.: 024/ 566-641.

Prodajem u Subotici kuću 74 m², na odličnoj lokaciji u asfaltiranoj ulici blizu Tesline pijace, dva supermarketa, dvije autobuske linije, vrtića, škole. Dvorište je 400 m², legalizirana, može kreditom banke. Tel.: 063/8016556

Prodajem garažu u centralnoj garaži na Radijalcu, na katu. Tel.: 064/288-72-13.

Iznajmljujem apartmane u blizini mora – Crikvenica. Tel.: +385/ 51/241-053

Dvorila bih starije osobe ili vodila domaćinstvo. Svaki dogovor moguć. Tel.: 060/ 0555 907

Izdaje se jednosoban stan na Radijalcu za jednu ili dvije osobe. Tel.: 064/ 2887 213

Besplatni mali oglasi uz kupon iz »Hrvatske riječi«

Poštovani čitatelji našeg i vašeg tjednika, I dalje nastavljamo objavljivati rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priložen kupon kojega objavljujemo u svakom broju »Hrvatske riječi«. **Jedan poslani kupon važiti će za četiri broja.** Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

Pretplatite se!

Uz popust od 20%

TUZEMSTVO

- ☐ 6 mjeseci = 1. 000 dinara
☐ 1 godina = 2.000 dinara

INOZEMSTVO

- ☐ 6 mjeseci = 40 EUR
☐ 1 godina = 80 EUR.

Dostavite nam kopiju uplatnice i popunite adresu na koju želite da Vam stiže "Hrvatska riječ" svakog tjedna.

SWIFT: VBUBRS 22
 VOJVOĐANSKA BANKA
 AD MS FIL. SUBOTICA
 IBAN: RS353550000000200292421
 NIU Hrvatska riječ,
 Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

HRVATSKARIJEČ

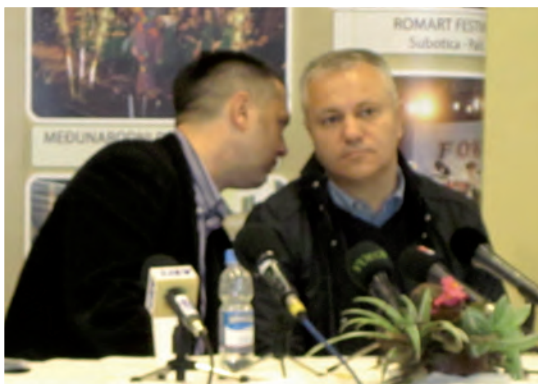
Ime i prezime:

Ulica i broj:

Mjesto i zemlja:

Telefon i e-mail:

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite na adresu uredništva:
 NIU "Hrvatska riječ", Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica
 Uplatu izvršiti na broj žiro računa 355-1023208-69

OBIJEŽEN PRVI SVIBNJA NA PALIĆU I NA TRGU SLOBODE

Zabava i prosvjedni performans

Kiša koja je padala cijelog dana 1. svibnja utjecala je na to da broj posjetitelja na Paliću bude znatno niži nego inače, ali ipak mnoge goste i sugrađane nije omela u njihovoj odluci da praznik rada provedu u zabavi i druženju, makar pod kišobranima i šatorima. Već sljedećeg sunčanog dana posjet je bio znatno veći, pa sve u svemu, organizatori nisu nezadovoljni, kažu kako je tijekom prvosvibanjskih praznika Palić posjetilo oko 50.000 ljudi.

Palički uranak održan je 29. put, a ovom se manifestacijom istodobno obilježava i početak nove turističke sezone. Na Velikoj terasi označen je završetak četvrte faze radova, a renovirani dio Velika dvorana službeno je otvorena izložbom slika *Miroslava Jovančića*. Dosadašnji radovi na Velikoj terasi koštali su 2 milijuna eura, a iz republičkog Fonda za zaštitu životnog okoliša osigurano je dodatnih 16 milijuna dinara za sanaciju Velikog parka, rekao je *Goran Gabrić*, direktor »Parka Palić«. Na

konferenciji za novinstvo održanoj na Velikoj terasi državni tajnik za turizam *Goran Petković* podsjetio je kako je Palić bio jedna od renomiranih destinacija u Europi i da treba nastaviti raditi na njegovom uređivanju i novim sadržajima. Bivši ministar ekonomije *Mladen Dinkić* podsjetio je kako se od 2007. godine radi na uljepšavanju Palića te da je do sada uloženo 7 milijuna eura iz republičkog proračuna u radove i objekte. Ističući važnost osnivanja poduzeća »Park Palić«, čime je omogućena realizacija dosadašnjih planova na razvoju i izgradnji Palića, gradonačelnik *Saša Vučinić* naveo je nekoliko primjera uspješne suradnje Ministarstva ekonomije, lokalne samuprave i sindikata na spašavanju loših privatizacija poput tvrtke Bratstvo, Trznice, poljoprivrednog dobra »Mala Bosna«.

Istoga dana na gradskom Trgu slobode, Komunisti Subotice i Centar Tito – Köszpont, dvadesetak njih, organizirali su prosvjed-

ni preformans pod naslovom »Tri puta osam«, poručujući time kako su i danas aktualni zahtjevi radnika za osam sati rada, osam sati zabave i osam sati odmora. Predsjednik Komunisti Subotice *Miklós Olajos Nagy* rekao je kako se ovim okupljanjem željela iskazati solidarnost s 285 ljudi iz Severa koji su ostali bez posla, kao i svim drugim radnicima čija su prava ugrožena,

ali i poručio da do društvenih promjena neće doći dok isti ti radnici ne izađu masovno na ulice i sami ostvare cilj za koji se bore. »Mi smo se razočarali u sve nositelje vlasti i radnicima poručujemo kako se mora krenuti u borbu. Radnik u Subotici, u Srbiji, prevaren je od svih, može vjerovati samo u sebe i svoje snage i mora se organizirati, autohtono, ne s liderima, ne s nekim političkim strankama. Poruka ovog Prvog svibnja je da se mora ići u borbu, jer nitko nam neće promijeniti položaj ako sami ne krenemo.«

S. M.

RJEŠAVAMO SVE VAŠE ZDRAVSTVENE PROBLEME

"MEDIC" poliklinika
SUBOTICA,
GEORGI DIMITROVA 5
Tel: 024/553-959, 024/551-595

**ZAKAŽITE PREGLED I IMATE
BESPLATAN TAXI PRIJEVOZ DO NAS**

MOJ KUĆNI LJUBIMAC

Pera

Većina pod pojmom kućni ljubimac po nekoj navici predmnijeva psa ili mačku, rjeđe ptice ili ribe. Doduše, u urbanim sredinama ljudi baš i nemaju nekog većeg izbora. No, zato u selima još i danas imamo čitavu lepezu ljubimaca, osobito mladunčadi domaćih, a nerijetko i divljih životinja.

Na samom ulazu u Sontu, na Apatinskom putu 72, nalazi se kuća s okućnicom u kojoj žive Marica i Andraš Tot. U dnu tipičnog seoskog dvorišta smještena je ozidana štala, u kojoj već godinama Marica uzgaja krave muzare. Od prije nešto više od dva tjedna žitelj ove staje, pokraj dvije krave, je i telence Pera.

»Krave, dvije do pet u turnusu, držimo već dulji niz godina. Sadašnje su nam simentalke rase. Za ovu smo se rasu opredijelili još prije dvadesetak godina zbog za naše uvjete visoke mliječnosti. Jako smo zadovoljni i njihovom plodnošću i brzim rastom teladi. Eto vidite i Peru, svijet je ugledao 11. travnja, a već je postao ljubimac obitelji. Kao da to osjeća, raduje se svakoj i najmanjoj nježnosti. Svaki moj ulazak u staju pozdravi radosnim mukanjem i toplim pogledom. Otac mu je iz pasmine Holstein, a nadam se da će Pera naslijediti dobre gene obiju rasa«, priča Marica dok mazi novoga mezimca.

Simentalka je jedna od najraširenijih pasmina goveda u svijetu. Iako se ubraja u goveda kombiniranih proizvodnih osobina, u Europi je na drugom mjestu po zastupljenosti u proizvodnji mlijeka. Ovu rasu odlikuju brz porast mladih grla, harmonična tjelesna građa, zadovoljavajuća plodnost, dugovječnost i dobra prilagodba različitim klimatskim uvjetima i područjima. Pasma Holstein najmlječnija je na svijetu, a porijeklo vuče iz Švicarske. Marica je odrasla na salašu, na sredokračić između sela i Dunava, tek od udaje za Andraša živi u mjestu.

»Od malih nogu uživala sam u životu na salašu. Još od tada u meni je usađena ljubav prema životinjama, pa sam po nekoj logici i nakon udaje u dogovoru sa suprugom nastavila s uzgojem krava, svinja i peradi. Andraš je u radnom odnosu, nedostaje mu još malo do mirovine, ja sam od mladih dana na ovaj način doprinosila obiteljskom proračunu. Mlijeko i mliječne proizvode danas prodam poglavito na tržnicama, a jedan broj stalnih mušterija dolazi nam po robu i u kuću«, priča Marica, mazeći novog kućnog ljubimca. »Iskreno, nadali smo se da će ovo biti kravica, ali, eto, kako je dečkić, nadjenuli smo mu ime Pera. Iz dugogodišnjeg iskustva znamo kako telad najviše vole kratke i zvučne nadimke, pa se i naš novi mali prijatelj jako brzo počeo okretati na zvuk svojega imena. Valjda i životinje osjete tko ih voli. Svaki moj dolazak u staju poprati radosnim mukanjem i zabacivanjem nogu, a čim uđem u njegov boks, to mu je znak za igru i maženje. Sad je već vrlo siguran na nogama, pa se malo zaigra, a onda mi njuškicom traži ruku i jednostavno me tjera da ga češkam između kvržica iz kojih će mu kasnije izrasti rogovi, a obožava i kad ga češem po leđima. Jedino je tada miran. A kad nam dođe devetogodišnja unuka Leona, to su pravi manevri. Igraju se dok oboje ne iznemognu od umora, pa dijete tek tada nađe vremena za djeda i baku«, priča Marica na izlasku iz staje, a Pera nas pozdravlja tugaljivim mukanjem.

Ivan Andrašić

6. svibnja 2011.

Svibanj

Prošli su svi blagdani i praznici, pa se nakon dosta neradnih dana treba vratiti u normalnu radnu svakidašnjicu. U međuvremenu, stigao je i jedan od najljepših mjeseca u godini, svibanj, vjesnik novoga ljeta. Nažalost, kako je kriza u svemu i svibanj je s vremenom započeo krizno, potopivši oblinom kišom svoj prvi dan.

Krčenje panjeva!

POZIVAMO ČITATELJE DA NAM POŠALJU NEKU SVOJU ZANIMLJIVU FOTOGRAFIJU

Hinko Hranilović

Koje je godine rođen hrvatski zemljopisac Hinko Hranilović?

Gdje je studirao i akademski se usavršavao?

Što je bila njegova znanstvena specijalnost?

Kada je postao profesor na Sveučilištu u Zagrebu?

Koja su neka od njegovih najznačajnijih djela?

Što je 1897. godine osnovao skupa s botaničarem Antunom Heinzom?

Koje je godine umro Hinko Hranilović?

1860. godine.
U Grazu, Beču, Berlinu, Oxfordu, a doktorirao u Grazu.
Teorija zemljopisa, regionalni zemljopis i krš.
1908. godine, dok je od 1893.-1918. bio predstojnik katedre.
Prlotzi sintetičko-analičkom postupku – geografske metode, Uvod u metodiku znanstvene geografije, Geomorfološki problemi iz hrvatskog krša...
Hrvatsko geografsko društvo.
1922. godine.

- Kako smiješ reći sestri da je glupa. Odmah joj se ispričaj
- prekori mater Ivicu.
- Oprosti seko, žao mi je što si glupa - poslušno odgovori Ivica.

Na satu biologije učiteljica pita malog Pericu:

- Nabroj nam pet šumskih životinja.
- Zec, lisica, vuk... i dva medvjeda.

Pita učiteljica Josipa:

- Imaš pet krušaka i ako daš Marku jednu, koliko će ti ostati?
- Ostat će mi pet, jer mu neću dati! - odgovori Josip.

Prodaja kompleta tjednika »Hrvatska riječ«

NIU »Hrvatska riječ« prodaje neukorištene komplete tjednika od 1. do 300. broja, po cijeni od 3000 dinara. Komplet se može preuzeti osobno u prostorijama NIU »Hrvatska riječ«, Trg cara Jovana Nenada 15/II u Subotici ili preuzeti putem pošte. U tom slučaju, poštanske troškove snosi kupac.

5G INTERNET

brz

moćan

stabilan

jeftin

prvi u gradu

KAKO ODOLJETI?

24000 SUBOTICA, KARADORĐEV PUT 2 TEL: 024 555-465

JÖVÖ

VODA POWER

ENERGIA

WATER

BUDUĆNOST

VÍZ FUTURE

ENERGIJA

JKP Vodovod i Kanalizacija
Subotica

**KTC SUBOTICA :: SOMBOR ::
APATIN::SENTA :: BEČEJ**

**- ODGODA PLAĆANJA
ČEKOVIMA GRADANA DO 90 DANA
SVIM VRSTAMA PLATNIH KARTICA**

Janjetina 1kg

Prasetina 1kg

Torta Kapri 2 kg

Domaći kolači više vrsta 500 g

Vino Sangrija s 2 čaše

479.-90din

Njamb lješnjak 250g

297.-90din

Omekšivač za rublje Ornel Paris i Ornel London promo 1,5l+0,5l GRATIS

879.-90din

Sredstvo za čišćenje podova Cif 1l, više vrsta -20%

259.-90din

Osvježivači prostora Arrixaca 400 ml, više vrsta

469.-90din

**OPERITE AUTOMOBIL PO
SUPER CIJENI**

280 din

*PRETPRANJE
*PRANJE ŠAMPONOM
*PRANJE VOSKOM
*PRANJE FELNI
*USISAVANJE

samo u KTC autopraonicama

83.-50din

1 kg 334,00 din

194.-90din

1litra 97,45 din

159.-90din

99.-90din

1litra 249,75 din

**SNIŽENJA, DEGUSTACIJE, PROMOCIJE
I AKCIJSKE CIJENE**

**U Povodu dolaska
Svetog Oca
Benedikta XVI
u Hrvatsku**

DONATORSKI RUČAK

**ZA CRKVU SVETOG
PETRA U KULI**

Zavičajni klub Hrtkovčana „Gomolava“
pod pokroviteljstvom
Zajednice protjeranih Hrvata
iz Srijema, Bačke i Banata

u povodu dolaska **Svetog Oca** u Republiku Hrvatsku
poziva sve vas
na **zajednički ručak**
u nedjelju 5. lipnja 2011. godine
(nakon svete mise, poslije 14.00 sati)

Ručak pripremamo nedaleko od Zagreba
u restoranu **AMC Ćurak** u Rugvici
(prva naplatna kućica poslije Ivanje Reke,
Posavska 31, Rugvica, 10740 Dugo Selo)

Cjelokupni prihod prikupljen toga dana
od konzumacija i donatora za ovu prigodu,
bit će u **cijelosti upotrijebljen**
za završetak izgradnje crkve Sv. Petra u Kuli,
Župa Kutjevo, Biskupija Požeška

Cijena ručka
(odgovarajući meni uz neograničenu količinu
napitaka –soka, vina, piva, mineralne vode itd.)
za goste koji dolaze u organizaciji župa
i drugih organizacija
cijena ulaza i konzumacije je 10,00 eura,
ili 75,00 kuna,
a za sve ostale cijena ulaza i konzumacije
je 100,00 kuna

(u očekivanju velikog interesa molimo da do
15. 05. 2011. izvršite narudžbu i uplatu)

Upiti na telefone:
Zlatko Žužić **098/716-095**
Goran Roksandić **098/307-940**

Uplate na žiro - račun ZK Hrtkovčana „Gomolava“
(za crkvu)
2360000-1500151176

Budite i Vi jedan od nas!

U ugodnoj atmosferi zabavljat će Vas
naši tamburaši i pjesnici
(od 14,00 sati do odlaska svih gostiju)

Predsjednik Zajednice protjeranih Hrvata
iz Srijema, Bačke i Banata
Mato Jurić, dipl. iur

Predsjednik Zavičajnog kluba Hrtkovčana
„Gomolava“
Antun Plivelić